לציונות—לסוציאליזם—לאחות עמים

קיפאון בצמרת הצבא הסורי

מאת עוזי מחנימי, כתבנו לענייני המזה"ת

זה זמן רב יחסית, הוקפאה בצבא הסורי תחלופת הקצינים, והופסקו לחלוטין מינויי קצינים בכירים לתפקידים חדשים.

הסיבה להקפאה במינויי הקצונה הבכירה הסורית היא ככל הנראה חששו של הנשיא אסד כי פתיחת סבב מינויים חדש עלול להטיל את סוריה למערבולת של מאבקים בין מוקדי הכוח השונים בצבא. בהקשר זה יש לציין כי אחיו של הנשיא הסורי רפעאת אל אסד, שוהה כבר פרק זמן ארוך מהמצופה בצרפת, וכי העובדה שהוא לא הוזמן על ידי אחיו להשתתף בפגישה החשובה עם המלך חוסיין בחודש שעבר, עשויה להצביע על פיחות במעמדו של אחי הנשיא.

יום ג', י"ח בשבט תשמ"ו, 28 בינואר 1986 / שנה מ"ג מס' 12949 / המחיר 63 אגורות כולל מע"מ

עזר וייצמן חזר מקהיר בלא שהצליח לקבוע מועד לפיסגת פרס—מובארק

עם זאת אמר כי הוא סבור שהפגישה תתקיים ● נראה כי הנשיא המצרי עומד מול אופוזיציה פנימית קשה ולכן לא יכול היה להעתר לפיסגה מייד ● וייצמן אמר בשובו כי לא דן בשטר הבוררות וכי לדעתו פסק־הדין במשפט הרוצח מראס־בורקה מכיל את כל המידע שמבקשת ישראל ● הקבינט עומד להתכנס היום וישמע דיווח על הנסיעה ● פרס דחה אפשרות כי ייפגש עם מובארק באירופה ● שיחות טאבה יחודשו בשבוע הבא בדרג של מומחים

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר" וסוכנויות הידיעות

בשיחות השר עזר וייצמן עם נשיא מצרים חוסני מובארק לא נקבע מועד לפגישת פיסגה בין מובארק לראש־הממשלה שמעון פרס, אף כי הנשיא מובארק אמר, שפגישת פיסגה תתקיים בזמן הקרוב.

בירושלים מצפים לדיווחו של עזר וייצמן. הושמעה הערכה כי מובארק עומד לפני אופוזיציה פנימית קשה, ולכן, כנראה, לא יכול היה להסכים לפגישת פיסגה מייד. בשובו אמש אמר וייצמן כי לא נקבע מועד לפגישת פיסגה אך הוא

(סוף בעמוד 16)

וייצמן: לא נסעתי עם סל קניות

„לא כל נסיעה חייבת להערך עם סל קניות", אמר וייצמן בשובו אמש מקהיר והדגיש את החשיבות שיש בניצול האפשרויות הקיימות עכשיו להפגש מפעם לפעם עם אנשי הצמרת המצרית. „פגישות כאלה נראות לי נורמליות, גם כשיש אחרים שאין הם רואים את זה כך. לא היה משהו מיוחד בנסיעה זאת ולא נסעתי בהחבא", אמר.

„קול זעקה בוקע מן המקום הזה"

פרס סוקר משמר של חיילים גרמנים בכניסה לאתר ההנצחה בברגן בלזן (צילום רדיו של איפי)

מאת שליחו המיוחד של „על המשמר" עם רה"מ בברגן בלזן

„אי־אפשר לשכוח את אשר קרה ויש לעשות הכל כדי שזה לא יקרה לעולם. לא לעמנו ולא לעם אחר. זה מקום נורא. קול זעקה בוקע בכל עבר. אני מתפלל במקום הזה גם לזכר מיליוני הקורבנות וגם לשלום ולגאולה שלמה" - כך סיכם ראש הממשלה פרס את ביקורו אתמול במחנה ברגן־בלזן בצפון גרמניה.

(סוף בעמוד 16)

„הסורים חוששים מהתקפה על טיליהם"

מאת אלכס פישמן ואבי בניהו כתבי „על המשמר"

„הצבא הסורי אינו מעוניין, לפי־שעה לחמם את „גזרה ה' צפונית ולגרום להתלקחות, מתוך הבנה שכל מהלך והתפתחות צבאית תביא לתקיפת סוללות טילי הס.א.־2 המוצבות בגבול לבנון־סוריה.

מבחינת פריסת הטילים השיגו הסורים הישג לטווח הקרוב, ורואים כיעד עיקרי הפלת מטוס ישראלי. פריסת הטילים צימצמה את יכולת כיסוי המודיעין באיזור. דברים אלה אמר אתמול מקור צבאי בכיר בפיקוד הצפון. המקור ציין, כי בידי הסורים כיום פוטנציאל מלא לאיום מיידי, וכי צבאם מוכן ללחימה אולם אין כל התראה, נכון לעכשיו, על מהלך צפוי. הסורים ערכו אימונים אינטנסיביים בשנה האחרונה וביצעו תרגיל גדול. הסורים

(סוף בעמוד 16)

הפתעה — השר לוי יתארח אצל ח"כ זייאד ● עמוד 2

חושב ירושלים נדקר ברמות / נהגת נדקרה ע"י טרמפיסט ● עמוד 20

מתפתח קרע בין השיעים בדרום ובצפון ● עמוד 4

הכנסת קוראת לממשלה לדאוג לקיום מספנות ישראל ● עמוד 3

האלפיניסטים של צה"ל ● עמוד 16

לגליון היום מצורף „הדף הירוק"

הישועה לא תבוא מהפיסגה

שבוע ארוך של פעילות דיפלומאטית אינטנסיבית נמשך אחרי מסעותיו של ראש הממשלה במערב אירופה, מעל ומעבר למטרות הגלויות של המסעות הללו עצמם. לשיאה הגיעה הפעילות ביומיים האחרונים, כאשר במקביל לצאתו של פרס מבריטניה לגרמניה, יצא השר עזר וויצמן מתל אביב לקהיר, כמטרה לארגן בבהילות מסויימת פגישת פיסגה בין הנשיא המצרי לראש ממשלת ישראל. אם לשפוט את הצלחת קפיצתו המצרית על סמך ההודעות הרשמיות, נדמה כי וויצמן חזר ממצרים בידיים ריקות; אין זה מפתיע משום שהוא גם יצא לשם בידיים ריקות למדי.

בהחלטתה המפורסמת והמבולבלת של ממשלת ישראל בעניין טאבה נאמר ראשית, שהיא מסכימה לבוררות - ושנית, שהיא דורשת פישור. היתה זו מלאכת מחשבת של סתירה פנימית בלתי־ניתנת־לישוב. עליה עמדו בהרחבה משפטנים ודיפלומאטיים (היטיב לנסח את האבסורד שבאותה ההחלטה, שר המשפטים לשעבר חיים צדוק). אשר אומנם איפשרה שמירה על ממשלת האחדות הלאומית, אך הכניסה את הנורמאליזציה עם מצרים לקפאון־מרצון. ליתר דיוק, השלום הקר שבוי בידי יצחק שמיר וחבריו למפלגה: ירצו להסכים להקדמת מועד הבוררות, תצא עיסקת החבילה הנודניקית לדרכה. לא ירצו - שום דבר לא יזוז. לכן גם יכול היה שמיר להסכים, בג'סטה אבירית ממש, לנסיעת וויצמן לקהיר.

בצר לו, פנה איפוא ראש הממשלה לסיוע מצרי ישיר. אפשר שפרס וויצמן האמינו, כי מעמדו של מובארק היום מאפשר לו להעלים עין מן הסתירה שבהחלטה הישראלית, ולהתייחס רק לסופה ולא לראשיתה. ייתכן שכך היה נוהג סאדאת; ייתכן, שבכך היה גם דוחק את הליכוד לפינה, ומשיג את מטרותיו - אך קשה לדרוש מהנשיא המצרי הנוכחי, הניצב בעמדה של חולשה יחסית מול אופוזיציה פנימית גוברת, כי יוציא עבור מפלגת העבודה הישראלית את הערמונים מן האש הקואליציונית. עבור פגישת־פיסגה עם פרס היום, לפני שישראל אף התחייבה לנוסח כלשהו של שטר בוררות, ועומדת על „פישור (ממושך) תחילה", - עלול היה הנשיא המצרי לשלם ביוקר, לא רק במעמדו אלא אף בשלטונו. סאדאת סיכן את עצמו תמורת כל חצי האי סיני; היעלה על דעתו של מדינאי מצרי נוכחי להסתכן תמורת פיצוץ קואליציה בישראל?

אין ספק, כי הנשיא מובארק מבין את המילכוד שבו מצוי פרס; לאחרונה מתקבל הרושם, כי העולם כולו מודע למילכוד זה, ומבכה אותו יחד עמנו. אך מלאכת ההשתחררות ממנו לא תיעשה על־ידי זרים – לא ע"י המצרים, לא ע"י המערב־אירופים ולא ע"י האמריקנים. לשווא נצפה כי מובארק, חוסיין, רייגן או מישהו אחר יקבל החלטות, יפעיל לחצים שיהיו לטובתה של מפלגת העבודה, לרעתו (הבלתי־נסבלת) של הליכוד ולשביעות רצונו של רוב הציבור הישראלי. הישועה לא תבוא מפיסגות, היא יכולה לבוא רק מהחלטות אמיצות של ראש הממשלה עצמו.

הנוסחה המרוכבת המתגבשת ברבת־עמון בידיעת האמריקנים:

אש"ף יקבל 242 ו־338 תמורת שיתופו בוועידה הבי"ל

השיחות מצויות עתה בשלב מכריע ● דובר מחלקת המדינה בוושינגטון אמר כי חלה התקדמות נוספת בשיחות מרפי אולם לדבריו לא חל שינוי ביחס לאש"ף

מאת עוזי מחנימי כתבנו לענייני המזה"ת

רה"מ הירדני נפגש אתמול פעם נוספת עם מנהיגי אש"ף, במה שכונה בעמאן, על ידי מקורות פלשתינים בשיחות החשובות ביותר השנה, ואשר בהן נידונה נוסחה חדשה לפתרון, ע"י שילוב אש"ף בהסדר, וזאת בעצה אחת עם האמריקנים.

(סוף בעמוד 16)

הקיבוץ הארצי השומר הצעיר — מפלגת הפועלים המאוחדת
קיבוץ משמר־העמק — משפחת בנטוב ז"ל
המרכז הקיבוצי — המכון לחקר הקיבוץ באוניברסיטת חיפה

מזמינים את מוקירי זכרו של מרדכי בנטוב ז"ל (שנה למותו)

ליום עיון שיתקיים ב־3 לפברואר, יום שני, בצוותא תל־אביב, החל מהשעה 9.30 בבוקר

התכנית: היו"ר שמעון אבידן ודברים לזכרו של מ. בנטוב ז"ל
הרצאות: ישראל קיסר — מזכיר ההסתדרות — תמורות במבנה מעמד הפועלים בישראל
פרופ' שמעון שמיר — יחסי ישראל–מצרים
פרופ' מנחם רוזנר — הקיבוץ בעידן הפוסט־תעשייתי

ביום העיון יוכרז על הקמת קתדרה על שמו ולזכרו של מ. בנטוב בנושא „הקיבוץ והקומונות", ע"י המכון לחקר הקיבוץ, באוניברסיטת חיפה.

מרכז הדור הצעיר של מפ"ם
מקיים היום את מושבו
במספנות ישראל בחיפה
בשעה 16.00 ולא כפי שהתפרסם.
אוטובוס יועמד לרשות החברים בשעה 14.30 בבית הקיבוץ הארצי.
פרטים נוספים בדור הצעיר
כולכם מוזמנים

עם פתיחת עצרת היובל של הקונגרס היהודי העולמי

פנייה לשלטונות בריה"מ לאפשר מתן חינוך יהודי ליהודים

כדי למנוע נשירתם לפני עלייתם ארצה

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

„נשיא הקונגרס היהודי העולמי, אדגר ברונפמן, ביקש משלטונות בריה"מ לאפשר לו ללייהד את היהודים על־מנת למנוע את נשירתם ולהבטיח את עלייתם ארצה" — כך מסר אתמול מנכ"ל הקונגרס, ישראל זינגר, לכתב „על המשמר", לרגל פתיחת עצרת היובל של הקונגרס הציוני העולמי בירושלים.

„הכוונה — הגדיר זינגר — „היא לאו דווקא במובן הדתי. יהודי בריה"מ, שילמדו עברית ויכירו את מורשתם היהודית־לאומית יעלו לבטח ארצה. ולכן ביקשנו משלטונות בריה"מ לאפשר לנו לשלוח מורים וספרים, ולהתיר מתן חינוך יהודי ליהודים עוד לפני עלייתם ארצה. וכשתותר העלייה — הם יעלו ארצה ולא יהגרו לארה"ב".

(הראיון המלא — ב„על היום" עמ' 5).

בדרך זו מקווים ראשי הקונגרס היהודי לפתור את בעיית המתח שנוצר בין האירגונים היהודיים, המסייעים ליהודים המבקשים להגר לארה"ב, לבין מדינת־ישראל, המעוניינת בעלייתם.

זינגר הודה שהנשירה פוגעת בסיכויי העלייה. אולם אמר, כי ראשי הקונגרס לא התערבו בוויכוח הקיים בין ישראל לארגונים היהודיים.

עוד אמר זינגר, כי נשיא הקונגרס יתמיד במגעים עם הרוסים. וכי הקונגרס איננו אחראי לידיעות המוטעות שפורסמו בעיתוני המערב על פתיחת השערים בעקבות פסגת רייגן־גורבאצ'וב. „כל שאני יכול הוא להביע אופטימיות זהירה. צפויות תוצאות -- אלא שלא ניתן עדיין להעריך מתי".

על המו"מ המתמשך עם הוותיקן אמר זינגר, כי אין להידבר עם ראשי הוותיקן בכל מחיר. ואם חפץ הוותיקן בנורמאליזציה עם העם היהודי אחרי 2000 שנה של אנטישמיות מודרנית ולא מודרנית, שהוא אחראי לא מעט להיווצרותה, שומה עליו להכיר בקיומה של מדינת ישראל כחלק בלתי נפרד מן העם היהודי.

בתשובה לשאלה, אם מתכוון הקונגרס לתווך בעניינם של שלושת החיילים הנעדרים בסוריה וארבעת היהודים החטופים בלבנון, אמר זינגר, כי ברונפמן נפגש כבר בנושא זה עם שרי הממשלה, וכי בכוונתו לפעול.

50 משפחות קיבלו היתרי יציאה מבריה"מ

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

וילי בראנדט, קנצלר מערב־גרמניה לשעבר, כותב באיגרת לראש עיריית עכו, אלי דה־קסטרו, כי בעקבות לפנייתו של דה־קסטרו להשתדל למען יהודי ברית"מ, הוא נועד בימים אלה עם ראשי המימשל הסובייטי ומסר לידיהם רשימה של 100 משפחות יהודיות המעוניינות לצאת את שערי בריה"מ ולעלות לישראל.

בראנדט הוסיף, כי בימים אלה נמסר לו, כי מחצית מהמבקשים אכן קיבלו היתרי יציאה כדי לעלות לישראל.

עוד אומר בראנדט באיגרתו, כי בכוונתו להיוועד שוב עם נציגים רוסים בכירים ולקיים עימם שיחות על מצבם הכללי של יהודי בריה"מ ועל האפשרות להקל עליהם בכל הקשור לחופש דת ומתן היתרי יציאה לכל היהודים המעוניינים בכך.

ח"כ כיץ־עוז מזהיר „העבודה" מהתנערות ממצוקת החקלאות

מאת י. גלילי, כתב „על המשמר"

תביעה לקיים דיון דחוף במפלגת העבודה על מצב החקלאות וההתיישבות, עוד לפני ההצבעה בקריאה שנייה ושלישית בכנסת על התקציב, העלה אתמול סגן שר־החקלאות, ח"כ כיץ־עוז במכתבו למזכיר מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם.

על לשכת המפלגה לתבוע פתרון מעשי ומיידי למצוקת החקלאות וההתיישבות על־ידי העמדת כספים לפריסת חובות החקלאים ועל־ידי קביעת מדיניות מסייעת ליצוא החקלאי, כמקובל בארצות המערביות הדמוקרטיות שאיתן מקיימת ישראל קשרי מסחר", אמר סגן השר.

הוא הוסיף כי בממשלה הנוכחית, בה מהווה המערך 50 אחוז, יש למפלגה כל הזכות לעמוד על תביעותיה אף בניגוד לעמדה שהתגבשה בממשלה מסיבות וטעמים קואליציוניים. מפלגת העבודה, הוסיף, לא תנוקה אם תתנער ממתן פתרון לבעיות החקלאות וההתיישבות העובדת, שעומדות במרכז תפיסתה הציונית והחברתית.

8 עד 10 לקוב מים

נוכח ההסתברות הקיימת שמחיר המים בשנה הבאה יהיה 8 עד 10 סנט לקוב, על החקלאים לקחת בחשבון כי חלק מהמגדלים יתקשו לשלם מחיר כזה — אמר אתמול סגן שר החקלאות בפגישה עם רכזי המשק של תנועת ההתיישבות במרכז החקלאי.

סגן השר ח"כ כיץ־עוז הבהיר, כי נשקפת סכנה של קיצוץ 100 מליון קוב מים לחקלאות ולא תהיה כל ברירה אלא לקצץ במיכסות המים בעת מצוקה קשה למשק המים במדינה.

רכזי המשק הביעו התנגדות נמרצת להעלאת מחיר המים, כאשר רק לפני שבועיים אמר סגן שר החקלאות כי יש לקצץ ב־50 אחוז במחיר המים, דהיינו להעמידו על 4 עד 5 סנט לקוב לצרכי החקלאות. לדוגמא, אמרו החקלאים, משלמים עמיתיהם החקלאים בארה"ב רק סנט אחד לקוב מים ובאירופה המצב אינו שונה בהרבה.

מועצת ירוחם מסתירה את דו"ח הביקורת מהאופוזיציה

החושף ליקויים חמורים בתיפקוד המועצה

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

ריכוז מפ"ם הטיל על עורך־דין אליעזר רונן לסייע לחברי האופוזיציה במועצה המקומית ירוחם להשיג את הדו"ח הביקורת של משרד הפנים הדן בתיפקוד המועצה.

בדו"ח ממצאים חמורים אודות תיפקוד כושל של המועצה, וראש המועצה, ברוך אלמקיים, מסרב להראותו לאנשי מפ"ם, המהווים את האופוזיציה במועצה המקומית. יצויין, כי הדו"ח נעשה לפי דרישת אנשי מפ"ם באופוזיציה.

הדו"ח הוכן על־ידי רואה החשבון יהושע מאירי, על־פי הזמנת משרד הפנים. הכנתו ארכה 4 חודשים והסתיימה בימים אלה.

בדו"ח נאמר בין השאר: „על משרד הפנים להסיק מסקנות חמורות ביותר באשר לאופן ניהול המועצה המקומית ירוחם". המועצה, כך נאמר, עסקה ברכש יקר ובביצוע עבודות יקרות, למרות מצבה הכספי הרעוע. כמו־כן נהגה המועצה לקבל עובדים בלי להתחשב בהוראת הגברת הבטיחות בו, ההקפאה, ואף נהגה להעניק פיצויים מוגדלים לעובדים שפרשו.

עוד נאמר בדו"ח, שראש המועצה לא הגיש מעולם את תקציב המועצה לאישור מליאת המועצה, ופעל על דעת עצמו. נאמר כי אופן הניהול הכספי גובל בהפקרות, תוך זלזול בהוראות משרד השיכון.

הדו"ח מונח זה שבועיים בלשכתו של ראש המועצה, אולם הוא מסרב להראותו לחברי האופוזיציה, למרות העובדה שלפי החוק, על הדו"ח להיות גלוי בפני כל חברי המועצה.

ועדת הביקורת לא פועלת

אברהם וסקר, חבר מועצת ירוחם, אמר לכתבת „על המשמר", כי גם ועדת הביקורת בעיירה אינה פועלת, משום שראש המועצה מונע מחבריה להגיע למסמכים הדרושים. וסקר ושני אנשי מפ"ם נוספים, יחד עם איש מפד"ל, המהווים אופוזיציה במועצה — מנהלים מאז קבלת הדו"ח מאבק כדי שיתאפשר להם לראותו. השבוע, כאמור, ינקטו צעדים משפטיים כדי לאלץ את ברוך אלמקייס לפרסם את הדו"ח.

בשבוע שעבר היתה פנייה של מרכז מפלגת העבודה למרכז מפ"ם בבקשה להורות לחברי האופוזיציה מטעם מפ"ם להצטרף לקואליציה עם מפלגת העבודה במועצה. אנשי מפ"ם בירוחם מעריכים, כי הפנייה נעשתה על מנת למתן את התקפות האופוזיציה והם ענו בשלילה להצעת ההצטרפות. „כל עוד ברוך אלמקייס הוא ראש מועצה וכל עוד תיפקודה של המועצה הוא כפי שעולה מן הדו"ח, לא נצטרף לקואליציה", אומרים חברי האופוזיציה בעיירה.

● בשנת 1985 נרשמה עלייה של 25 אחוז באישורים שניתנו ע"י מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר, להשקעות זרות בתעשייה בארץ.

● יהודה (רובחח) רביבו, מי שהיה סגן ראש עיריית אשקלון והשנה הוכרז כיקיר העיר אשקלון, מת בשבת לאחר מחלה, ואתמול הובא למנוחת עולמים.

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז
ישיבת מרכז
תתקיים ביום ד', 5.2.86, בשעה 15.00, באולם „צוותא", רחוב אבן גבירול 30, תל־אביב
על סדר־היום:
דיון מדיני
ישיבת מרכז נוספת
תתקיים ביום ד', 19.2.86

נפטרה השחקנית דבורה קסטלנץ

השחקנית דבורה קסטלנץ, מראשונות תיאטרון „האוהל" בשעתה, נפטרה אתמול, בביה"ח ע"ש „הרצפלד" בגדרה בגיל 81.

המנוחה נולדה ברוסיה, למדה בקייב הסטוריה, פלולוגיה, גננות ותיאטרון.

בשנת 1925 עלתה לארץ ישראל ומשה הלוי הזמין אותה להצטרף לתיאטרון „האוהל" שהקים.

השחקן יהודה גבאי, מראשוני „האוהל" אמר לכתב עתי"ם, כי דבורה קסטלנץ היתה שחקנית ברוכת כשרון ורבגונית בעצוב דמויות קומיות, דרמטיות וטרגיות. היתה אלמנתו של זאב ברבן שחקן ובמאי ב„אוהל".

הרוג נוסף בכביש הדמים הוד־השרון — פתח־תקווה

מאת ניצה ריימן, כתב „על המשמר"

ערן הורוביץ בן 24 ממושב בני־ציון בעדרון נהרג אתמול בבוקר בתאונת־דרכים ליד צומת גני־עם. ערן רכב על אופנועו והתנגש ברכב שסטה שמאלה. כתוצאה מן ההתנגשות הוא הועף לעבר המסלול הנגדי שם פגעה בו משאית. הוא נפצע אנושות ומאמצי הצוות הרפואי של ניידת טיפול נמרץ להחיותו עלו בתוהו.

זהו הקורבן השלישי תוך שלושה ימים שמצא את מותו בכביש הדמים הוד־השרון — פתח־תקווה.

רב־פקד יהודה מרדכי, ראש לשכת התנועה במרחב השרון, מסר, כי המשטרה ביחד עם מע"ץ יבדקו את הכביש ויסיקו המסקנות לגבי...

לסניפי המפלגה
החברים שנבחרו למרכז ותיקי התנועה מתכנסים ביום רביעי זה, 29.1.86 במרכז המפלגה לבחירת המוסדות
הפתיחה בשעה 9.30 בבוקר
מזכירות ותיקי התנועה

מזג־האוויר

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 5 עד 14, רמת הגולן 5 עד 14, נהריה 10 עד 19, חיפה 12 עד 19, צפת 4 עד 13, טבריה 10 עד 19, נצרת 7 עד 16, עפולה 6 עד 19, שומרון 6 עד 16, תל־אביב 10 עד 18, נמל תעופה בן־גוריון 8 עד 19, יריחו 7 עד 22, עזה 11 עד 19, באר־שבע 5 עד 19, אילת 9 עד 22.

מסד ראשון

וירוס בקיבוץ

במסגרת „הבמה לפרוייקטים מיוחדים" של תיאטרון חיפה מוצג מחזהו החדש של יוסי הדר, בבימויו של אילן תורן, „אוסטרליה הדרומית".

זהו סיפורם המרתק של זאביק, נער־שוליים שנאחז בהתקבלותו כחבר בקיבוץ כטובע שנאחז בגלגל הצלה — רבות אותה מגלם דני רובר בכשרון משכנע — וחברו ויניקר, שזה עתה השתחרר מבית הסוהר ומגיע כדי לקלקל לזאביק ולהאבקו בקיבוץ דן וגדעון שיחבלו את התוכנית.

ויניקר זה הוא מעין וירוס, המדביק את הסביבה בחיידקי עולמו — ושלום שמואלוב משחק דמות זו בכל החן, המזוריות, הוזיות והחלקלקות של פיגארו וחלאסטקוב גם יחד.

כמובן, אחרי ההתחלה המצויינת, מבחינת כתיבת הדיאלוגים, המשחק והבימוי, נוצרות בעיות, כאשר ההתנגשות בין עולם הקיבוץ ועולם נערי המצוקה חושפת מעיים לא כל־כך מוסתרים מצד אביו של דן, החבר הוותיק, שאותו מגלם גידעון שמואלי. מרגע בו מצליח ויניקר להשתלט גם על אשתו של דן ותהיה דנה, המשחקת שלא לעניין עם מגירות של כוכבו — הווירוס הורס את הכל.

לא בכדי אונית מקהלת הזקנים ב„אדיפוס המלך": אל תהלל אף אדם עד שלא תראה את יומו האחרון. והוא הדין במחזה זה, שלו התחלה מבריקה, נושא חשוב ומרתק, ורק היום לוקה בעודף דראמטיות ובאילוץ מלאכותי בסכנת ההשתרות מיותרת.

גיורא מנור

ישראל וגרמניה „מתקנות" זו לזו את ההיסטוריה

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

ההיסטוריה גרמנית מוצגת בספרי לימוד ישראליים במידה פחותה מזו שהיסטוריה יהודית מוצגת בספרים גרמניים — כן נאמר בדו"ח של צוות ישראלי־גרמני לבדיקה הדדית של ספרי לימוד. בראש הוועדה הישראלית עמד ד"ר שבח ארן, מנהל האגף לתוכניות לימודים לשעבר. בראש הצוות הגרמני עמד פרופ' ג. מריאנפלד, מאוניברסיטת הנובר.

הצוות מזהיר מפני סכנה להתהוות סטריאוטיפים חדשים על ישראל בספרי הלימוד הגרמניים, ועל גרמניה בספרי הלימוד הישראליים. הצוות בדק ספרים בהסטוריה ובגיאוגרפיה. בהמלצות הנוגעות לישראל נאמר, כי בהיסטוריה שלאחר המלחמה יש להצביע על היסודות הדמוקרטיים של הרפובליקה הפדרלית, ובעמדה הכלכלי והפוליטי במערב אירופה כיום. כן נאמר, שיש להימנע מהצגת היהודים רק כקורבנות של ההיסטוריה, אשר לציונות מומלץ להסביר אותה, כאחת המסקנות מנסיונות ההיסטוריה היהודית.

שניים שהורשעו בעבר לא יקבלו רשיון לעריכת־דין

מאת אבי בניהו כתב „על המשמר"

לשכת עורכי הדין בישראל דחתה אתמול את בקשתם של שני עורכי־דין צעירים המסיימים התמחותם, שביקשו רשיון לעסוק בעריכת דין. המקרה ראשון: צעיר דרוזי שערק משירות בצה"ל. בין היתר, על מנת לבצע את תקופת ההתמחות בעריכת דין, הצעיר נתפס, נידון בבית דין צבאי, הורשע וריצה תקופת מאסר בגין עבירה זו. לשכת עוה"ד, בהתאם לסמכותה על פי חוק, ראתה בהרשעתו של הצעיר בהתנהגות שאינה הולמת עורך־דין. ודחתה את בקשתו לעסוק במקצוע.

במקרה שני מדובר במתמחה צעיר, שנידון לפני תקופה קצרה בבית המשפט בתל־אביב בעבירת קבלת רכוש גנוב, וזיוף מסמכים בנסיבות מחמירות. צעיר זה סיים כבר את תקופת ההתמחות ועבר בכל הבחינות, לשכת עוה"ד לאחר ששקלה את המקרה החליטה לדחות את בקשתו לרשיון לעיסוק במקצוע.

קרן וולף תעניק השנה מילגות ב־277 אלף דולר

מאת כתבנו לענייני חינוך

בעשור הראשון לקיומה הילקה קרן וולף מילגות ומענקי מחקר בסכום של למעלה ממיליון דולר. השנה בלבד עלתה ההקצבה למטרות אלה ל־277 אלף דולר — אמר אתמול ד"ר משה גלבוע, ממשרד החינוך. בטקס חגיגי שבו חולקו מילגות ל־193 סטודנטים מצטיינים. סטודנט לתואר ראשון מקבל 500 דולר, 1200 לשני, 3000 לדוקטורט. כן יינתנו 7000 דולר לכל אדם שזכה בהן במסגרת של פוסט־דוקטוראט. כן הקציבה הקרן 60,000 למענקי מחקר להוקרים המבצעים מחקרים בישראל.

הח"כים נחתו ב„שדה התעופה" ביבנאל

מאת מירה יערי, כתבת „על המשמר"

באירוע לרגל יום תשנה ה־37 לקיומה של הכנסת, שחל בט"ו בשבט השתתפו יו"ר הכנסת, שלמה הלל ורעייתו תמימה. במפגש ראשון ומיוחד מסוגו שנערך ביבנאל, ובו שוחזר כעבור 40 שנה, סיפור נחיתת המטוס הראשון שהעלה 50 מפעילי התנועה החלוצית מעיראק לישראל. הלל, שהיה מראשי המוסד לעליה ב', ואירגן המראת המטוס שנחת בשדות יבנאל. נפגש אתמול עם השליחים, המדריכים, ואנשי יבנאל, שבשדותיהם נחתו המטוסים. כל זה בתפאורת רקע צורנית: ארועי הימים האחרונים ומבצע „ההתנחלות" של האדמו"ר קיש מחסידי ברסלאב, המעורר התנגדות במושבה.

כל נוסעי המטוס, ביניהם סגנית שר הבריאות ח"כ שושנה ארבלי־אלמוזלינו, נפגשו אתמול בשעות הערב במתנ"ס של יבנאל ושיחזרו באירוע מרגש ההתרחשויות שלפני 40 שנה.

בשעות הבוקר היה יו"ר הכנסת אורח מועצה האיזורית גליל תחתון, ובהופיעו בפני תלמידי בית הספר כדורי ששאלוהו על תיפקודה של הכנסת. אמר: „לו הדבר היה תלוי בי מחצית מחברי הכנסת הנוכחיים לא היו מכהנים בה. והראיה: הצבעתי רק עבור מחצית הח"כים שהם חברי מערך"...

יו"ר הכנסת יעץ לתלמידי כדורי שכאשר הם רואים בטלוויזיה פרלמנטים בהם כולם נוכחים בישיבות ומוחאים כפיים בקצב אחיד, כדאי שיבינו שבין הצגה כזאת לבין דמוקרטיה של אמת אין ולא כלום. „למרות ביקורת על דרך עבודתה של הכנסת, אני חושב שהיא ממלאת את עיקר תפקידה" אמר הלל.

בריה"מ חוששת מיחסים עם ממשלה ישראלית בראשות שמיר

אישיות סובייטית בכירה מסבירה בכך את אי־חידוש היחסים עם ישראל

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — בריה"מ חוששת שמא חידוש היחסים עם ישראל יפיל אותה למלכודת, מאחר ש„ראש הממשלה הבא, שמיר, מבטיח מדיניות נוקשה" — אומר יו"ר מועצות הסובייטים לב טולקונוב במאריס.

בשיחה עם כתבים הסביר טולקונוב בעקיפין, מרוע הקרמלין כה מתלבט להכריע בשאלת יחסיו עם ישראל. הוא הביע חשש, שמא תקלע מוסקבה לסיבוכים אחרי חידוש יחסים עם ממשלה מתונה של פרס, ולאחר־מכן תמצא עצמה תקועה עם שמיר.

„אם חידוש היחסים עם ישראל יבוצע לפני ועידה בינלאומית, ועם שמיר בשלטון, לא יתרום הדבר אלא להקצנת העמדה הישראלית", אמר טולקונוב.

לדבריו, שמיר ינהל מדיניות בלתי־ויתרנית. הוא סיכם, כי „חידוש היחסים ייעשה אחרי, ולא לפני, ועידה בינלאומית — אחרי שיוסרו הסיבות לניתוקם והחזרת המצב לזה שלפני מלחמת 67".

אבא אבן: על הסף

ח"כ אבא אבן, שנועד עם שר־החוץ רולנד דומא, אמר לעיתון „לה מאטן" כי „אנו על סף ישיבה סביב שולחן אחד, והשיחות מתנהלות עתה על נוהלי המפגש. אחר־כך ייערמו הקשיים הנוגעים לפיתרון עצמו".

אבן אישר בעקיפין את חששות הסובייטים, באומרו כי זו פעם ראשונה שממשלה בישראל אינה טוענת כי כל השטחים הם חלק מישראל. פרס עומד בראש מפלגה שאינה רוצה בשליטה על העם הפלשתיני.

נשיאות הקונגרס היהודי העולמי שהתכנסה אתמול בירושלים (צילום: חשכל)

שמיר: ההתפתחות החשובה באזור — איננה נסיעת וייצמן אלא ירידת מחירי הנפט

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

מ"מ ראש הממשלה ושר־החוץ יצחק שמיר, רואה בירידת מחירי הנפט של מדינות ערב, את ההתפתחות החשובה ביותר שאירעה לאחרונה באיזורנו. זאת בעקבות שיחה שקיים אתמול עם ויליאם קלארק, מי שהיה יועץ הנשיא רייגן לביטחון לאומי והנמצא בארץ עקב התעסקותו בנושא הנפט במזרח־התיכון. אמר שמיר: „ההתפתחות החשובה ביותר שהתרחשה במזרח־התיכון לאחרונה אינה סיפורי וייצמן ומסעותיו, גם לא סיפור ביקורו של ראש הממשלה באירופה, לא שגעונות קדאפי ולא התקפות הטרור. ההתפתחות החשובה ביותר, המטביעה כבר עתה את חותמה על המתרחש והעומד להתרחש באיזור, תוך השלכות על העולם כולו, היא הירידה התלולה והבלתי־משוערת של מחירי הנפט הערבי", אמר שמיר בכנס של פעילי „חרות" שנערך בנס־ציונה. לדבריו, כל העושר הרב שזרם למדינות ערב בוזבז על רכישת מערכות נשק מהטובות שבעולם, ועל מימון מלחמות במקומות שונים. „עתה יהיה על מדינות אלה לחזור לרמת־חיים של לפני כ־30 שנה, ואף ארגון כאש"ף כבר מתריע על חימצותו בגרעון כלכלי", אמר שמיר.

בנושא השלום בין ישראל למצרים, מתקבל הרושם שהמצרים כרכו את בעיית טאבה בעסקת חבילה של נירמול היחסים רק כדי להשיג את ההחלטה הרצויה להם וכשהתקבלה על־ידי ממשלת ישראל נשכחו התחייבויות ממשלת מצרים.

● עיריית באר־שבע החלה לתקן את נזקי הרוחות העזות של סוף השבוע שעבר, עיקר הנזקים התבטאו בשבירתם ועקירתם של עצים, אשר פגעו גם בקווי מתח. הנזקים לקווי המתח תוקנו מיד עם היווצרם על־ידי חברת החשמל.

● מרכז בן־יהודה בירושלים הפך אתמול לזרוק, מסגרת ארועי ט"ו שאידגנה ירושלים.

„המגעים עם הרוסים על עלייה יימשכו זמן רב"

אומר אדגר ברונפמן נשיא הקונגרס היהודי הממליץ על פעולות מחאה

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

„מי חושב שהמגעים עם הרוסים יסתיימו בחודשים הקרובים אינו אלא משלה את עצמו. מדובר בתהליך ממושך שקיצו אינו נראה לעין" — אמר אתמול נשיא הקונגרס היהודי, אדגר ברונפמן, בתום ישיבת הוועדה הבינלאומית למען יהודי בריה"מ.

ברונפמן הוסיף ואמר כי, אם לא תהיינה, צעקות ומחאות הדיפלומטיה השקטה לא תספיק, צריך לפעול בשתי הדרכים באופן סימולטני — אמר ברונפמן. הוא ציין כי אינו יכול להבטיח שלא תהיה נשירה. אך כדי לצמצם את היקפה הציע טיסות ישירות לישראל. לשאלה אם הביא לפרס ידיעות בדבר חידוש היחסים עם בריה"מ ענה, כי כמו בעבר זהו סוד בינו לבין פרס וגורבאצ'וב.

יו"ר הסוכנות אריה דולצ'ין אמר כי גובשה תוכנית פעולה של מחאות והפגנות שיחלו מייד עם סיומה של ועידת המפלגה הקומוניסטית בעוד 3 שבועות. „אנחנו מכינים גם תכנית פעולה לימים בהם ישהה גורבאצ'וב בוושינגטון בסתיו השנה. „צריך לשפוט את הרוסים לפי מעשיהם וישנם רמזים מכל מיני גורמים בארץ ובחו"ל הנותנים מקום לתקווה" — אמר דולצ'ין.

„אנטי־ציונות — היא אנטישמיות"

„אנטי ציונות היא סוג של אנטישמיות" — כך החליטה אתמול ועדת הקונגרס היהודי שעסקה באנטישמיות. על הקונגרס היהודי להפעיל את הקהילות השונות ברחבי העולם על מנת להילחם בתופעה זו.

ראש מחלקת ההסברה בסוכנות, עוזי נרקיס אמר כי האנטי־ציונות נתנה לגיטימציה מחודשת להתקפות ולהאשמות שהוטחו במהלך הדורות ביהודים.

בישיבת הוועדה השתתפו הסנטור מישל דרייפוס מצרפת, אברהם שנקר, עוזי נרקיס מהסוכנות היהודית וד"ר ג. רוט. הצעת ההחלטה תובא לאישור מליאת הקונגרס.

פולמוס מנדלביץ

„העובדה שמנכ"ל הקונגרס היהודי העולמי, ישראל זינגר, הוא פקיד בכיר בארגון עדיין לא נותנת לו את הזכות לשפוט את גיבור עמנו יוסף מנדלביץ" — כך הגיב אתמול דובר המרכז למידע של יהודי בריה"מ, יורי שטרן, על דבריו של זינגר ב„על המשמר", אתמול, כי לולא פעל למען מנדלביץ היה הלה עדיין בבריה"מ, סירובניק, וכי מנדלביץ, המתנגד לדיפלומטיה השקטה של הקונגרס היהודי, פועל בצורה שאיננה פוזיטיבית. „לולא כוחו המוסרי ועוצמתו הרוחנית של מנדלביץ, לא היה זינגר פועל למענו וזוכה לפרסומת" — הוסיף שטרן.

כמאה מיוצאי בריה"מ הפגינו אתמול מול מלון הילטון כנגד הדיפלומטיה השקטה והאוטונומיות הלא מבוססת המנחה את ראשי הקונגרס היהודי העולמי.

צוותא תרבות מתקדמת ירושלים

סימפוזיון בנושא:

מהר הבית ועד המורמונים

יתקיים ביום ד' הקרוב 29.1.86 בשעה 20.15

משתתפים: עו"ד אורי הופרט, יו"ר הליגה נגד כפיה דתית
מר גפן סלומון, יו"ר נאמני הר הבית
הרב מאיר פורוש, יו"ר אגודת־ישראל במועצת העיר
מר חיים ברעם, עיתונאי
מנחה: עו"ד שלמה ליקר

„המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב, טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 4-43360-3
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121, טל' 225125-6, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008, חיפה: 33134 רח' סבוגר 17, טל' 673673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

שרידי קטיושה בגליל המערבי

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

שרידים של טיל קטיושה בקוטר 122 מ"מ, שנורה מתחום שמחוץ לרצועת־הביטחון, התגלה אתמול בגליל המערבי. הטיל נורה ככל הנראה ביום שישי בבוקר לעבר הגליל המערבי ורק אתמול, לאחר סריקות נרחבות, התגלו שרידיו.

צלצול מהיר

כמיל שחאדה ועמוס גבירץ, חברי הארגון למען אי־אלימות:

ללמוד מגאנדי ומלותר קינג

כשאתם מדברים על פעולות לא אלימות בנוסח גאנדי, אני נזכרת באלפי ההודים, שצעדו לקראת הרובים המכוונים של הצבא הבריטי. לזה אתם מתכוונים?

שחאדה: אנחנו חיים בישראל — לא בהודו. אבל, נכון שלמדנו הרבה מגאנדי, ואנחנו מתכוונים לצום ולשבות רעב, לערוך תפילות משותפות של יהודים, נוצרים ומוסלמים, ואפילו לצעוד אל מול הטנקים ישראלים.

גבירץ: אפשר להעתיק את גאנדי ואפשר לתרגם אותו. אנחנו מנסים למצוא מה מתאים למצבנו וליכולתנו. בשבילי, כיהודי, חשובה לא פחות דוגמת הקוויקרים שהקימו את פנסילבניה בהסכמתם של האינדיאנים שישבו שם קודם לכן. 70 שנה חיו הקוויקרים והאינדיאנים בשלום ללא צבא, עד שהמהגרים החדשים דחקו את רגלי הקוויקרים וגורלם של האינדיאנים דמה לזה של אחיהם באמריקה. אז אפשר לומר שאני מצוי במצבם של הקוויקרים, בעוד שכמיל מצוי במצבם של ההודים בקונפליקט.

האם ניתן להבין, שהחברים הערבים בארגון נואשו מדרך הטרור ומוכנים לנסות דרך אחרת, שתעניק להם אולי עליונות מוסרית בדומה לזו של גאנדי?

שחאדה: איננו פועלים בניגוד לפעולותיהם של אחרים, אלא מאמינים בצדקת דרכנו ומקווים שהרבה אנשים יצטרפו אלינו ויפעלו בשיטותינו.

גבירץ: כמיל שחאדה, מובארק עוואד ומייסדי הארגון האחרים בחרו בדרך הזו משום שהם מאמינים בה. אני מניח, שרבים מן הפלשתינים יצטרפו לארגון מטעמים פראגמטיים, ומאחר שאש"ף הוא ארגון פראגמטי, אנחנו מתכוונים להציע להם דרך שונה, אחרת לפתרון הסכסוך.

השיתוף בין יהודים וערבים מכוון גם הוא?

שחאדה: כן. חברים בארגון כ־30 יהודים וערבים נוצרים ומוסלמים, שמאמינים בדו־קיום ובאי־אלימות, ובכללם גם אנשי דת יהודים ונוצרים. קרוב לשנתיים היינו בשלבי הכנה, ולפני כחודש נרשמנו כאגודה עותומאנית.

גבירץ: גם אצל מרטין לותר קינג שיתפו הלבנים השחורים פעולה, ומשיחה שהיתה לי עם פציפיסט אמריקני הסתבר, שכשהמחנות מעורבים, קטנה גם רמת האלימות של המשטרה ושל משמר־הגבול נגד המפגינים.

אתי רונאל

הפתעה — שר השיכון יבקר בנצרת־תחתית

תיתכן אפילו פגישה בין זיאד לאריאב

מאת מירה יערי, כתבת „על המשמר"

בעקבות שינוי מפתיע ובלתי־צפוי בסדר־היום של ביקור סגן ראש הממשלה ושר־הבינוי והשיכון דוד לוי היום בנצרת עלית, יבקר השר לראשונה גם בנצרת הערבית.

השינוי מראה שבשעה 12, שלא על פי התכנון המקורי, יירד השר לנצרת תחתית, ויניח אבן־פינה לשכונה חדשה הנבנית על־ידי משרדו ברכס הצפוני של נצרת מול מושב ציפורי.

יתקבל ע"י זייד

בשכונה החדשה נבנות בשלב הראשון 250 יחידות בנייה בשיטת „הבית הגדל" והיא תתפתח לשכונה של אלפי יחידות דיור ותפתור את מצוקת הדיור בנצרת הערבית. השר לוי יתקבל היום בנצרת על־ידי ראש העיר ח"כ תופיק זייד, סגניו ונציגי מוסדות העיר. לאחר טקס הנחת אבן־פינה תיערך קבלת־פנים לשר בבנין העירייה. היוזמה המפתיעה לביקור ראשון של השר לוי בנצרת הערבית, באה ממשרד־השיכון במחוז הצפון, ולאחר התייעצות עם השר הוא החליט לקבלה בשמחה רבה, כדברי מקורביו. הממונה על מחוז הצפון במשרד־השיכון והבינוי, ששון שילה, מסר בשיחה עם ראש עיריית נצרת־עילית, מנחם אריאב, על השינוי בלוח־הזמנים של ביקור השר.

„הוא אמר לאריאב: „אני בא אליך עם השר בתנאי שאתה הולך איתנו לנצרת תחתית". אריאב השיב: „אני מקבל את ההצעה". לדברי שילה „אם מנחם אריאב ילך איתנו, יעלה אחר־כך, ח"כ תופיק זייד להמשך ביקור השר בנצרת עלית".

פגישה ראשונה

במידה שהתסריט המצוי יתקיים היום, תהיה זו הפגישה הראשונה שראשי הערים האחיות נצרת־עילית ונצרת־תחתית יכפו זה בחצרו של זה.

ראש עיריית נצרת ח"כ תופיק זייד, הגיב באמצעות דוברו ד"ר פאום, על שאלת כתבתנו אם יבקר בנצרת־עילית ואמר: „אני לא נותן הצהרות היפותטיות, נראה מה יקרה בשטח". דובר העירייה גם אמר שהזמנת עיריית נצרת לשר לוי היא מלפני שנים, אבל רק היום הוא בא לביקור ראשון אצלנו.

מנחם אריאב: אינשאללה — נראה מה יהיה

מאת מירה יערי

[illegible]

אנו מודיעים בצער על פטירתו של בעלנו־אבינו־סבינו היקר

יצחק פרלסון

המשפחה האבלה

לאחר דיון ביוזמת סיעת מפ"ם:

הכנסת קוראת לממשלה לדאוג להמשך קיום „מספנות־ישראל"

היום תדון ועדת השרים לענייני כלכלה בערעור שחל ויעקבי על מינוי כונס־הנכסים ● צבן: טמטום או מזימות של הממשלה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת וכתבנו הכלכלי בירושלים

בהסכמת כמעט כל סיעות הכנסת, קיבל הבית הצעת סיכום של יאיר צבן, הקוראת לממשלה לראות ב„מספנות־ישראל" מפעל בעל חשיבות לאומית שיש לדאוג להמשך קיומו, כולל כיבוד כל ההסכמים החתומים עם העובדים. שר־התחבורה, חיים קורפו, נמנע מהצבעה.

הדיון במליאה בנושא המספנות, גילה קואליציה מקיר־אל־קיר נגד סגירת המפעל, והדובר היחיד שעמד מאחורי החלטת הממשלה להעביר את ניהול החברה לידי כונס־הנכסים, היה השר קורפו. שאר הדוברים, כולם כלהט, דיברו על חשיבות המפעל ועובדיו לכלכלת המדינה, כולם גם נתנו עצות לממשלה כיצד ניתן לנהל את המספנה, למרות מצבה הכלכלי הקשה.

החלטות דומות מאד ודיון כמעט זהה, התקיימו בכנסת רק לפני מספר חודשים בפרשת „אתא" — התוצאות ידועות.

במהלך כל הדיון הממושך, ישבו ביציע האורחים עובדי המספנות.

מזימות הממשלה

יאיר צבן שסיעתו מפ"ם יזמה את הדיון, תמה אם התנהגות הממשלה בפרשת המספנה נובעת מטמטום או שמאחוריה עומדות איזה שהן מזימות. פועלי המספנה עצובים על הגורל שפקד אותם. הם חוששים מהעתיד. פניית הממשלה לביהמ"ש למינוי כונס־נכסים, היא מחווה מזעזעת ומתפיר.

במיוחד מרגיזה ההחלטה להוציא את העובדים לחופשה ללא תשלום לזמן בלתי־מוגדר, וכיצד ניתן להבין את דברי השר קורפו, כי „העובדים מגזימים בדרישותיהם", כשחבר ועד קטי קיבל פיצויים מוגדלים מאוד, ובכל זאת המשיך אח"כ לעבוד במקום.

יעקב שמאי (ליכוד־חרות), יו"ר סיעת „תכלת לבן" בהסתדרות, תמה מדוע בשנים האחרונות הופנו ספינות ישראליות לתיקונים ושיפוצים במספנות זרות. הוא הביע תקווה, כי ועדת השרים לכלכלה המתכנסת היום, תבטל את החלטת הממשלה בנושא „מספנות־ישראל".

הממשלה פשטה את הרגל

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר (מערך), כהרגלו, דיבר בלהט רב: „היום נסגרים מפעלים מדי יום. אולם ה„מספנות" הן מפעל אחר. הן מצוידות במכשור משוכלל ביותר, בעלות כלכלי בסיסי, הן ממוחשבות. הן מסוגלות לבנות מתקנים מורכבים ביותר ממתכת, כולל אניות". הוא הזכיר, כי ב־11.8.85 החליטה הממשלה כי ה„מספנות" חיוניות לביטחון המדינה. בעקבות החלטה זו, פוטרו כ־250 עובדים, ונחתם הסכם־עבודה חדש. ועתה, כעבור ארבעה חודשים בלבד, מחליטה הממשלה, באופן חד־צדדי, לבטל את ההסכם.

„מה המשמעות של הודעת הממשלה על מינוי כונס־נכסים? הממשלה פשטה־את־הרגל. אם כך עליה לתת את הדין, אבל מה עושים פה? הממשלה נשארת, היא ממשיכה לתת הוראות, ואת העובדים שולחים הביתה" אמר קיסר.

החממה והחורבן

רפאל איתן (התחיה) תמה, איך הממשלה מדברת כל הזמן על חממה כשבפועל היא גורמת לחורבן. יש להמשיך ולהפעיל את המספנה. יש לחייב את כל חברות הספנות הישראליות להשתמש בשירותיה.

מאיר וילנר (חד"ש) טען, כי הממשלה מדברת על הבראת המשק ובפועל היא הורסת את החברה ואת כלכלת המדינה. „מספנות ישראל" הוא מפעל יצרני. הממשלה איבדה כל רגש אנושי. היא החליטה, כשיטה, על פיטורים המוניים.

רן כהן (רץ) טען, כי המספנה מלאת עבודה. עכשיו עובדים שם על שתי גוררות של חיל־הים, שתי גוררות של רשות הנמלים, שתי ספינות טיולים, מנוף ענק של „דגון", ושתי ספינות לאספקת דלק לאוניות. בשער עומדות עבודות רבות, כולל שיפוץ „צים אלכסנדריה" ואוניות הצי השישי. לדעתו, „האוצר דבק בשיטה שלו. האוצר רוצה להגיע ל־160 אלף מובטלים. שבירת המספנה בשביל האוצר זה נכס פוליטי. יותר טוב משבירת „אתא".

מדיניות המחייבת קורבנות

שר־התחבורה, חיים קורפו, בדברי תשובתו, טען, כי הממשלה הוציאה את הטיפול בנושא המספנה מידיה והעבירה אותו לידיו הנאמנות של בית־המשפט. שרים המתבטאים נגד הסגירה מוליכים את העובדים שולל. החלטת הממשלה סופית. הנושא נידון בפורומים ממשלתיים שונים למעלה משנה. לדעת שר־התחבורה, המפרק של „מספנות־ישראל" יעשה את עבודתו נאמנה. אין משמעות הדבר כי כל העובדים יפוטרו. המדיניות הכלכלית מחייבת קורבנות והמספנה היא אחת מהן. ענף המספנות בעולם כולו נתון במשבר. ככלל, לא כדאי לבנות אוניות בארץ. כל אונייה דורשת סיבסוד של חמישה מיליון דולר.

בהנהלת סיעת המערך בכנסת הייתה אתמול תמימות־דעים נגד סגירת המספנה. הוחלט לקרוא לממשלה לדאוג לפתיחה ולהפעלה בהקדם.

ועדה מקצועית

ועדת השרים לענייני כלכלה תדון היום בערעורים של שר־האנרגיה, משה שחל, ושר־הכלכלה, גד יעקבי, על ההחלטה למנות כונס־נכסים ל„מספנות־ישראל". שחל ויעקבי יציעו לוועדת השרים לשקול מחדש את ההחלטה, ולמנות ועדה מקצועית אשר תציע דרכים להציל ולהבריא את החברה.

שר־האוצר, יצחק מודעי, ושר־התחבורה, חיים קורפו, אשר העבירו את ההחלטה למנות כונס־נכסים ל„מספנות־ישראל", ייפגשו לפני ישיבת הוועדה עם האפוטרופוס הכללי, עמרם בלום, אשר מונה להיות כונס־הנכסים של „מספנות ישראל".

דיון בממשלה

שר־הקליטה, יעקב צור, אמר אתמול, שיבקש שמליאת הממשלה תדון ביום א' הקרוב במצבה של המספנה. צור אמר, שלא יסתפק בהחלטה למנות כונס־נכסים לחברה ויראה בטיפול ב„מספנות־ישראל" דוגמה לדרך בה הממשלה מטפלת בסקטורים הקשורים לייצור וליצוא.

צור דיבר עם פעילי מפלגת העבודה בתל־אביב. לדבריו, על ראש־הממשלה, שמעון פרס, לעמוד בראש ועדה שתטפל בנושאי ייצור ותעסוקה.

יהושע פרץ ב„מספנות־ישראל": או שכולם יאכלו או אף אחד

מאת זאב אנוש, כתב „על המשמר"

[illegible]

...שתנועה. זוהי מדיניות מכוונת. מישהו שאל למה באנו עכשיו. או מה חשבתם, שנבוא כמו האחרים בשמחות וכשנצטרך את קולכם בבחירות? לא, באנו עכשיו כשרע לכם".

גם אתמול נמשכו תבעות הסולידאריות עם עובדי „מספנות־ישראל". לקראת הצהריים הגיעו למספנה נציגי ועד עובדי מקורות. צעירי מפ"ם שוהים במספנה כבר מהיום הראשון להוצאת העובדים לחופשה. ואתמול החלה תנועת „השומר־הצעיר" לשלוח קבוצות חניכים להבעת הזדהות עם העובדים. החניכים קיבלו במשך היום הסברים על המספנה ועל המצב שנוצר בה, והם ילוו את הלילה בחברת העובדים עד שקבוצה נוספת תגיע להחליפם.

בעקבות האירועים האחרונים ב„מספנות־ישראל" ובסימן סולידאריות עם עובדי המספנה, החליט מרכז הדור הצעיר במפ"ם להעתיק את ישיבת המרכז שהייתה אמורה להתקיים ביום שלישי בתל־אביב, ולקיימה ב„מספנות־ישראל". סדר היום השתנה אף הוא, ועוסק בנושא המשבר במשק והזדהות הדור הצעיר במפ"ם עם מאבק פועלי המספנה.

מועצת פועלי חיפה התכנסה אתמול והחליטה לקיים ביום רביעי כנס הזדהות של ועדי העובדים והפועלים באיזור חיפה וב„מספנות־ישראל".

אתמול, סמוך לשעה 4 אחר־הצהריים, הועלתה האונייה „צים אלכסנדריה" על המבדוק לצורך ביצוע התיקונים. חבר הוועד, דוד אברהם, אמר, בניגוד לעמדת יו"ר הוועד: „החלטנו להיענות לבקשת כונס־הנכסים וחרף החופשה יבצעו כל עובדי המספנה את התיקון הדרוש לאונייה".

כתבנו מוסר, כי תיקון האונייה יארך כשלושה שבועות וכי צוות נוסף ייצא הבוקר, ככל הנראה, כדי להתחיל בתיקונים לאחת מאוניות הצי השישי העוגנות במפרץ חיפה.

ועדת־הפנים לא תדון בבנייתו של בית־המקדש

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

בלחץ ח"כי האופוזיציה משמאל והמערך, נאלץ אתמול יו"ר ועדת הפנים, דב שילנסקי, לבטל ישיבת ועדה, שאליה הוזמן הפרופסור קאופמן, כדי להציג תוכנית לבנייה מחודשת של בית־המקדש בהר־הבית.

פרופ' קאופמן התמחה ב„נושאים ארכיאולוגים" ובעיקר בחפירות בהר־הבית מאז 1967. הוא הניח על שולחן הח"כים שרטוט של מבנה בית־המקדש בתקופת הבית השני, שבצלמו ובדמותו יש להקים, לדעתו, בית שלישי.

הנחת המסמך גרמה מייד לסערת רוחות. נציג מפ"ם בוועדת הפנים, מוחמד ותד, אמר לשילנסקי: „אתה דוחף בעקשנות ובעקביות לעימות־דמים בין מוסלמים ליהודים. אתה ממשיך להפוך את הוועדה לסוס טרויאני של תמהונים קיצוניים למיניהם, כדי להשיג ולקדם מטרות פוליטיות, אפילו במחיר חיי אדם".

ח"כ ותד דרש משילנסקי במפגיע, להסיר מן השולחן את המסמך של פרופ' קאופמן ולהפסיק את הדיון על הר־הבית, טרם שיהיה מאוחר.

ציור: אורקולי

נציגי המערך בוועדה דרשו לדחות את הדיון לחודשיים־שלושה. לאחר התייעצות, הסכים שילנסקי להפסיק את הדיון.

דב שילנסקי הזמין לישיבת הוועדה גם את הרבנים הראשיים אולם אלה טענו, שאין זה מקובל שרבנים יבואו לוועדה. שילנסקי הסכים ללכת אליהם עם הוועדה, אך ביכר את החלטת יו"ר הכנסת, שלמה הלל, אשר אסר על הוועדה לקיים ישיבה מחוץ למשכן־הכנסת. בתגובה הודיע שילנסקי, כי יילך לרבנות כיו"ר ומי מן הח"כים שירצה להצטרף אליו, אישית, מוזמן לעשות כן.

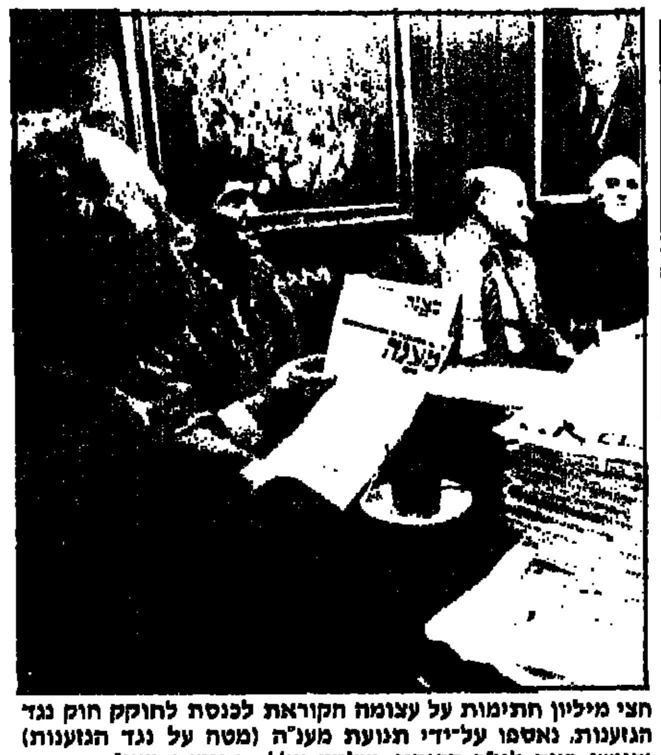

חצי מיליון חתימות על עצומה הקוראת לכנסת לחוקק חוק נגד הגזענות, נאספו על־ידי תנועת מענ"ה (מטה על נגד הגזענות) והוגשו היום ליו"ר הכנסת, שלמה הלל. בתנועת מענ"ה חברים מתנדבים מכל קשת־הדעות הפוליטיות בישראל, המאוחדים בדעה, כי יש להילחם בתופעת הגזענות והכהניזם. בתמונה: ראשי מענ"ה מגישים להלל את 500 אלף החתימות נגד הגזענות. (צילום: רחמים ישראלי)

קולס הכריע להעביר חוק הגזענות לקריאה שנייה ושלישית בכנסת

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

קולו של יו"ר ועדת־החוקה־חוק־ומשפט, אלי קולס, נגד עמדת הליכוד והתחיה, לקראת הקריאה השנייה והשלישית.

בעד העברת החוק לכנסת, לאחר חצי שנת דיונים, הצביעו 7 ח"כי המערך, מפ"ם, ר"ץ, שינוי וקולס. בעד המשך הדיונים בוועדה הצביעו ח"כי הליכוד, התחיה, המפד"ל וש"ס. הצבעת קולס זכתה לגיבוי של שר המשפטים, משה נסים, שנכח בישיבת הוועדה.

מיכאל איתן (ליכוד) האשים את קולס ב„חוסר עקביות, צביעות והפרת־אמון", בנימוק שסיעת הליכוד בוועדה גיבשה לפני הישיבה עמדה בעד רביזיה בסעיפי החוק. איתן טען, כי החוק יביא להגבלת חופש הביטוי.

השר נסים אמר, שאין בדעת הממשלה לקחת את החוק בחזרה ואין צורך ברביזיה. „מי שרוצה להגיש הסתייגות, יעשה זאת במליאה" — אמר השר.

ערבית כמקצוע־חובה

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ועדת החינוך אימצה את עיקרי המלצותיו של אל"מ נסים עצמון, שהושאל מאגף המודיעין של צה"ל למשרד החינוך, והחליטה לתבוע ממשרד־החינוך כי יכריז על השפה הערבית כמקצוע חובה בכיתות ד'־י"ב, בכל מערכת החינוך, בהדרגה, החל מתשמ"ז.

כתבנו מעיר, כי זוהי הפעם הראשונה שיו"ר ועדת החינוך, נחמן רז, מאשר המלצות שלא בתיאום ובהסכמת משרד־החינוך. צמרת המשרד מתקשה לקבל בנושא זה החלטה, משום שלא ברור על חשבון אילו מקצועות ילמדו ערבית.

האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים ע"ש רובין

מודיעה על

הרשמה לשנת הלימודים תשמ"ז 1986/1987

- לחוג לאמנויות הביצוע
- לחוג לתורת המוסיקה, ניצוח וקומפוזיציה
- לחוג להכשרת מורים
- לחוג למחול ולתנועה

הלימודים הם לקראת תואר B. MUS., תעודת אמן, ולימודים לקראת תואר B.A. MUS. ו־M.A. MUS. בשיתוף עם האוניברסיטה העברית.

בנוסף למפעל המילגות הקיים, האקדמיה מעניקה מילגות מיוחדות ללימודי כלי תזמורת, לזמרים ולרקדנים.

בחינות כניסה תתקיימנה בין כ"ו אדר ב' – א' ניסן תשמ"ו (6.4.1986 – 10.4.1986).

ההרשמה תסתיים ביום ה', ג' באדר ב' תשמ"ו (14.3.1986).

פרטים ניתן לקבל במזכירות האקדמיה, קאמפוס גבעת רם, טלפון 02-636232 בימים א'–ו' בשעות 09.00–13.00.

מקורות צבאיים: מתפתח קרע בין השיעים בדרום לאלה בצפון

צד"ל אינו יכול לקלוט את כל השיעים הרוצים להתגייס לשורותיו – בתגובה על נהירת פלשתינים לצידון ואל־חילווה ● הידברות בין לחאד לצלב־האדום

מאת אלכס פישמן ואבי בניהו, כתבי "על המשמר"

החל מתחילת השנה האזרחית, מסתמנת מגמה ברורה בדרום־לבנון, באשר הנהגת "אמל" ממתנת כל פעילות של טרור נגד ישראל.

החל מתחילת ינואר ירדה הפעילות נגד ישראל מאיזור רצועת־הביטחון באופן דרסטי. הן בהיקף והן באיכות הפיגועים. בממוצע מתחילת השנה, יש כ־10 פיגועים בידי שבוע כנגד רצועת־הביטחון (ירי אר.פי.ג'. וקטיושות).

אולם לפי שעה שורר בה שקט יחסי, המאפשר חיים תקינים וסבילים.

מבריח ישראלים

רצועת־הביטחון מלאה בתושבים ויש תהליך של בנייה רחבה.

"אירוע כונין", שבמהלכו נפצע חונך של צה"ל ונהרגו שני אנשי צד"ל בסוף דצמבר, היווה מסר ברור והצהרת־כוונות לגבי הנזק שייגרם לאוכלוסייה המקומית באם תתגרה בישראל וברצועת־הביטחון.

קיצונים בצפון

תוך פחות משעה לאחר אותו פיגוע התרוקן הכפר כונין מתושביו, מחשש לנקם. וביוזמת ישראל נעשו מגעים להשיב את התושבים לכפר, ואלה אכן ישובו בתום 40 ימי האבל.

מקורות צבאיים בכירים בדרום־לבנון מסרו, כי ההתפתחות שם בתקופה האחרונה, מצביעה על תהליך של קרע בהנהגת "אמל" בדרום לבין זו היושבת בביירות. אירגון "אמל" הולך ונעשה קיצוני יותר ככל שעולים צפונה בלבנון. מנהיגי "אמל" בדרום לא רק שהפסיקו לירות בעת האחרונה, אלא אף שיסו את אנשיהם בשטח כנגד גורמים שפעלו כנגד ישראל.

מוחמד פקי, הרכז המדיני של "אמל" בדרום, תקף באחרונה בחריפות, בדברים שנשא בטקס אזכרה, את כל הגורמים הפועלים כנגד ישראל. לדבריו, אלה גורמים לאוכלוסייה המקומית נזק רב יותר ופעילות זו משרתת את האינטרס הישראלי. פקי מזהיר, ש"כפרינו יהפכו לקווי־מגע ובכך יושב המצב לתקופה של לפני פליטת הציונים ללבנון".

המקורות הצבאיים מסרו עוד, כי בעת האחרונה חוזרים הפלשתינים לדרום־לבנון ומתרכזים בעיקר באיזור צידון ועין חילווה. תופעה זו מביאה לשינוי בטובה בתמונת הגיוס של השיעים לצבא הדרום. המצב שנוצר עקב כך, גורם לכך שצד"ל אינו מסוגל לקלוט לפי שעה את כל המבקשים להצטרף לשורותיו מקרב בני העדה השיעית.

ביקור עצורים

"כל הידיעות באחרונה על שיתוף־פעולה בין אמ"ל בדרום לבין ארגונים פלשתינים פרו־סוריים ערפאתיים, הם על רקע של אינטרסים משותפים שרמנהיגות מקומית ולא על־פי מדיניות אמ"ל בדרום" — מסרו המקורות.

בתשובה לשאלה אמרו המקורות הצבאיים, כי נפתחה אפשרות להידברות בין הצלב־האדום לבין אנטואן לאחד, באשר למתן אפשרות למשפחות של עצורים מחוץ לרצועה, לבקר את קרוביהם, השוהים במחנה הכליאה של צד"ל בעיירה אל־חיאם.

כתבנו מציין, כי באל־חיאם מצויים 200 עצורים.

עד כה סירב ג'נרל לאחד לקיים כל הידברות עם אנשי הצלב־האדום, באשר למתן אפשרות לביקור העצורים.

נ.מ. נגד "כדורים"

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

נוכח

אפשרות של שימוש בכלי־תעופה מונעים על־מנת לבצע את מעבר גדר הגבול באיזור הצפון בדרך האוויר, נערכו כוחות הנ"מ לאורך קו המערכת בגבול הצפון על־מנת לקדם אפשרות מסוג זה.

בין יתר האמצעים התעופתיים המצויים בידי ארגוני החבלה, מוזכרים כדורים פורחים וגלשני־רוח עם מנוע־עזר, הניתנים להשגה באופן חופשי בשוק האזרחי.

בתשובה לשאלה לגבי החדירות של מטוס כוויתי ו־2 מטוסים ירדנים מסוג F-5E לתחום ישראל בעת האחרונה, מסר כי בשני המקרים אותרו החדירות בזמן, וזוהתה כוונתם התמימה ולפיכך נמנעו כוחות הביטחון מלנקוט כל פעולת התקפה כנגדם.

כתבים כלכליים: בתעשייה האווירית מפחדים משאלות

העיתונאים הכלכליים בירושלים סבורים, כי בתעשייה־האווירית קיימת "כוונה מפורשת למנוע ביקור של קבוצת עיתונאים כלכליים־מקצועיים, שמטבע הדברים הם אמורים לשאול שאלות העשויות, אולי, לעורר ויכוח".

דברים אלה כלולים במכתב של יו"ר תא הכתבים הכלכליים באגודת העיתונאים בירושלים, יצחק טאוב, אל שר־הביטחון, יצחק רבין.

הפנייה אל שר־הביטחון באה לאחר שבמשך תקופה ארוכה נדחית בקשתם החוזרת ונשנית של העיתונאים הכלכליים בבירה לבקר בתעשייה־האווירית, ובמיוחד ללמוד ולראות את הפעילות הקשורה בפרוייקט הלביא. זאת במסגרת עבודת חברי תא הכתבים הכלכליים, היוזמים ביקורים בארגונים שלטוניים וכלכליים שונים, במטרה להכיר מקרוב את בעיותיהם, הן לשם השכלת רקע והן כמקור אינפורמציה ישירה לציבור.

סידורים בוטלו

במשך השנתיים האחרונות טיפלו נציגי תא הכתבים הכלכליים בתיכנון הביקור בתעשייה־האווירית, ונתקלו בקשיים שונים. טאוב מציין במכתבו, כי סידורים שהושגו בוטלו לאחר זמן או נדחו לתאריכים אחרים שוב ושוב, "בנימוקים מניקים שונים".

באשר לסירוב המוזר להתיר ביקורם של עיתונאים כלכליים אומר טאוב, כי "התנהגות התעשייה־האווירית בסוגייה המתוארת לעיל אומרת דרשני, ורצוי להסיר את הרושם שנוצר בלבנו, שיש מי שרוצה להסתיר משהו".

בתגובה אמר דובר התעשייה־האווירית, שהקונצרן לא נירתע מלהזמין את תא הכתבים הכלכליים בירושלים לביקור במתקניה. מועד לביקור כזה אף נקבע כבר בעבר, אך נידחה בגלל אירועים בלתי־צפויים מראש. עוד ציין, שאחרים מחברי תא הכתבים הכלכליים בירושלים כבר ביקרו במיתקני התעשייה־האווירית ובמסגרות מקצועיות שונות, ודיווחו על כך באמצעי התקשורת. (עתים)

בימ"ש התיר פירסום גזר־דינה של נעמי אדווה על שידול לזנות

תקדים משפטי: לעיתונאי הזכות לבקש התרת פירסום אף אם אינו צד במשפט

בית־המשפט המחוזי בתל־אביב נענה אתמול לבקשתם של שני עיתונאים להתיר פירסום שמה של נאשמת ועיקרי הכרעת הדין, במשפט שהתנהל בדלתיים סגורות.

הייתה זו הפעם הראשונה שבית־המשפט הכיר בזכותם של עיתונאים לבקש התרת פירסום, לגבי משפט שהם עצמם אינם צד בו.

השופטת שולמית ולנשטיין, קבעה החלטה עקרונית בעניין משפט בדלתיים־סגורות. על־פי סעיף 70 (א) לחוק בתי־המשפט, בו נאמר, כי "לא יפרסם אדם על דיון שהתנהל בבית־משפט בדלתיים סגורות אלא ברשות בית־המשפט". היא קבעה, כי על פי סעיף זה, יש זכות עמידה לעיתונאים לבקש פירסום גזר־דין או חלק ממנו.

דלתיים סגורות

ההחלטה ניתנה בקשר למשפטה של העיתונאית נעמי אדווה, בת 47, מתל־אביב, שהואשמה בשידול למעשי זנות, בסרסרות לזנות ובהחזקת מקום לשם זנות. היא הורשעה בדין בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב ונידונה ע"י השופט אברהם מלול למאסר 3 חודשים בפועל ושנה על־תנאי למשך שנתיים. היה זה פסק־הדין האחרון שניתן על־ידי השופט מלול לפני צאתו לגמלאות.

השופט מלול שמע את המשפט כולו בדלתיים סגורות, לפי בקשת הסניגוריה, ובדיעבד הסכימה לכך גם התביעה. פסק־הדין ניתן עוד ב־17 בדצמבר אשתקד, אבל מאחר שהמשפט התנהל בדלתיים־סגורות לא הייתה רשות לעיתונות לפרסם את תוכנו.

בעיקבות זאת פנו העיתונאים צבי הראל ("הארץ") ויחזקאל אדירם ("ידיעות אחרונות") לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, באמצעות עו"ד שלמה ליבליך, וביקשו להתיר את פירסום הפרשה. השופטת שולמית ולנשטיין דנה בבקשתם והתירה לפרסם את עיקרי הכרעת־הדין ואת שם הנאשמת, אך לא שמות או פרטים מזהים העלולים לזהות את הנשים ששודלו לזנות או את לקוחותיהן.

פומביות הדיון

בהחלטתה מתייחסת השופטת ולנשטיין לשאלה, מי הם בני־האדם הזכאים לבקש מבית־המשפט רשות לפרסם את פרטיו של דיון משפטי שהתנהל בדלתיים־סגורות. בעניין זה כותבת השופטת בהחלטתה:

"פרט לצדדים במשפט, אדם הזקוק לרשות בית־המשפט עפ"י סעיף 70 (א) הוא בדרך כלל אותו אדם המעוניין בפומביות הדיון שקובע החוק עקרונית, היינו: כל אדם מן הציבור הזכאי להיווכח בעשיית הצדק. בני־אדם כאלה הם המבקשים כאן, וזאת מבלי שהוענקה להם זכות עדיפות על־פני כל אדם אחר מן הציבור. בני־אדם כאלה אינם צד להליכים שבפני בית־המשפט ואין להם זכות עמידה בדיון בשאלה אם יש לקיים את הדיון בדלתיים־סגורות".

אולם השופטת מוסיפה, כי "זכותם קמה עם סיום הדיון – כולו או מקצתו – שעה שנולד האיסור לפרסם דבר על אותו דיון אלא ברשות בית־המשפט".

דמי תיווך

בעיקבות החלטת השופטת ולנשטיין, הותר עתה לפרסם את עיקרי משפטה של נעמי אדווה, כדלקמן:

התובעת שרה רדין סיפרה בכתב־האישום, כי הנאשמת, שעבדה בעיקר ב"העולם הזה", פירסמה בראשית קיץ 1983 כתבה על צעירה כבת 24 ובעיקבות זאת נקשרו יחסי ידידות ביניהן. התביעה טענה, כי בהמשך שידלה הנאשמת את הצעירה למעשי זנות בנצלה את חיסרון־הכיס שלה, זמן קצר לאחר שיחרורה מצה"ל.

במשך חצי שנה, נאמר בכתב־האישום, נהגה הנאשמת לשלוח את הצעירה לעשרות גברים לשם יחסי־מין תמורת כסף – 100 עד 200 דולר בכל פעם. חמישים אחוז מן האתנן קיבלה הנאשמת כדמי־תיווך, תוך ידיעה שהכסף ניתן בעד מעשי זנות. זמן מה אחרי זה, נאמר בכתב־האישום, שידלה הנאשמת צעירה נוספת למעשי זנות ונהגה להפגישה עם גברים עמהם קיימה יחסי־מין.

עניין של שיגרה

השופט מלול ציין בגזר־הדין, כי הנאשמת נגררה למעשיה לאחר שהכירה את המתלוננת ושמעה מפיה על חיי־המין שלה. המתלוננת, בציון השופט, קיימה יחסי־מין ללא תשלום, אולי לשם התענוג ואולי סתם משום שנקלעה לחברה שבה היו יחסי־מין גלויים ומשותפים עניין של שיגרה. הנאשמת, מדגיש השופט, יעצה למתלוננת לקבל כסף בעד מה שהייתה עושה בעבר בחינם. והיא, הנאשמת, קיבלה חלק ממה שניתן לצעירה כאתנן. השופט מזכיר, כי היתה עוד צעירה שהנאשמת הכירה לה במה מנוכריה לצורך העסקתה בזנות.

השופט ציין בגזר הדין, כי המשפט נמשך שנתיים והנאשמת סבלה מעינוי־דין בשל התמשכות המשפט ובשל "הערות עוקצניות ומעליבות של התובעת במשך כל המשפט כולו".

השופט העיר, כי ראה לנכון להביא זאת בחשבון בעת מתן גזר־הדין. ויחד־עם־זאת העיר השופט, כי הנאשמת נכשלה כשלון חרוץ, למרות שבהיותה עיתונאית היא מכירה את עולם העבריינות ואת התסביכים אצל בני־האדם. היא חייבת הייתה לדעת שהיא יכולה ליפול – והיא אכן נפלה. (עתים)

אנשים ואירועים

מוראבייה, 78, התחתן עם ספרדיה בת 31

מאת אהרון ניר, כתב "על המשמר" באיטליה

רומא. — אלברטו מוראבייה 78, גדול הסופרים האיטלקיים בזמננו (שם המשפחה האמיתי שלו הוא פינקרלה, ממוצא יהודי בטרייאסטה), התחתן אתמול עם כרמן לירה, 31, ספרדיה מפמפלונה.

נישואין אלה הם שיחת־היום בתקשורת האיטלקית.

מוראבייה הגיב על ההתעניינות בספקנות: "לא הספרות היא ביסוד הסקרנות סביב נישואי, אמר, אלא גילי. יותר נכון: ההבדל בגיל ביני ובין כרמן — אל תשלו את עצמכם".

אשתו הראשונה של מוראבייה הייתה הסופרת האיטלקיה הגדולה, אלזה מורנטה, שמתה בנובמבר שעבר.

מורדוך "מוביל בנקודות" במאבק עם פועלי־הדפוס

לונדון. - המו"ל הבינלאומי, רוברט מורדוך, שבבעלותו עיתונים חשובים בבריטניה, הנחיל מהלומה קשה לאיגודים המקצועיים בבריטניה, כאשר הדפיס שני עיתונים יומיים חשובים בציוד מחשבים חדיש אשר פועלי הדפוס החרימו אותו.

החברה בהנהלת מורדוך, ניוז אינטרנשיונל, מסרה, כי היא התגברה על שביתתם של 6,000 פועלי־דפוס והדפיסה את העיתון "טיימס" ואת העיתון "סאן" ב־3.6 מיליון עותקים, במפעל דפוס חדש שהציוד בו הוא כולו אלקטרוני. המפעל מוקף גדר־תיל ועמדות מבוצרות, למניעת פלישתם של מפגינים.

חברי איגוד עובדי החשמל, הנמנים על האגף הימני באיגודים המקצועיים בבריטניה, ביצעו את העבודה במפעל החדש. הייתה זו הפעם הראשונה ששני העיתונים האלה הודפסו שלא באיזור פליט־סטריט, מרכז העיתונות בבריטניה.

קבוצה קטנה של עובדי־דפוס שניצבו במשמרות־מחאה, קראו קריאות־בוז כאשר משאיות יצאו ממפעל ההדפסה החדש של העיתונים להפצה ברחבי בריטניה. המפעל נמצא בשכונת ואפינג, באיזור הנמל הישן של לונדון, במרחק של 2 ק"מ מזרחית לפליט־סטריט.

שני האיגודים המקצועיים של פועלי־הדפוס, שנחשבו לאיגודים רבי־עוצמה בבריטניה, פתחו בשביתה ביום שישי, לאחר שנכשלו השיחות עם מורדוך, שדרש מהם הסכם־עבודה הכולל סעיף של איסור שביתה בעיתוניו.

הסכסוך שפרץ בין פועלי־הדפוס לבין מורדוך, בקשר לחוזה העבודה בו נדרשו נציגי העובדים לחתום שהם לא יפתחו בשביתה אפילו קיימת אפשרות של אבטלה בגלל המעבר לשיטות־עבודה מודרניות - גרם לקרע באיגודים המקצועיים בבריטניה.

בגלל השביתה שפרצה בעיתונים "טיימס" ו"סאן", שהוא בעל התפוצה הגדולה ביותר באיים הבריטים, לא הופיעו עיתונים אלה בשבת. אולם מורדוך הדפיס את שני עיתוני סוף השבוע שלו – "סנדיי טיימס" ו"ניוז אוף דה וורלד" – במפעל הדפוס החדש, ביום ראשון.

העיתונאים המועסקים על־ידי המו"ל מורדוך, שנולד באוסטרליה והוא עתה אזרח אמריקני, הסכימו להמשיך בעבודה, לנטוש את פליט־סטריט ולעבור למפעל החדש. הם קיבלו שכר גבוה יותר.

חפירות, וגדר־תיל מקיפים את כל המפעל החדש שקיבל את השם "מבצר ואפינג".

במאמר שכתב בעיתון "סאן" אומר מורדוך: "יצאנו לרחובות על אף השביתה הגדולה ביותר בענף הדפוס מאז מלחמת העולם השנייה".

בכותרת ראשית אומר העיתון: "הבסנו את בריוני השביתה".

(ע"י)

חלקי הגופה לא נכנסו לאותה מזוודה...

ורשה. — חלקי גופה של איש משרד־המיסים בפולין, נתגלו בשתי מזוודות במרכז פולין, כמה ימים לאחר שהאיש יצא לגבות כסף שחייבים לאוצר המדינה 17 אזרחים — מסרה אתמול המשטרה.

נהג רכבת גילה את הראש והזרועות של סטאפאן זוכור, בן 59, במזוודה אחת ב־21 בינואר. רגליו נמצאו במקרה במזוודה נוספת ביום שלאחר מכן.

יתר חלקי הגופה והגרזן בו נרצח האיש וגופתו בותרה, נמצאו אחר־כך על־ידי המשטרה באחד הבתים בעיר לודז'. המשטרה פתחה בחקירה מאומצת לגילוי הרוצחים, נאמר בהודעת המשטרה. (ע"י)

ערוצים ומכתשים על־פני מירנדה, ירח של אורנוס – כפי שנקלטו במצלמת "וויאג'ר־2". (צילום: אי. פי.)

תיסמונת הדומינו של מחירי הנפט

מהדקים חגורות בסעודיה

הדינארים במדינות המפרץ־הפרסי שוב אינם מתגלגלים ברחובות ■ הפועלים הזרים היו הראשונים שחשו זאת על בשרם ■ "האחיות העניות", סוריה ומצרים, מצויות על סף פשיטת־רגל

מאת עוזי מחניימי

"שוק העבדים" — הכינוי לו זכו קרנות רחוב בתל־אביב וירושלים, בהן מתקבצים מדי בוקר מאות פועלים ערביים מהשטחים — הם העדות הקרובה ביותר לפיחות שחל בשנים האחרונות במעמדן הכלכלי של מדינות־ערב: בראש וראשונה מדינות המפרץ הפרסי. אותם שווקים זכו באחרונה לתוספת של פועלים מהשטחים, אשר שבו ממדינות המפרץ, שם הדינארים כבר אינם מתגלגלים ברחובות זה זמן רב.

באותחילת שנות ה־70 היו ראשי משפחות רבים יוצאים למדינות הנפט העשירות כדי למצוא את פרנסתם. רבים מהם היו מועסקים בעבודות שירותים שונות באותן מדינות וזכו לקיתונות של עלבונות ולהגבלת צעדיהם על היותם פלשתינים. האפליה, הריחוק מהמשפחות ומזג האוויר הקשה שם בכוויית, בסעודיה ואבו־דאבי נשכחו, כאשר מדי חודש היה אותו פועל פלשתיני מוסיף לצרורו ערימה נכבדה של שטרות השמינה פי־חמישה ויותר ממה שהיה יכול להשתכר בגדה או בישראל.

באותם ימים התנהלה בגשרי הירדן תנועה [illegible] — מזרחה. עם ירידת מחירי הנפט החל גם במדינות עשירות כמו סעודיה "הידוק חגורה". הממשלה, שפיזרה כספה לכל דורש, החלה לסגור אט־אט את הברזים. האזרחים נדרשו להתחיל ולשלם עבור שירותים שבעבר ניתנו כמעט בחינם. באחרונה החלו אף להפחית שם בנקים [illegible].

הראשונים שחשו כי הקופות הסעודיות, הכוויתיות והאחרות ננעלות היו הפועלים הזרים. כך קרה שבאופן הדרגתי החלה התנועה החוצה — בתחילה של פועלים זרים ואחר־כך גם של בעלי מקצוע מיומנים.

השיבה הביתה

לתנועת השיבה הביתה של הפועלים [illegible] היתה השפעה כמעט מיידית על כלכלת הארצות מהן באו אותם הפועלים. גם בישראל החלו להופיע אותם פועלים שעבדו עד כה במפרץ, אך למעט אבטלה פה ושם לא היתה עד עתה ל"תנועת השיבה הביתה" השפעה קריטית. במדינות כמו ירדן, ובעיקר במצרים, המצב חמור הרבה יותר. הכנסות הפועלים המצרים בארצות־חוץ הן אחד ממקורות ההכנסה החשובים של מצרים. בשנה שעברה חל פיחות מדאיג ביותר בהכנסות, לאחר שאלפי מצרים אשר פוטרו מעבודתם חזרו למצרים.

מלבד אובדן ההכנסה, אשר הביאה אלפי משפחות מצריות אל העוני, גרמה חזרת הפועלים המצרים לתופעות לוואי חברתיות, כמו גידול באבטלה ותסיסה חברתית המדאיגה מאוד את הממשל המצרי. גם בירדן התקשו רבים מבוגרי המפרץ הפרסי להשתלב בשוק המקומי והאבטלה שם העמיקה דווקא בקרב המשכילים: מהנדסים ובעלי מקצועות חופשיים.

קיצוץ במשכורות אש"ף

חזרת עובדים מובטלים ממדינות המפרץ היא רק פאן אחד של הירידה בעוצמתן הכלכלית של מדינות הנפט העשירות. כידוע, הסולידריות הערבית מתבטאת, בין השאר, בהחלטה כי מדינות־ערב העשירות יתמכו באחיותיהן העניות על־פי ההקצבה שנקבעה בכינוסי הפיסגה הערביים. בשנים שחלפו נתקלו המדינות העניות בקשיים גוברים לקבל את ההקצבה שלהן. כך קרה למשל שאש"ף, אשר מקבל הקצבה קבועה ממדינות המפרץ, קיבל בשנים האחרונות הקצבה שנתית נמוכה ממה שהתרגל והדבר בא לידי ביטוי בקיצוץ משמעותי במשכורות שמעניק הארגון לפעיליו, ובתמיכות למשפחות, המסתכמות במיליוני דולרים לשנה.

הקיצוץ בתמיכת "האחיות העשירות" הורגש גם אצל תושבי השטחים. משך תקופה ארוכה הסתייעו תושבי הגדה בהקצבה מיוחדת לבנייה. עד לא מזמן זכה כל תושב בגדה, שבנה בית או מפעל, למענק שמן בסך 20 אלף דולר! תושבים רבים בגדה ניצלו את הקופה הנדיבה וניתן לראות כיום בערי הגדה וילות לתפארת, שנבנו על־ידי "עמך" בזכות הכספים הסעודיים. זה זמן די ממושך הקופה לעזרת אנשי השטחים ריקה. הדודים הטובים מהמפרץ הפרסי הפסיקו את ההזרמה. הדבר העלה את חמתו של המלך חוסיין. בנאום שנשא לפני הפרלמנט בסוף השנה אמר: "ממשלתי תמשיך ותישא באחריותה הלאומית בהושטת סיוע לבני עמנו בארמות הכבושות, אף שהסיוע המוגבל שמושיטות המדינות הערביות הצטמצם בצורה מדאיגה ביותר".

המלך הירדני יכול אמנם להבטיח כי ימשיך בסיוע שהוא מעניק לאזרחיו בגדה המערבית, אך מסתבר כי גם הקופה הלאומית הירדנית אינה מקבלת עוד את המענקים הרגילים מהמדינות העשירות.

מלחמה או כסף

הלבנונים נואשו זה מכבר לקבל מהסעודים את מלוא ההקצבות שלהם. הסעודים התנו אמנם את מתן הסיוע ללבנונים בשיפור המצב הבטחוני שם, אך בינתיים כידוע סדר עוד אין שם, וגם כסף לא.

סוריה, הפטרון של לבנון, נמצאת על סף פשיטת־רגל, ובמצב די דומה ליריבתה בעולם הערבי — מצרים. סוריה, אשר רכשה בשלוש השנים האחרונות נשק במיליוני דולרים בחוזים די נוחים אך חבי תשלום, נמצאת במצוקה כה גדולה, עד שלאחרונה הפסיקה לשלם עבור הנפט אותו רכשה — במחירים מוזלים — מאיראן.

איראן שהיתה מאוד נדיבה כלפי הסורים בשל תמיכת סוריה במלחמתה נגד עיראק, מכרה לסורים נפט במחירים מוזלים, וחלק בחינם. כתוצאה מירידת המחירים ושיבושים באספקת הנפט, עקב ההתקפות העיראקיות על מסוף הנפט האיראני הגדול באי חארג', הפסיקו האיראנים את אספקת הנפט חינם לסורים ולפרק־זמן מסוים אף הפסיקו את אספקת הנפט בכלל עד שסוריה תעמוד בתשלומים.

היחלשותן הכלכלית של מדינות־ערב העשירות גורמת זה זמן רב לתגובות שרשרת כלכליות בשאר מדינות־ערב. המשך היחלשותן הכלכלית של המדינות העשירות עלול להביא את המדינות העניות, בעיקר את מצרים וסוריה, ללחצים כלכליים חמורים, אשר השלכותיהם הפוליטיות לא יהיו בהכרח חיוביות מבחינת המזרח־התיכון.

אופ"ק לא צפוי

פרופסור מילטון פרידמן חזה את התמוטטות אופ"ק כבר ב־1973. לעמיתיו שהקניטו אותו – בדרך כלל באורח ידידותי – על נבואתו שלא התקיימה נהג להשיב תשובה אחידה: "לפעמים אני טועה בנוגע לעיתוי", היה אומר להם, "אבל לעולם לא בנוגע למגמה לטווח ארוך". חברות הנפט הגדולות היו זהירות יותר. רק בשנה האחרונה התחילו לדבר על ירידה רצינית במחירי הנפט. הן חישבו ומצאו שהמחירים יירדו באביב. אלא שגם טעות זו בעיתוי עלולה לעלות להן בכסף רב. קרוב לוודאי, שאי־שביעות רצונו של פרידמן מטעותו בעשר שנים קטנה מזו של חברות הנפט על טעותן בחודשיים ספורים בלבד.

כיום כל חוזי הכלכלה תמימי דעים בנוגע למגמה ולעיתוי. אולם אפשר לבצע קשת דעות רחבה באשר לעוצמת ההתמוטטות. המחיר יכול להתייצב פחות או יותר ברמתו הנוכחית, אף כי קרוב לוודאי הוא יוסיף ירידה יחד עם ערך הדולר: לחלופין הוא יכול לצלול לשפל של 15 או אפילו 10 דולר. הניתוחים הראשיים בירידת מחיר דראמאטית אפשרות של ממש, סבורים שהמחירים יתאוששו במהירות, ולא יישארו בשפל עמוק לאורך ימים.

השוק מוצף

אולם, כפי שלימדו חקלאי העולם, בשוק חופשי לא קיים כלל מחיר מינימום. אם השוק מוצף לאורך ימים, לא קיים כלל בסיס עיקרי שאפשר לעליו לחזות מחירים. הגורם העיקרי בקביעת המחיר יהיה התנהגות אופ"ק, אותה אי־אפשר לחזות מראש.

יש סיבות טובות להניח, שהביצוע הנפט העולמי עלה בשנה זו על הביקוש לא משום שהמלאי גדל בהתבדה, אלא משום שקרוב לוודאי הביקוש ירד. במבט לאחור רואים בבירור את המגמה. כאן טמון הקלה נוכנה בשיווקים בנפט בשכבת המדינות התעשייתיות הגדולות. ייתכן שנסיגה זו אינה דראמאטית, אך היא מתבגרת והדרגתית. [illegible] מיליון חביות ליום [illegible].

רבים אולי רואים בירידה הדרגתית זו תגובה איטית [illegible] בשתי השנים. אך הביקוש [illegible] בדלק רק [illegible] יעילים והדשים. הצורכים [illegible].

לא הגיענו לשבעה

התהליך היא אכן איטי. אך יש לו תנופה עצומה. [illegible] ההדייטוות, שיחסכו בכמויות הדלק גדולות. עדיין לא התקדם [illegible]. גם פיתוחם של מקורות נפט חדשים, [illegible] הצפוני או [illegible] ים, דורש זמן רב.

אין טעם הגיון בצימצום הייצור, אלא אם יש סיבה להשיב שהצפת השוק היא לזמן מוגבל בלבד. אפילו כך, הצימצום הגיוני יותר בשדות נפט [illegible]. אין דברים אלה אמורים לגבי ניקרים שבהם [illegible] מחיר הנפט [illegible] במחיר המפעלה של שדה [illegible]. הכסף [illegible] הכל תלוי באופ"ק, כי היא עדיין מחזיקה בידיה חלק גדול של הנפט הזול.

לאן נשפך הנוזל השחור

שני משברי הנפט בעולם — ב־1973 וב־1979 — הניעו מהלכים שאת פירותיהם קוצרים עתה: מחיריו הגבוהים מאוד הביאו לגל עולמי של חיפושי נפט. חלקם הסתיימו בהצלחה ■ השייך זאכי אל־ימאני מזהיר: המחירים יוסיפו לרדת

מאת חיים מרגלית

מחיר הנפט הגולמי ירד לרמה שהיתה בסוף 1978, תחילת 1979: כ־19 דולר לחבית. וזה, כנראה, עוד לא הסוף: אתמול כבר דיברו על ירידה נוספת: 10 דולר לחבית. מה קורה בשוק הנפט? כיצד נשפך לו עתה הנוזל השחור אל תחתית המדרון, אחרי שהתחפר היטב בפיסגה?

באוקטובר 1973 פרץ משבר הדלק הראשון. היה זה בעת מלחמת יום כיפור. ראשי אופ"ק (ארגון המדינות המייצאות נפט) הכריזו על העלאת מחירי הדלק הגולמי מ־3 דולר לחבית ל־12 דולר לחבית והטילו אמברגו על מכירת נפט לכל המדינות שקיימו יחסי ידידות עם ישראל. במערב נתקפו בהלה ושילמו כל מה שדרשו ראשי אופ"ק.

ב־1978/9 העלתה ההפיכה באיראן את מחיר הנפט, לאחר שנשמרה יציבותו במשך כ־5 שנים. איראן דורגה אותה עת מס' 2 באופ"ק וסיפקה כ־5.5 מיליון חביות נפט ליום. סעודיה עמדה אז — כמו עכשיו — בראש הארגון, עם הספק של 8 מיליון חביות ליום. בינואר 1979 הודח השאה וברח מהממלכה, ובספטמבר 1979 פלשו העיראקים למדינה. התפוקה האיראנית ירדה לפחות ממיליון חביות נפט ליום. תפוקת עיראק, שלפני הפלישה עמדה על 3.5 מיליון חביות ליום, ירדה גם היא והגיעה לפחות ממיליון. הסיבה לירידת התפוקה פשוטה: הן שרפו זו את שדות הנפט של זו.

החברות האחרות באופ"ק יצאו נשכרות. בתחילת 1980 היה מחיר הנפט 35־40 דולר לחבית. היה זה משבר קצר. מדינות המערב כבר הספיקו להפיק את לקחי המשבר הראשון של 73'. היו ברשותן מלאים מספיקים שנשמרו היטב על־ידי מדיניות חיסכון אגרסיבית. לישראל לא חסר דלק באותה תקופה, אך שר האוצר דאז, יגאל הורביץ, ושר האנרגיה והתשתית, יצחק מודעי אישרו רכישת דלק במחיר גבוה ממחיר השוק העולמי. הם הסכימו לשלם 40־42 דולר לחבית. למותחי הביקורת על אותן רכישות משיבים כי היום קל להיות חכם לאחר מעשה. שכן מה היה קורה אילו המשיכו מחירי הדלק לעלות?

התשובה מזכירה את חוכמת הברווזה, שהזאב רק בלע אותו ולא לעס, ביצירתו של פרוקופייב, פטר והזאב. מי שיבקש להתעמק ב"הצלחות" הישראליות בתחום זה, יקרא את דו"ח מבקר המדינה על חברת "פז" שהתפרסם בראשית ינואר.

פירות המשבר

משברי הנפט הניעו מהלכים שאת פירותיהם קוצרים עתה. מחירי הדלק הגבוהים מאוד הביאו לגל עולמי של חיפושי נפט. הנפט הפך לסחורה מבוקשת ביותר, ומדינות רבות השקיעו סכומים אדירים במציאתו. נפט הים הצפוני התגלה לאחר משבר הדלק הראשון, והפקתו המאסיבית החלה בעת משבר הדלק השני. עלות ההפקה גדולה מאוד. הפקת חבית נפט בסעודיה ובמדינות המפרץ הפרסי עולה כחצי דולר, בעוד שהפקת חבית נפט בים הצפוני, באלסקה ובקנדה הצפונית עולה כ־15 דולר. הפקה זו היתה כדאית למדינות המערב, כל עוד מחיר הנפט של אופ"ק על 40 דולר לחבית היה גבוה מזה.

בדצמבר 1985 התקיימה אסיפת־חירום של אופ"ק, בה החליטו בפעם המי יודע כמה ב־5 השנים האחרונות לשמור על תקרת תפוקה של 16.5 מיליון חביות נפט ליום ועל מחיר אחיד של 27.25 דולר לחבית. לפני אותה ישיבה, התנבא שר הנפט הסעודי, ד"ר זאכי אל־ימאני, כי המחירים יירדו עד 20 דולר לחבית. לאחר אותה ישיבה היה השייך הסעודי יותר אופטימי, היות שבריטניה העלתה את מחיר הנפט מ־28 דולר ל־29.5 דולר לחבית. פתאום, בלי הודעה מראש, הקטינה בריה"מ — מפיקת הנפט הגדולה בעולם — את אספקת הנפט למערב־אירופה, מ־4 מיליון חביות ליום ל־3.5 מיליון. למה? איש לא ידע להשיב. היה מי שקישר את הקטנת האספקה הסובייטית בחילופי השלטון, גורבצ'וב תפס את מקומו של צ'רניינקו. המומחים התייחסו לדבריו של גורבצ'וב בביקורו בשדות הנפט של טיומן בסיביר המערבית באוקטובר 1985. הוא קרא לעובדי הנפט לצעוד בראש חזית הייצור ולהעלות את התפוקה.

בסוף אותה אסיפת חירום של אופ"ק, היו שרי הנפט קצת יותר אופטימיים. המשתתפים קראו למפיקות הנפט שאינן חברות בארגון — מקסיקו, בריטניה, נורבגיה, מצרים וברית־המועצות — לשתף פעולה כדי לקבוע מחיר קבוע לנפט, כמו של אופ"ק — 27.5 דולר לחבית. סיבה נוספת לאופטימיות זהירה היתה בהתקרבות החורף בחצי הכדור הצפוני, ועימו דרישה מוגברת לדלק. ואולם, לא כך קרה. מחירי הנפט של הים הצפוני נפלו בשבוע שעבר באחת, מ־29 דולר לחבית ל־19.60 דולר. הסיבה לכך אינה ישירה. מספר גורמים השתלבו יחדיו: מדינות אופ"ק לא שמרו על תקרת התפוקה של 16.5 מיליון. הם הוסיפו שני מיליון חביות ליום. בסעודיה, בעומן ובבחריין פועלות תשלובות פטרוכימיות המוכרות נפט במחיר נמוך ממחיר אופ"ק. עיראק החלה להגדיל את התפוקה באמצעות קו נפט חדש המוביל את הנפט שלה לים סוף. גם איראן הגדילה את התפוקה וכך עשו ונצואלה, ניגריה, אלג'יריה ולוב. מדינות שאינן חברות בארגון וזקוקות למטבע־חוץ, כמו מקסיקו, מצרים ומפיקות קטנות אחרות — הגדילו תפוקה. ברית־המועצות החלה בחודש האחרון לספק יותר נפט ויותר גאז. הגיעו הדברים לידי כך, שהשייך אל־ימאני אמר בבחריין לפני ימים אחדים, כי מחירי הנפט יירדו עוד יותר. "סעודיה" — הוא הדגיש — "לא תפסיד מכך. יש לה עתודות אינסופיות והיא תחזיק מעמד גם אם יירד הנפט ל־5 דולר לחבית, כמו לפני 1971". מי שלא יעמוד במצב זה, לדבריו, הן כל המדינות שלא האזינו לאזהרותיו. הוא מתח ביקורת חמורה על בריטניה ועל בריה"מ. אל־ימאני שיגר את שר הנפט של נסיכויות המפרץ, השייך ד"ר מאני אל־אוטייבה לנהל שיחות במוסקבה, את שר הנפט של נסיכות עומן, סעיד אחמד אל־שאנפארי. הוא שלח אותו לבריטניה כדי להזכיר כמה עולה ההפקה בים הצפוני וכי מוטב שיתנהלו שיחות עם נייג'ל לאוסון, שר האוצר הבריטי.

יש לבריטניה, וגם למוסדות הפיננסיים בארה"ב, ממה לחשוש. מחירי המניות של חברות הנפט העולמיות נפלו ביום שישי בבורסה של ניו־יורק. על כך נמסר ב"וול סטריט ג'ורנאל". מניות "שברון", אקסון וטקסקו נפלו. חברות אלה שייכות לקבוצת "אראמקו", הפועלת בחצי האי הערבי. גם מניות של חברות נפט אחרות, כמו "אמוקו", הפועלת בלוב ואטלנטיק ריצ'פילד הפועלת באלסקה — נפלו. ד"ר כועז ברק מחברת קדרון, המייצגת בארץ את חברת שירסון, אמר כי למשקים הלאומיים תצמח טובה מירידת מחירי הנפט. מערכת הבנקאות, במיוחד בארה"ב ובבריטניה, המעורבת עמוק בעסקי נפט — תסבול. מדינות הנפט הערביות מחזיקות איגרות־חוב אמריקניות במאות מיליארדי דולרים. הם יכולים לזרוק את האיגרות. חברות הנפט הן בעלות חוב לבנקים וכבר מדברים על נזקים במיליארדי דולרים. הוא הוסיף, כי אם היה מישהו מעלה בדעתו לפני שש שנים, בתחילת 1980, שיבוא יום ומחיר הנפט יפול ל־18 דולר לחבית, היו בוודאי מגדירים אותו כמשוגע. מי שקיווה שיום כזה יבוא — צדק.

THE ECONOMIST DECEMBER 14 1985

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב

עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

לא מכבי־אש

עליזה תמיר: עד כה טיפלו באבטלה ובצימצומים כאשר החרב היתה על הצוואר

מאת אבשלום קווה

חברת הוועדה המרכזת, עליזה תמיר, מונתה לאחרונה לעמוד בראש הוועדה העליונה לענייני תעסוקה בוועד הפועל. מבחינתה של תמיר, הוועדה, העומדת באחד הצמתים המסוקים של יחסי העבודה, לא מיועדת רק לכבות שריפות אלא להיות מכשיר המאיץ לערוך שינויים בכל מערכת האיגודים המקצועיים, וזאת נוכח השינויים הטכנולוגיים הפוקדים את המשק.

עליזה תמיר

הטכנולוגיה מכתיבה את הקצב

עליזה תמיר, אשר כמעט נתקעה במחסום שישים האחוזים של מפלגת העבודה, עומדת בראש המחלקה לעובדת השכירה משנת 1970. היא אחות מוסמכת וחברה ב"ממשלת ההסתדרות" משנת 1977. מלבד מלחמותיה לשיפור רמת השכר של העובדות ותנאיהן היא גם מנהלת קרב ממושך באלה בוועד הפועל ומחוצה לו הטוענים, כי המחלקה לעובדת השכירה מיותרת, נופלת בין הכיסאות. "ידידותיה" בנעמת אינן בחזית שלה. תמיר היא מאחרוני האלונים של אחדות העבודה, חדת־לשון, המשדרת ביטחון כי יש לה לאן ללכת והיא גם יודעת את הדרך.

נוסף על המחלקה לעובדת השכירה, מחזיקה תמיר בתיק ההכשרה המקצועית, ובקבלת המינוי של ראשות הוועדה לענייני תעסוקה, היא רואה יצירת מיקשה אחת של טיפול בענייני הסבה מקצועית, התמודדות עם שכלולי הטכנולוגיה, ומניעת התגברות גלי הפיטורין. "לדעתי עד כה טיפלו באבטלה ובצימצומים כנותח איבר קטעים, קטעים. הדבר נעשה כאשר החרב היתה על הצוואר", אומרת תמיר, "אנו מתכננים עתה דרכים אשר מטרתן למנוע זאת".

המפגש ההולך ומתהדק עם העולם התעסוקתי החדש מטריד את תמיר, כפי שהוא מטריד רבים בוועד הפועל. ההסכמה הכללית, אליה מצטרפת תמיר, קובעת, כי ההסתדרות בכליה הנוכחיים לא ערוכה לשינויים שיתחוללו במשק, ושסימניהם כבר מצויים במפעלים המתוחכמים.

"על־פי השקפת עולמי וגם מתוך פגישה עם אשר מתרחש באירופה, מטרתה של הטכנולוגיה לשפר את רמת החיים של החברה ושל העובדים" — דברי תמיר למנהל של אחד המפעלים הגדולים בארץ. הוא זקף אוזניים ולא רק עיניים. להסכמי העבודה תפקיד מרכזי בתרגום המעשי של תפיסה זו. הסכמים עתידיים לא רק יגדירו את מקומו של העובד, אלא גם את מקומה של המכונה ושל יחסי־הגומלין ביניהם.

מגרש יחסי העבודה רווי, לדברי תמיר, בגישות מיושנות, והוא מתחלק על־פני שורה ארוכה של נושאים. היחס הביקורתי לשעות העבודה של העובדים, הנובע מהתפיסה כי פריון ויעילות הם פונקציה של מספר שעות העבודה, אינו תופס לדבריה. התפוקה הינה פונקציה של מיומנות ושל ניהול. יתרה מזו, את מסע ההסתה נגד העובדים, כאילו הם בעלי מוסר עבודה לקוי ונמוך, מגדירה תמיר כקישקושים, מאחר שהמיכון והטכנולוגיה הם המכתיבים את הקצב.

אלמנטים נוספים המתרפקים על דלת יחסי העבודה הם ניידות עובדים ומקצועיות. תמיר מקווה כי עבודת הוועדה העליונה תוביל לביסוס העיקרים הללו. עוד לטענתה, יש למעסיקים הפרטיים חלק לא מבוטל בגישות המיושנות, כי "גישתם הבסיסית היא בניגוד גמור לשוויון ההורמוניות".

לצד מבנה שכר מיושן, גם הגישה לכל מערכת התחיקה עברה את זמנה. ולסיכומו של עניין היא קובעת: "אני לא רואה את תפקידי כמי שצריכה להיות מכבי־האש של סכסוכי עבודה ופיטורים. אלא לשאוף לכך שכל המכלולים של מערכת העבודה יתחדשו ויתאימו את עצמם לשינויים במשק, כך שבסופו של תהליך יימנעו הפיטורים ותקוצץ חרב האבטלה".

"יהדות בריה"מ לא מעניינת אותנו"...

קובל גריגורי קנוביץ' מקיבוץ סאסא, שליבו הולם עדיין בלנינגרד ■ "יש בנוער שלנו אלמנטים של כנעניות. הדור הצעיר בקיבוץ אינו חש שייכות לעם היהודי"

מאת ישראל זמיר

"בשער־הקליטה, יעקב צור, בא לראש צורים ומגדל־עוז — קיבוצים דתיים בגוש־עציון — כדי לדבר על יהדות ברית־המועצות. הוא מוצא את חברי שני היישובים על גפם ויושבים על הדשא, מאזינים בדריכות ועיניהם נוצצות מהתרגשות. כאשר בא אל קיבוצו שלו, לנתיב הל"ה, לדבר באותו נושא — אך בודדים באו לשמוע" — מספר גריגורי קנוביץ', בן 56, חבר קיבוץ סאסא, היסטוריון, מוזיקולוג וסופר, שהתחיל לקטוף תפוחי־עץ, להיות קיבוצניק, אך כולו זעם צורב על יחסה של התנועה אל יהדות בריה"מ.

גריגורי קנוביץ' ניצב במרכז פעילותה של יהדות לנינגראד מסוף שנות השבעים ועד לעלייתו ארצה במאי 1981. כשמדברים על ופרמן, גורודצקי, וליצ'ני, ליין — מדברים על חבריו או תלמידיו. רגליו אמנם בסאסא, אך ליבו עדיין הולם אי־שם בלנינגראד. הוא חש בחריפות רבה את המתחולל שם, מעבר למסך הברזל. וכולו זעם עלינו ועל מחדלנו.

את הקיבוץ השאירו בבית

"במשך כשלוש שנים ניהלתי בלנינגראד סמינר על תולדות תרבותה של היהדות. לרשותי עמדה ספרייה מן הגדולות בלנינגראד בנושאים יהודיים. כהיסטוריון ביקשתי גם לדעת מהו הקיבוץ, מהי ההיסטוריה שלו, כיצד התנועה הקיבוצית קמה ומהי בשורתה. לא מצאתי על כך חומר ברוסית. אך גם לא בעברית ואף לא באנגלית. איש לא טרח ליטול עימו, בבואו לבריה"מ, חומר על הקיבוץ. חומר בנושאים דתיים מגיע למוסקבה בשפע: אנשי דת, רבנים וסתם יהודים. כולם כולם מביאים מזוודות עם חוברות בנושאי דת. לא מעטים מן התנועה הקיבוצית הגיעו במרוצת השנים לברית־המועצות, אך את הקיבוץ השאירו ב... ישראל.

"הגעתי ארצה במאי 1981 ישר למרכז־קליטה "גילה", שהוא מן הגדולים בארץ. עם בואנו, עשרות אנשים דתיים פקדו את המרכז. הם באו לסייע בלימודים, במציאת עבודה, בהכנת שיעורים בעברית, לשוחח עימנו, לעודד אותנו. אפילו הציעו שאלמד בישיבה. היו אף מוכנים להעניק לי מילגה. שום קיבוצניק לא ביקר שם.

"הואיל ואני טיפוס קצת תוקפני וסקרן מאד, החלטתי לבדוק בעצמי מהו קיבוץ. הגעתי למרכז התק"ם ושאלתי: מדוע אינכם באים ומסבירים לעולים מבריה"מ על הקיבוץ, כאחת הדרכים לקליטה בארץ? הם הסתכלו עלי בתמהון, הבטיחו ולא באו. מדוע הם לא באו? כי זה פשוט אינו מעניין אותם! אני אחזור על המשפט הזה עוד כמה פעמים.

במקרה פגשתי במנחם בן־שלום מקיבוץ רשפים ובעזרתו מצאתי את דרכי לקיבוץ סאסא. התחלתי לעניין בנושא יהדות בריה"מ את מזכירות הקיבוץ־הארצי. את מפ"ם. ערכנו עצומה, ש־50 חברי סאסא חתומים עליה וראה צילום. הנהגת התנועה הזמינה אותי לבוא. הם שמעו אותי. אך שום דבר לא קרה. בקושי הקציבו 500 דולר לשיחות טלפון לבריה"מ. אתה יודע כמה מעודד הדבר שלפתע, בלנינגראד, בדירה יהודית כלשהי, מצלצל לו הטלפון ומן הצד האחר מדבר לא מישהו מהק.ג.ב., אלא יהודי בארץ־ישראל, ועוד מהקיבוץ! זו תמיכה אדירה! קשה להסביר זאת!

הציונות חיה בלנינגראד

"בבאר־שבע חי אדם בשם דויד כוריק. שאמר בקונגרס הציוני האחרון, לפני כשלוש שנים: "אם ראיתי היכן שהוא בעולם ציונות חיה, אמיתית, נושמת — זה היה שם, במוסקבה ובלנינגראד".

"כמה ממכריי פנו בשעתו אל אנשי [illegible] ובקשו סיוע כספי, כדי לטלפן לידידיהם בבריה"מ. והללו "נדלקו" והשיבו:

גריגורי קנוביץ': השמאל אדיש, הדתיים מתעניינים

לא רק שניתן כסף, אלא גם אנחנו נדבר עימם! ומאז בוקעות מאות שיחות טלפון ערב־ערב מישובי ההתנחלויות היישר אל בתי היהודים במוסקבה, לנינגראד, אודסה ושאר ערים. חברי הכנסת גאולה כהן, יובל נאמן, הרב ולדמן, רואים זאת כמשימתם העליונה לשוחח ולעודד יהודי ארץ זו. לא שמעתי על שום נסיון דומה מצידה של הנהגת מפ"ם או הקבה"א. לא אלאה אותך בהתכתבויות שקיימתי עם מזכירות הקבה"א, עם מזכירות מפ"ם, עם הברית־העולמית של מפ"ם ומוסדות תנועתיים אחרים. נדמה לי, ואני אומר זאת בצער רב, כי... חשוב להם יותר ליצור דיאלוג עם פלסטינים מאשר עם יהודים.

"ראה, מדוע לדתיים יש אנשים, כסף, חומר הסברה, ולנו אין? התנועה החינוכית של השוה"צ מחזיקה שליחים בארצות־אירופה, בארה"ב, בדרום־אמריקה. כמה יהודים יש בווינה? לא הרבה. הקיבוץ שלי שלח לשם משפחה לשליחות למשך כמה שנים ואילו בברית־המועצות חיים כשני מיליון יהודים (!)

והנו אין כסף לשיגור ששם שליחים: גם אי־אפשר לשלוח שליחי־קבע. אך אפשר לשלוח שליחים לטיפול שבועיים בקבוצת עבודה. אחרים עושים זאת. אני יודע שבני קיבוצניקים היו שם ונפגשו עם רבים וטובים אך הם לא באו כנציגיה של התנועה הקיבוצית כשבפיהם אידיאולוגיה קיבוצית כמכר מרכזי"

[illegible]

"אתה שואל אם אידיאולוגיה קיבוצית עשויה להיקלט בקרב יהודי בריה"מ? תשובתי היא חיובית. אין לי ספק בדבר. אישית מכיר יהודים רבים המבקשים לדעת יותר על הקיבוץ ועל דרכו. הללו הם בניהם ונכדיהם של אותם חלוצים ראשונים שהגיעו ארצה לפני 50 ו־70 שנה והקימו את ההגשמה הקיבוצית המפוארת. הרעיון הקיבוצי הוא מן הרעיונות הבודדים שמבקשים לשנות את העולם; זהו רעיון מרתק שעשוי להלהיב רבים. הללו שם שואלים על הקיבוץ, [illegible] חומר, מידע, ולא מוצאים. אתה שואל אותי מדוע? שאל את האחראים על ההסברה במוסדות התנועה והמפלגה. המכתבים שאליהם נערמים כבר לערימה גדולה ו"השמאל" בארץ, ככל הנראה, אין [illegible] ליהדות בריה"מ. זהו דבר נורא. אימתי שמעתי לאחרונה שפעילי שמאל מדברים על [illegible] באמצעי התקשורת? יהודי בריה"מ יודעים היטב מה קורה בארץ, הם מאזינים לרדיו. קוראים עיתונים. יודעים מי לוחם למענם ומי כותב. [illegible] מי ישמיע קולו ומי [illegible]. ובבוא יום העלייה הנכסף, כאשר יהודים דורכים סוף סוף ברגליהם על אדמת ישראל — כדי שהם פונים אל הללו ששיגעו והכירו אותם עוד בהיותם שם.

הותיקים באו לשמוע

"ראה, שנה וחצי ישבתי בקיבוצי סאסא עד אשר נאותו החברים להאזין לקורה [illegible]. בקיבוץ השכן היו מוכנים להקדיש לי [illegible] דקות במסגרת "ערב ראיונות". בקיבוץ אחר — במסגרת שירים רוסיים. בכל־זאת ביקרתי בכמה קיבוצים. בעין־המפרץ, ביטעם... השופט. אולם מי בא לשמוע? מעט ותיקים עטורי שיבה. הצעירים לא באו. כי זה אינו מעניין אותם! אתה שומע, הוזמנתי ערב אחד לתקוע שבגדה־המערבית כי יש לי שם מכרים — כל היישוב התאסף. הם ממש בלעו את דברי. שאלו ללא גבול שאלות. היו עניין, מעורבות. כך גם היה בקריית־ארבע. ואילו בסמינר אורנים נאמר לי כי "זו אינה בעיה שמטרידה אותנו! אנו מוטרדים יותר מבעיית הדרוזים. זו הבעיה העיקרית".

"אני אומר בכאב גדול: כי הדור הצעיר שלנו בקיבוץ אינו חש שייכות לעם היהודי. נכשלנו כשלון חרוץ בהנחלת הגורל היהודי. הדור הצעיר אינו חש שהוא חלק מן העם היהודי: יש בנוער שלנו אלמנטים של כנעניות.

"אני כואב מאוד מאוד את הדברים האלה. במועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ יש מחלקה הקשורה לתנועה הקיבוצית. הנציגה היא שרה המל. אם לשישה מקיבוץ [illegible]. ואילו אנו מחפשים כבר שנה תמיכה מקיבוצי בקבה"א שיסכים לשבת שם יום יום בשבוע [illegible] ולא מוצאים: כאשר מועצה זו מכנסת פגישות עם מתכתבים ומטלפנים לבריה"מ — 90 אחוז מן הבאים הם אנשים דתיים. כמעט שלא תמצא שם אנשי תק"ם או אנשי הקבה"א. למה? כי זו אינה הבעיה שלנו: הדור הצעיר הגדל אצלנו. כבר יצא מן העם היהודי: כבר היו מקרים בהיסטוריה שחלקים של עם יצאו ונעלמו:

"אחוז הדתיים, בין העולים הבאים מבריה"מ ארצה הוא מזערי. מצויים כיום בארץ כ־160,000 יהודים ורק אלפים אחדים נמנים עם המחנה הדתי. הרוב הוא חילוני. מדוע אין אנו משתדלים להגיע אליהם? הימין מתייחס אליהם. לכן חלק מהם הולך לשם: נכון, יש גם נשירה. מתוך רבע מיליון יהודים שיצאו — 90 אלף נשרו. לאלה ברובם, לא היה קשר עם הארץ. הם לא שמעו על היסטוריה יהודית, על מסורת יהודית. אך לעומת זאת, האם חסרים לנו בנייקים? שלמדו עברית, היסטוריה יהודית, תרבות עברית, מסורת יהודית, שירדו ללוס־אנג'לס?

"שם, בלנינגראד, בדירתי הקטנה ניהלתי סמינר יהודי במשך כשלוש שנים. אלפים באו ללמוד. כל אחד ידע כי הדבר מסוכן, שהוא עלול בכל רגע להיאסר, להישלח לסיביר, לשבת בכלא. ובכל־זאת באו כדי לשאול ספר עברי או לשמוע הרצאה בנושא יהודי. ואילו כאן, בישראל, מצויים בידינו כל התנאים כדי להנחיל לדור הצעיר תרבות יהודית חילונית מפוארת ואנחנו אדישים, אדישים עד כאב.

(רשימה ראשונה)

מקום טוב ב"ממלכה השביעית"

מאת קאסם זייד

האורח הערבי שהחריש במשך שנות דור נוכח הדימוי השלילי בעיתונות העברית, החליט לצאת משתיקתו ולחפש את מקומו הנאות ב"ממלכה השביעית". הערבי שנתפס עד כה בתקשורת כ"רוצח", "שודד", או "אנס" — מודע היום יותר מבעבר לנזק הגדול שנגרם לו כתוצאה מהצגתו באור שלילי.

במסגרת המאמצים לשיפור דימויו של האורח הערבי בעיתונות העברית, התקיימו באחרונה שלושה דיונים. שניים מהם בפורומים ציבוריים, ואחד במסגרת ועדת החינוך של הכנסת.

החוג היהודי־ערבי במישולים והמכון לדו־קיום יהודי־ערבי בבית ברל, קיימו שתי סדנאות בנושא, בהשתתפות נציגי העיתונות העברית, וקהל רב של אינטלקטואלים ערביים.

שני חברי הכנסת, עבד אל והאב דראושה (עבודה) וזידאן עטשי (שינוי), יזמו דיון בסוגיה זו בוועדת החינוך של הכנסת.

ההאשמות העיקריות שעלו בדיונים אלה: "הציבור הערבי מרגיש שהעיתונות העברית עוינת אותו ומשתמשת בו כשעיר לעזאזל למטרות פינאנסיות צרות". היו שטענו שהעיתונות העברית מחפשת סנסציה על גבם של ערביי ישראל ושהיא מכוללת כל עקרונות וחסרת מצפון.

העיתונות בחולשתה

נציגי העיתונות העברית שהשתתפו בשלושת הדיונים הודו בחולשתה של העיתונות העברית, שלדבריהם אינה יודעת כיצד להתמודד עם בעיות המגזר הערבי, ולבלוע מיעוט גדול, שרובו נאמן למדינה.

נציגי העיתונות העברית הודו גם בעובדה שהעיתונות, מעצם טבעה, מדווחת על אירועים שליליים שמעניינים את הציבור, ולא עוסקת בדברים שהעיתונאים עצמם חושבים שהציבור צריך לדעת אותם. הם הודו שהעיתונאי צריך להיות רגיש לכל קיפוח ובכלל זה קיפוחם של ערביי ישראל.

בדיונים דנן בלט ההבדל בין גישתה של העיתונות הפרטית־מסורתית לבין העיתונות המשתייכת לגורמים פוליטיים וחברתיים מוגדרים. ישראל זמיר הצליח לעמוד על ההבדל הרב בגישתה של העיתונות "המסחרית" לעומת "האידיאית".

זמיר לא היה צריך לטרוח כדי לשכנע את הציבור הערבי ש"על המשמר" אינו עוסק בהסתה נגדו וכי ההפך הוא הנכון. הציבור שמילא את אולם התרבות בבית ההסתדרות בכפר קרע השתכנע ש"על המשמר" משמש לא פעם פה למאבקם הצודק של ערביי ישראל.

דני רובינשטיין מ"דבר" התבטא באופן דומה. זמיר העלה טענה צודקת כלפי הקוראים הערביים, שהם קוראים דווקא עיתונות המסיתה נגדם, ואינם קוראים את "דבר" ו"על המשמר" המגלים יותר רגישות והבנה כלפי בעיותיהם.

דומה שאחרי הדיון המכאיב, עולה המסקנה שהאורחים הערבים צריכים ליטול יוזמה, ובראשם האינטלקטואלים. הללו צריכים לפלס את דרכם לעיתונות העברית. אסור להם להמשיך ולעמוד על הגדר, ולהתבונן מפני ההתקפות. עליהם להשחיז את עטיהם ולהיכנס לעיתונות העברית ולכתוב בה. ככל שהדבר יינתן להם.

צודקת הטענה שהושמעה מפי נציגי העיתונות העברית, שלעתים די רחוקות אינטלקטואלים ערביים מטריחים עצמם לכתוב מכתבים למערכת. זוהי שעת כושר לשינוי התדמית של האורח הערבי בעיתונות ועל האינטלקטואלים ליטול יוזמה ולנצל כל במה תקשורתית שתעמוד לרשותם, למימוש זכותם ולתקן המעוות.

מאת אלכס פישמן

מטא"ז מתחת לעלה התאנה

מה קרה למשמר האזרחי מאז הוקם ב־1974, לאן התגלגל? המשטרה — טוען סגן־ניצב (בגימלאות) אלכס גופר במסמך שחיבר — "בלעה" אותו. אם אין צורך במשא"ז — יועברו תקניו ומישרותיו למשרדי החינוך והבריאות, למשל. מי החליט שיש להגיש את העוגה בשלימותה למשרד המשטרה?

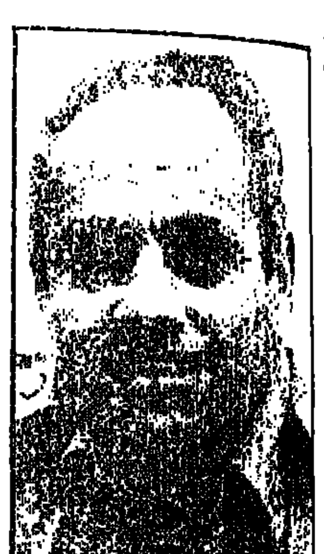

רב־ניצב דוד קראוס

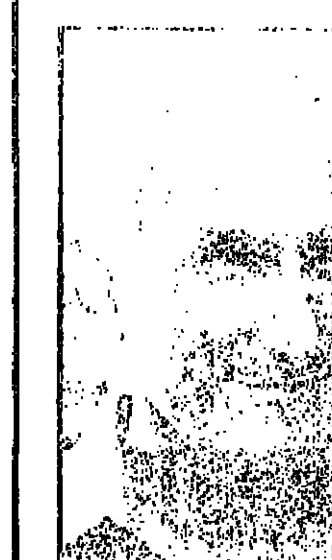

ניצב ברוך לוי
שמחה מוקדמת

אחת־עשרה השנים שחלפו מיום הקמתו של המשמר האזרחי — על־פי החלטת הממשלה, ב־14 ביולי, 1974 — עד הפצתו של מסמך העוסק בארגונו מחדש של המשמר האזרחי, ב־11 באוגוסט 1985, שינו בהדרגה את אופיו וייעודו המקוריים. שינויים ההדרגתי בהחלטה המקורית של הממשלה על־ידי משרד המשטרה והמטה הארצי של המשטרה, רוקן מכל תוכן את ההחלטה המקורית של הממשלה לגבי תפקידו וייעודו של המשמר האזרחי, בלי שהנושא יועלה שוב על שולחן הממשלה לקבל את אישורה.

לפנינו דוגמה מובהקת לתעתועיה המוצלחים של הביורוקרטיה. בתהליך מתמשך, הצליח [illegible] לכסות אלפי אזרחים שביקשו בתמימותם לסייע בתחום ביטחון העורף ולנצל אותם [illegible] שונים לחלוטין, בתחום פעילותה של המשטרה. אילו ידעו אותם חברי ממשלה שאישרו את הקמת המשמר האזרחי כי כך יראו פני הדברים בחלוף השנים — ספק אם גוף זה היה מוקם.

סדרת רשימות שפורסמה בנושא זה ב"על המשמר" ב־1981, תחת הכותרת: "מי אחראי על ביטחון העורף", חזתה, כבר אז, אפשרות של תהליך, המתרחש היום. נקודת המוצא במאמרים ההם היתה, שמשטרת ישראל אינה מוכשרת לעסוק בביטחון העורף, נושא שיהיה רגיש בכל משבר ביטחוני עם מדינות ערב בעתיד.

במסמך שהגיש לאחרונה סגן־ניצב (בגימלאות) אלכס גופר, מראשוני המשמר האזרחי, לראש מטה המשמר האזרחי, למפכ"ל המשטרה ולשר המשטרה, הוא מתאר באופן בוטה את תהליך [illegible] בייעודו של המשמר האזרחי. להלן קטעים מעבודתו של סגן־ניצב גופר:

"המשמר האזרחי הוקם על־פי החלטת הממשלה מה־14 ביולי 1974. עיקרי החלטתה היו:

● להקים משמר אזרחי לתפקידי שמירה וביטחון שוטף.
● משטרת ישראל תישא באחריות המבצעית למשמר האזרחי: תפעול המשמר האזרחי יהיה על־ידי מנגנון, ליד יחידות המשטרה בשטח.
● להסמיך את שר המשטרה להתקין תקנות לשעת חירום.

התקנות לשעת חירום בוטלו ובמקומן הוכנס לפקודת המשטרה הפרק הדן במשמר האזרחי. בו נאמר:

● מוקם בזה ליד משטרת ישראל המשמר האזרחי.
● בכל פעולה שהמשטרה מוסמכת לעשות למען שמירת ביטחון הנפש והרכוש מפני פגיעה [illegible] רשאית היא להסתייע במשמר.

מן ההחלטות הללו ברור, כי המשמר האזרחי מוקם לתפקידי שמירה וביטחון שוטף. תפעולו של המשמר האזרחי יתבצע על־ידי מנגנון מיוחד שיופעל ליד יחידות המשטרה בשטח ולא בתוכה. לכן, הוקצו למשטרת ישראל תקני כוח־אדם, ציוד ורכב, לא על חשבון האמצעים [illegible] במשטרה אלא כתוספת. מאז קבלת החלטות אלה, לא שונה ולא נוסף דבר לתקנות ביחס למשמר האזרחי ולא שונתה פקודת המשטרה ביחס לייעודו ומטרותיו."

"בביקורי במטות המשא"ז וביחידותיו בשטח", כותב גופר, "התבקשו מפקדי היחידות לפרט את מצב הטיפול בקשישים ואת מצב התקן של היחידות המיוחדות לסיוע למשטרה. אותם מפקדים לא התבקשו, בדרך־כלל, למסור פרטים על מצבן הארגוני והמבצעי של יחידות ההגנה או להסביר מדוע לא יצאו מתנדבי יחידות אלה למבצעי לילה במשך תקופות ארוכות יותר ולעיתים גם יותר משבועיים ימים".

שינוי בולט אחר בתקופה זו הוא אבדן עצמאותו החיילית של המשמר האזרחי, עם כניעתו לתכתיבים של מפקדי המשטרה בשטח. קציני משא"ז הופעלו במספר מקומות במשימות משטרתיות שיגרתיות. אמצעים של המשא"ז, כמו כלי־רכב, הועברו לפעילויות משטרתיות בהתראה קצרה. מפקדי המשטרה התבקשו, לעיתים, לתת חוות־דעת מקצועית על מפקדי המשא"ז המקבילים להם. "אף כי התעניינותם וידיעותיהם על אופן תיפקוד המשא"ז כמקום שאפו לאפס".

עם מינויו של המפכ"ל הנוכחי, רב־ניצב קראוס, החלה תקופה חדשה במשטרה. תקופה שהתאפיינה בשיפור האווירה הכללית ובליבלובן של ציפיות ליחס יותר אוהד למשא"ז. גם מפקד המשא"ז, ניצב שאול גבעולי, עמד בפני סיום תפקידו ומחליפו המיועד, ד"ר ברוך לוי, נכנס לתפקיד. אבל השמחה היתה קצת מוקדמת. המצב הכלכלי חייב קיצוץ בתקני כוח־האדם והביא את המשטרה לעיבוד מחודש של תוכניות הארגון שלה. במסגרת זו הינחה המפכ"ל את המינהל לתיכנון וארגון במשטרה לפעול לשילוב מטות המשטרה: משמר הגבול ומשא"ז.

ב־10 ביוני 1985, כונסו הקצינים הבכירים של המשא"ז כדי להשמיע בפני המפכ"ל את השגותיהם ביחס לתוכנית המוצעת. בפגישה זו, קם קצין מתנדב של המשא"ז ואמר כי אם יש לשנות את המבנה הארגוני ואת תפעולו של המשא"ז בשל צימצומי כוח־אדם — רצוי לבטל את המשא"ז כליל ולהחזיר את המנדט לממשלה, שהכריזה על הקמתו ועל דרך ארגונו.

ב־11 באוגוסט 1985, הופץ מסמך, מאושר על־ידי המפכ"ל, בדבר ארגונו מחדש של המשא"ז. בראש המסמך מופיע שמו החדש של הארגון, שהשתנה מ"משמר אזרחי" ל"משמר הקהילה". ומתברר כי השינוי אינו סמנטי בלבד. בין השאר, מופיעים במסמך הסעיפים הבאים: "ברמת המטה הארצי יאורגן משמר הקהילה כגוף מטה מקצועי־ביצועי במעמד אגף. ברמת המחוז — משמר הקהילה יאורגן כגוף מטה מקצועי מתאם, בדומה לאג"מ ולאח"ק. ברמת המרחב — משמר הקהילה יאורגן בדומה לרמה המחוזית — משום שהתפקידים בשתי רמות אלו יהיו זהים: מיפקדות הגזרות יבוטלו. ב"רמת התחנה" — משמר הקהילה יאורגן כמסגרת משרד בתחנה. ברמת הבסיס — ללא שינוי מהמצב הקיים". כן קובע המסמך את הייעוד, את התפקידים ואת תקני כוח־האדם והרכב לכל רמה, את החיסכון שייווצר עקב הפעלת הארגון במתכונת החדשה.

למסמך החדש מצורף נספח העוסק ב"ייעוד ובתפקידי המשא"ז ברמות שונות". וראה זה פלא. הייעוד והתפקידים ברמות השונות, המפורטים בנספח זה — אין בהם זהות: הם רק דומים לאלו המפורטים בגוף המסמך. בנספח מופיעים הייעוד ופרוט התפקידים במיפקדת הגזרה, אף כי מיפקדה זו בוטלה בגוף המסמך. המשא"ז, ברמת העיר, מופיע בנספח כמיפקדת עיר על כל המשתמע מכך ולא "משרד של משמר הקהילה בתחנה". הסיבה לאי־הזהות פשוטה בתכלית. הנספח הוא פשוט נספח ב' של פקודת הארגון שהוצאה למשא"ז ב־1984, שהועתק כלשונו, בלי כל ניסיון להתאימו למציאות הנדרשת בפקודת הארגון החדשה.

הרשלנות הזו מאפיינת גם את שאר מרכיביו הארגוניים של המסמך החדש, שאינו מבדיל בין "מטה מקצועי" ו"מטה מתאם". יש בו הגיון מקצועי. שכן המהות הוא. ככלל, יחידת מטה פיקודית מבצעית מפקחת ומכוונת, בעוד שהמרחב — במיקרים רבים — הוא יחידה אופרטיבית.

על־פי התוכנית החדשה, שני קצינים — ניצב־משנה וסגן־ניצב ברמת המחוז — יבצעו תפקידים זהים לאלו המבוצעים על־ידי שלושה קצינים בכל מרחב וכידוע, המחוז אמור לשלוט על שניים או שלושה מרחבים.

ההחלטה להפעיל את "משמר הקהילה" ברמת העיר, במשרד התחנה, פירושה דעיכתו של המשא"ז. חיסול מהיר יותר יהיה באתרים בהם אין תחנת משטרה ו"משמר הקהילה" אמור להיות מופעל על־ידי השוטר המאייש את נקודת המשטרה במקום.

על־פי המסמך החדש, מאבד המשא"ז גם את העצמאות המינהלתית שלו. לדוגמה, כבר היום מוחזרים מתנדבים הביתה, משום שסדרי העדיפויות של התחנות הן העברת כלי־הרכב לפעילות משטרתית במקום לפעילות של משא"ז. מצב זה יהיה חמור יותר כאשר הוא יעוגן בתקנות.

■ התוכנית שלא מומשה

בשנים הראשונות לקיומו של המשמר האזרחי, תחת פיקודו של ניצב מולה כהן, פעל הארגון, במסגרת המשטרה, כאחד מחילותיה וקיים, הלכה למעשה, את החלטות הממשלה.

אולם הפעילות המשותפת בשטח, עם חילות המשטרה, הביאה בהכרח למעורבות המשמר האזרחי בתחומים שאינם קשורים דווקא לנושאים הביטחוניים. מעורבות זו, שאומצה בחיוב על־ידי הפיקוד הבכיר של המשטרה, במסגרת שיפור "איכות החיים", עוררה את משטרת ישראל לבחון מחדש את יעדי המשא"ז, והמפכ"ל דאז, רב־ניצב תבורי, מינה ועדה מיוחדת לבחינת היעדים השונים של מעורבות המשא"ז בתחומים החורגים מייעודו המוצהר. באפריל 1978, הוגשו המלצות שאומצו בעיקרון על־ידי המפכ"ל.

הרעיון הבסיסי שעלה מן ההמלצות, היה ברור לחלוטין: למנוע מן המשמר האזרחי וממתנדביו מעורבות יתר בתחומים שבין האזרח והרשות ולהתמקד בנושאי ביטחון. כך למשל, "מתנדבים ואמצעים של המשא"ז לא יופעלו בשום מקרה בנושאים בעלי רקע חברתי־פנימי, כגון: שביתות, הריסת בתים, הוצאה לפועל וכו'". יתרה מזאת, מתנדבי המשא"ז אינם יכולים לעשות שימוש בסמכותם כשוטרים מיוחדים בעבירות דוגמת: גרימת רעש, זיהום, סיכסוכי שכנים וכו'. בעבירות תנועה יעסקו רק משקיפי־תנועה ולא אנשי המשא"ז. בעבריינות מן הסוג החמור — פגיעה בגוף וברכוש, יתערבו המתנדבים ויפעלו למניעת העבירה ולעצור את העבריינים. במקרים בהם יתגלו למתנדבים הכשרה מיוחדת או שהם מופעלים בשילוב אנשי משטרה, ניתן להכתיב את [illegible] בהתאם לנסיבות.

הדיונים המשמעותיים הראשונים בדבר שינויים אפשריים במבנה הארגוני של המשא"ז ודרכי הפעלתו, התקיימו במסגרת הדיונים על תוכנית הארגונים הרב־שנתית של משטרת ישראל, הידועה כ"תוכנית תירוש" בתקופת המפכ"ל, רב־ניצב הרצל שפיר, ומפקד המשא"ז, ניצב שאול גבעולי, (מחליפו של ניצב מולה כהן). התוכנית לא מומשה עקב פרישתו של הרצל שפיר מן המשטרה.

בשנים שלאחר מכן, עם כניסתו של רב־ניצב אריה איבצן לתפקיד מפכ"ל המשטרה, חלו שינויים משמעותיים במשא"ז וביעודיו. כותב על כך סגן־ניצב גופר: "...אין זה משנה מי יזם את השינויים — החשוב הוא מי אישר והורה על השינויים ומי ביצעם. מבחינת השטח — נותן ההוראות היה המפכ"ל, שהצטייר כבן־טיפוחיו של שר הפנים והמשטרה, יוסף בורג, ונהג במשטרת ישראל כבאחוזתו הפרטית (לפי הרגשתם של קצינים בכירים במשטרה), כאשר מקבל ההוראות ומבצען היה מפקד המשא"ז, ניצב שאול גבעולי, אשר לא השכיל, לדעתי, להבין את האחריות הגדולה שהוטלה עליו, במימוש החלטות הממשלה ביחס למשא"ז ונכנע ללחצי צמרת המשטרה והמפכ"ל, תוך שהוא מנסה למצוא צידוקים לשינויים המתחוללים בחיל שהופקד בידיו וביעודו".

■ ציפיות מלבלבות מקראוס

הינה כמה מן השינויים שמזכיר אלכס גופר. בתקופה של ארבע שנים (תחת פיקודם של איבצן וגבעולי) צומצם הסגל הסדיר של המשא"ז בכשליש, לא פרופורציונלית לצמצומים שנעשו במשטרה. זאת, למרות שהמיכסות לתקנים של המשא"ז היו נוספות על אלו של המשטרה. כן הוחלט להעתיק את נקודת הכובד מן התחום הביטחוני לתחום של "שיפור איכות החיים". באפריל 1982 פורסמה פקודת ארגון שקבעה כי ייעודו של המשא"ז יהיה נוסף על "שמירה על הביטחון — סיוע למשטרה ב: "תפקידיה הנוספים של משטרת ישראל". תוספת קצרה זו היתה גם הדרך הקצרה לעקוף את ההחלטות המקוריות של הממשלה. החל מתקופה זו נמצא המשא"ז בסדרי העדיפויות של פעילות המשטרה, "אי־שם בתחתית" כדברי גופר.

■ התשתית הביטחונית הזונחה

במישור העקרוני, ארגונו המחודש של המשא"ז נבע מבעיה של קיצוצים בתקני כוח־אדם. ועם זאת, כפי שמופיע במסמך, ימשיך המשא"ז או משמר הקהילה, בשמו החדש, לבצע את אותם תפקידים שהיו מוטלים עליו בעבר. כלומר, המשך ההתמקדות בייעוד המורחב ☞ קרי, סיוע לייעודיה הנוספים של המשטרה. למעשה, זה שנים שהמשא"ז אינו מסוגל לעמוד במשימותיו. מי שטוען כי משמר הקהילה, בכוח־אדם מצומצם מכפי שהיה ובזיקה שונה ליחידות משטרת ישראל, מסוגל לבצע את הייעוד ואת התפקידים המוטלים עליו — טועה ומטעה.

כבר ציינו, כי יחידות המשא"ז אולצו להתמקד בביצוע עבודות מסייעות לפעילותה הרגילה של המשטרה, תוך הזנחת נושא הביטחון והתשתית הביטחונית. במתכונת הנוכחית, מגמה זו תלך ותחריף. איש אינו שואל את השאלות: מי הסמיך את משטרת ישראל ואת משרד המשטרה לבצע שינויים מסוג זה, שהם בניגוד להחלטה ולרוח ההחלטה של ממשלת ישראל? מי הסמיך את המשטרה לבטל את המשא"ז על תפקידיו הביטחוניים ולהקים במקומו משמר קהילה? מי הסמיך את המשטרה לבלוע את מנגנון המשא"ז בתוך המנגנון המשטרתי בניגוד להחלטת הממשלה?

יתכן שיש מן העניין, להקים במסגרת המשטרה יחידות מתנדבים מיוחדות, שיסייעו למשטרה בעבודתה השוטפת. במקרה כזה צריכה המשטרה לשוב ולפנות לממשלה, לקבל את אישורה לצורך העניין ולבקש אמצעים לצורך זה. במצב הנוכחי אין כל הצדקה ל־450 המישרות ולכ־200 כלי־הרכב הרשומים במשטרה על תקן המשא"ז. אם המשא"ז אינו ממלא את ייעודיו המקוריים — יועברו תקני ומישרות אלו למשרד החינוך או למשרד הבריאות. שם בוודאי זקוקים להם.

המשטרה פשוט "תפסה טרמפ" על מישרות אלה, שלא נועדו לה, ועושה בהן שימוש שוטף. מעבר לכך, שינוי ייעודו של המשא"ז מחזיר אותנו לשאלה המהותית של ביטחון העורף. שכן למשא"ז היה תפקיד חיוני בתחום הטיפול בפיגועים ובפעילות חבלנית עוינת אחרת בתוך תחומי הקו הירוק של מדינת ישראל. מארגון שתפקידו היה ביצוע מטלות ביטחוניות צרופות וחיוניות נותר עלה תאנה.

מהן התשובות האלטרנטיביות של הממשלה בנושא ביטחוני זה, עם העלמו של המשא"ז במתכונתו המקורית?

סגן־ניצב גופר שלח את המסמך ממנו שאבנו את הנתונים לפני שבועות רבים לשר המשטרה ולראש המשא"ז.

עד כה לא זכה המסמך לכל תשובה או התייחסות אחרת.

ועכשיו — גזענות חילונית

העיתונאית [illegible] הגזענות, [illegible] בכך שהיא אינה דוגלת [illegible] בישראל — איזה גזל לגזענים [illegible].

לדעתי, הגיע הזמן שכל חברי הכנסת, [illegible] של גאולה כהן, [illegible] איתן ודומיהם, יאשרו [illegible] את החוק נגד הגזענות, למען שמו הטוב של ישראל והציונות בעולם.

משה לוי, הגושרים

המשביר לאיזה צרכן?

דירה נאה, כלים נאים ואישה נאה מרחיבים דעתו של אדם — אימרה זאת חולפת בכוחי כאשר אני מבקר בחנויות הפאר של המשביר לצרכן. אך אליה וקוץ בה. מישום־מה, המחירים בחנויות אלה עולים בעשרות אחוזים ויותר לעומת החנויות הפרטיות.

אני מוותר על היומרה כי ברשת החנויות ההסתדרותיות המחירים צריכים להיות יותר זולים, אך בוודאי שאין לקבל מציאות הפוכה. פעם ידענו, כי הקניות ברשתות השיווק ההסתדרותיות הן הכי כדאיות; בתי המיסחר האלה היוו מחסום מפני הפקעות מחירים בשוק הרחב. אך לא כך בימינו. נכון, פאר ותנאי רווחה עולים בכסף, אך ענף, ובעיקר השכירים עם שכרם המקוצץ, מעוניינים קודם כל לקנות בזול ומתוצרת הארץ. ומוצרי מארקס אנד ספנסר כלל אינם קורצים להם. אף הפאר אינו מפצה אותם על המחירים שהם נדרשים לשלם.

כחבר הסתדרות נאמן השמח על כל מפעל ועסק חדשים המתוספים לחברת עובדים, קשה לי לקבל שדווקא רשתות השיווק "שלנו" הן היקרות ביותר.

שמריהו קרבי, הרצליה

יש גבול לציות

ברצוני להגיב על רשימתו של יהודה הרב ב"על המשמר" מ־17.1, על גבול הציות. מדוע מנסה כותב הרשימה למצוא פסול באותם אנשים בודדים שגילו אומץ לב נדיר והחליטו, בחלק גדול של המקרים על דעת עצמם, להפר פקודה וגם לשאת במחיר כבד של נידוי חברתי.

הייתי שבע רצון יותר אילו מפ"ם היתה נותנת תמיכה חברתית לכל אותם חיילים שגילו אומץ לב נפלא זה ולא היתה, תחת זאת, מפעילה לחץ חברתי בקיבוצים שחיילים לא יעזו להפר את הפקודות לשרת בלבנון. אני בטוח, כי אם היתה תמיכה חברתית של מפ"ם בתנועת הסירוב לשרת בלבנון, יחד עם "שלום עכשיו", היתה פעולת סירוב המונית זו עוצרת את מהלך המלחמה הרבה יותר מהר מאשר עשרות הפגנות שהתקיימו בתל־אביב ובירושלים. הפגנות אלו אף נתנו יד סמויה של תמיכה בממשלת ישראל, משום שיותר מאשר הביאו להפסקת מלחמת לבנון הן היוו מסווה לממשלה להמשיך ולהחזיק שלוש שנים שטח כיבוש גדול בדרום לבנון, בעוד שהן יוצרות לישראל בעולם תדמית מזויפת של מדינה דמוקרטית בה נשמעות כל הדעות, ואפילו מותר להפגין. החיילים המעטים שהעזו לסרב, לא זו בלבד שנענשו בעונשים מעבר לתקנות הרגילות, אלא שנענשו גם בכך שלא זכו באותה תמיכה חברתית רחבה לה היו ראויים, בשתי הידיים, מפלגתנו כמפ"ם.

אשר לעצם הדיון על גבול הציות, הגבול הזה חייב להיות ברור — אי־אפשר ליטול חלק פעיל במלחמה בזויה, חסרת כל תכלית, ובו בזמן להניף בכיכר מלכי ישראל שלטים מנוסחים המסתייגים ממנה. זוהי צביעות.

ישי נאור, שער העמקים

נטיעות לא־חוקיות

מדוע מפלגות השמאל למיניהן מקימות קול זעקה על "גזל" כביכול של קרקעות ביהודה ושומרון — ושותקות כשהערבים מכיש משתלטים על שטחי מולדת, אם ע"י בנייה פרועה ובלתי חוקית ואם ע"י נטיעות באדמות לא להם.

יעשו נא הנ"ל את חשבון הנפש, על הנזק שהם גורמים למדינה.

שלמה אריה, תל־אביב

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

רוח מדברית

מאת שלי יחימוביץ'

כהניזם

הבדווים של בת־שבע

יש אנשים קשישים, שעם מות בן־זוגם הם מסתגרים בביתם ושוקעים, תכופות בעלי־כורחם, בזיקנה זועפת ובבדידות קשה. יש אחרים, המנצלים את הזמן הפנוי לפעילות אינטנסיבית למען אחרים. הפעילות הזו עשויה להיות מבורכת לכל הצדדים.

בת־שבע בן־אליהו מבאר־שבע נמנית על הסוג השני. בשנים האחרונות היא שיכלה את בנה נטע, שמת מסרטן הריאה, ואת בעלה אברהם. את הזכרונות מהשניים היא מעדיפה לתרגם להנצחה, שביטויה עזרה לאחרים.

כספי תוכניות החסכון שהופקדו בבנק עבור נטע, להשכלה גבוהה ולהבטחת עתידו, רובם ככולם הועברו עם מותו למילגות לסטודנטים נצרכים. על שם נטע הוקמו ספריות בבית־הספר "דגניה" ו"אשלים" בעיר, בתיכון מקיף א', במנימיות ניצנים. ספרים רבים נרכשו עבור ספריית האוניברסיטה ועבור אסירים בכלא באר־שבע. שתי חורשות המשמשות מטיילים ניטעו בעיר לזכר הבן. בת־שבע פעילה ותומכת גם בפרוייקט "הדירות הפתוחות" של אוניברסיטת בן־גוריון.

לפני כמה חודשים פנה אל בת־שבע ד"ר יונס אבו־רביע, רופא בדווי. "אני מכיר את דעותייך הפוליטיות", אמר לה, "ובטוח שתסכימי לעזור גם לצעירים בדווים". יונס הציג בפני בת־שבע את חליל מועמר, סטודנט הלומד במיכללה הטכנולוגית בבאר־שבע, ולפרנסתו עובד כמתדלק בתחנת דלק וכמורה בעיר הבדווית רהט. הצעיר, אמר יונס, זקוק למקום בו יוכל לנוח ולהתרענן בין הלימודים לבין העבודה.

בת־שבע נעתרה מיד. חליל נהג להגיע לדירתה, להתקלח, להכין לעצמו קפה. כמה חברים שלו נעזרו גם הם בדירה שבשכונה ג' בעיר. "מה איכפת לך", אמרה בת־שבע. "יש כאן חדרים ואף אחד לא גר בהם".

בת־שבע מספרת לי את הסיפור כדי להמחיש מהו כהניזם. והמשכו של הסיפור אכן ממחיש: השכנים, שהבחינו בסטודנטים הבדווים המתארחים בדירה, נזעקו. בניצוחו של אחד השכנים, שמשון שרידה, כתבו מכתב לקצין השכונה. במכתב כתבו כי בדירה מתנהלות אורגיות של בדווים. בת־שבע אומרת: את רואה בהתנהגות זו את הארס, את השנאה, את הכהניזם בהתגלמותו. בדברים הללו יש להילחם".

הגנב המתנצל

אנשי שמורת הטבע בעין־גדי קיבלו לאחרונה שתי מפות סימון שבילים, בצירוף המכתב הבא: "ערב אחד התגנבתי אל שער השמורה וגנבתי את שתי מפות סימון השבילים שהיו תלויות על השער. לא חשבתי על זה הרבה והדבר נראה לי בסחיבה קטנה.

"אבל עכשיו, אחרי מעשה, הדבר מפריע לי. חשבתי על המטיילים הרבים שיפסידו מידע חשוב בגללי. חשבתי על כך שאתם, שלפחות חצי מהפעילות שלכם באה בהתנדבות, תעדיפו להשקיע פחות בהקניית אמצעים ועזרים בשמירה ובמסלולים אחרים. ובסופו של דבר אף אני כמטייל מפסיד מכך, יחד עם כל המטיילים.

"עם הרבה חרטה אני מחזיר את המפות. איקווה שלא תראו את בקשתי כחוצפה: אנא תלו את המפות שנית, למען תמלאנה את משימתן. ואבקש מחילה, הגנב".

בתי קברות: למה הם משמשים

בשנים האחרונות עלתה מדי פעם על סדר היום בעיית בית־הקברות המוסלמי בבאר־שבע. בית קברות זה, הנמצא בדרך לשוק, הפך למזבלה ציבורית באופן כמעט רשמי. בתי מלאכה פורקים שם את פסולתם. באי השוק עושים שם את צרכיהם.

לפני כמה חודשים תרמו קבלנים בדווים צבע וחומרים לשיפוץ המצבות, וצעירי הבדווים נרתמו לניקוי יסודי של המקום. בתהליך הניקוי ערמו הצעירים ערמות של פסולת מחוץ לבית־הקברות. משאית שהזמינו היתה אמורה להגיע ולפנות את האשפה.

פקח עירייה עבר שם והפעילות, מסיבה כלשהי, לא נשאה חן בעיניו — תבע מהבדווים להחזיר את הפסולת לתוך בית־הקברות. "אעצור אתכם", אמר. קבוצת שוטרים נוספת, שהגיעה למקום, שמה קץ לתביעות המוזרות של הפקח ושל השוטר החרוץ, ואיפשרה לבדווים להמשיך ולנקות את בית־הקברות.

מאז האירועים הללו חזר בית־הקברות המוסלמי והפך שוב לגל אשפה. בבאר־שבע פשוט התרגלו לעובדה שהמקום ההוא נועד, מטבע בריאתו, לזריקת אשפה ולעשיית צרכים.

בשבועות האחרונים הסתבר כי הזנחתו של בית־הקברות המוסלמי אינה נובעת ממניעים גזעניים. אפשר להירגע: גם בתי־הקברות היהודים הפכו למשהו שהוא בתחתית סולם העדיפויות. אנשים מתים, כידוע, אינם יכולים להפגין וגם אינם מצביעים פוטנציאליים. מדוע, אם כך, יזרים משרד הדתות כספים לבתי־הקברות, כשאת הסכומים הוא יכול להעביר לכוללים ולישיבות?

שלוש שנים מנהלת עירית באר־שבע תכתובת מייגעת עם משרד הפנים ומשרד הדתות בנושא בית־העלמין היהודי בעיר. בבית־העלמין הישן נותר מקום רק לקברים ספורים. בית־העלמין החדש כבר הוכן וטרם הוכשר לקבורה: אין אליו דרכי גישה, וגם לא גידור להגנה מפני תנים ושועלים השששים לחפור בקברים, ומפני עדרי צאן. באחד המכתבים כותב מ"מ יו"ר המועצה הדתית, זאב גוטמן, לשר־הפנים: "ערב שבת פרשת חיי שרה, יעצו לנו מומחים ליחסי ציבור לעלות לירושלים ולהניח שלושה ארונות קבורה ריקים למול הרבנות הראשית, משרד הדתות ומשרד הפנים, ובדי בזיון וקצף". האיומים הללו לא משפיעים, כפי הנראה. וממשרד הדתות עונים בנחת: "אין לי מה להוסיף על הידוע לך ולי, כי בעת הגיע התקציב מהאוצר עבור בנייתם ושיפוצם של בתי־העלמין, תהיו מהראשונים".

בעיריית באר־שבע תמהים על כך, שחרף מצוקתו הכספית הקשה של משרד הדתות, ממשיכים הכספים לזרום למוסדות התורניים השונים. בתוך שבועות ספורים, על כל פנים, הקברים פשוט ייגמרו. ואז למתי באר־שבע לא יהיה היכן להיקבר.

בית־קברות אחר, שלא סובל דווקא מהעדר מצלצלים, הוא בית־העלמין של העיירה נתיבות. מה שמתרחש שם מרפט את עצביהם של חילוניים וגם של דתיים בעיירה. בית־העלמין הפך מזמן למרכז עסקים משגשג של יוצרי הבבא־סאלי.

במקום יש שפע רוכלים, המוכרים קמעות, בקבוקי עראק קדושים, ועוד מיני מוצרים שרוחו של הבבא המנוח שורה עליהם, רוח שבנו, ברוך, משכיל לנצל לטובת כיסו. מדי שנה, בהילולה הגדולה, הופכים הקברות לשולחנות זמניים לטובת החאפלות המתקיימות שם. החילוניים נמנעים מלהגיע לקברות בני משפחתם בימי ההילולה, כדי להימנע מעוגמת נפש. מהרוכלים הארעיים הם מתעלמים.

לאחרונה, נבצר מהם להתעלם גם לו רצו בכך באמת: המבנה ששימש מאז ומתמיד חדר טהרה לרחיצת מתים הפך, בפקודת הבבא ברוך, לקיוסק רשמי ומוסדר לכל דבר למכירת מוצרי תעשיית בבא סאלי. הדוכן ניתן למשפחת זגורי, המקורבת למשפחת אבו־חצירא. חנניה זגורי, שומרו האישי של בבא ברוך, נוהג להפעיל במקום את חוקי המאפיה: רוכלים המתחרים בו חשים את נחת זרועו.

החילוניים בנתיבות, וגם הדתיים שאינם, שומו שמים, ממאמיני העראק הקדוש, נאלצים לחרוק שיניים ולשתוק. משפחת אבו־חצירא היא נכס כלכלי לא רק לעצמה, אלא גם לעיירה נתיבות, ובמועצה מעלימים עין.

כל נגעי החברה הישראלית פגעו בבתי־הקברות בדרום. הקיצוצים בתקציב משרדי הממשלה, פשיטת הרגל של מועצות מקומיות ושל עיריות, המפיחיות החרישה, הברוטאליות. והמתים, כאמור, אינם הולכים לקלפיות. מי צריך בכלל בתי־קברות?

חינוך והשכלה

מאת יצחק שור

מחסור במורים טכנולוגיים

סגירתם של כמה סמינרים והפחתת מספר המתכשרים להוראה יצרו את הרושם המוטעה, שבישראל שורר עתה עודף מוחלט של מורים. האמת היא, שבתחומי החינוך המדעי והטכנולוגי שורר מחסור יחסי בכוח־אדם מתאים. לעתים מגיעים המורים לחינוך הטכנולוגי מן העיסוק במקצוע, ואילו החינוך זר להם. אחרים משמשים בתפקידים של מדריכים מקצועיים, ותחום זה סובל מניידות גבוהה ומסטאטוס נמוך.

שני מלומדים גרמנים, הפרופסורים הלמוט נקר ולודוויג ליגלה, מתחו לפני שנים אחדות ביקורת קשה על המוסדות האקדמיים בישראל, שלא הקימו עד כה אפילו קאתדרה אחת לבעיות החינוך המקצועי, אף כי תחום חשוב זה נוגע למחצית אוכלוסיית התלמידים בגילאי החינוך העל־יסודי. המהנדס מאיר אביגר, שכיהן שנים רבות כממונה על החינוך הטכנולוגי במשרד החינוך, מעריך, כי דווקא המשבר בתעשייה יוצר סיכוי טוב שיותר צעירים יפנו לכיוון של הוראה במערכת הטכנולוגית.

לדברי המהנדס אביגר מתחוללת עתה בישראל פריצת דרך עקרונית בהכשרת המורים בתחומי המדע והטכנולוגיה, ותוך שנים אחדות תיפתר הבעיה.

המחסור שורר במקצועות הבאים: אלקטרוניקה, מחשבים, מיכשור ובקרה. בכמה מוסדות התרחבה הכשרת המורים: בבית־הספר לטכנאים ולהנדסאים בחולון, בקריית־ביאליק ועוד. הנדסאים התחילו ללמוד בקורס בן שלוש שנים, במקום שנתיים, לקראת התואר הנדסאי־מורים. הם משוחררים משכר הלימוד ובתמורה הם התחייבו ללמד שלוש שנים בבית־ספר טכנולוגי. המועצה להשכלה גבוהה אישרה פתיחת מסלולים אקדמיים לקראת התואר "בוגר בחינוך טכנולוגי" בירושלים, תל־אביב, באר־שבע וחיפה. בטכניון קיימת אמנם מחלקה להכשרת מורים, אך זוהי מחלקה קטנה מאוד. עד כאן דברי המהנדס מאיר אביגר.

רשת אורט, שבמסגרותיה לומדים רבע מכלל התלמידים בחינוך הטכנולוגי בישראל, היא הראשונה שהגישה למועצה להשכלה גבוהה בקשה לאשר פתיחת מכללה להכשרת מורים לחינוך הטכנולוגי. אומר לי מנכ"ל אורט, ישראל גורלניק: "המועצה להשכלה גבוהה סימנה את מכללת אורט בגבעת־רם בירושלים כמועמדת ראשונה להיות מוסד להכשרת מורים לחינוך הטכנולוגי. התשתית

ישראל גורלניק, מנכ"ל "אורט": ניתן מילגות

כבר קיימת: במכללת אורט הוקם מכון על שם התורם היהודי־שוויצרי וייס, לפיתוח תוכנת מחשבים. נשיאת אורט בשוויץ, ז'קלין מאוס, נטלה על עצמה את האחריות להקמת המכללה להכשרת מורים לחינוך הטכנולוגי בירושלים. ועדה בראשותו של פרופ' יוסף דן מונתה על־ידי המועצה להשכלה גבוהה כדי לבדוק אם התשתית מתאימה, ואורט ממתין לאישור. ומכל מקום, ההכנות כבר התחילו לקראת פתיחת המכללה בתשמ"ו.

הכשרת המורים, אומר לי ישראל גורלניק, היא הבעיה הקריטית בחינוך הטכנולוגי. רשת אורט נוטלת על עצמה את המשימה, כשם שהדבר הוא בנפשה. "ניתן מילגות", הוא אומר, "כדי שהתלמידים יהיו פטורים משכר לימוד ואף יוכלו לקבל משכורת חלקית בעבודתם כפרחי־הוראה". בשלב ראשון ייפתח מחזור בן 60 סטודנטים למקצועות אלקטרוניקה ומחשבים. שני־שלישים מן השעות יוקצו למקצועות אלה והשליש למקצועות פדגוגיים.

רשת אורט בישראל פועלת השנה ב־80 ישובים ולומדים בה 60.000 תלמידים, מהם 15.000 מבוגרים. הרשת עונה על צרכים ויכולת של אוכלוסיות מגוונות, מרמת חניכים הלומדים יום בשבוע ועד רמת הנדסאים. ברשת אורט מצויים 108 מוסדות חינוך ובהם עובדים 4750 איש. כשני־שלישים מהם — מורים ומדריכים. 30 בתי־ספר מקיפים עומדים בתור כדי להצטרף לרשת, אך אורט מסוגלת לקלוט רק מוסד אחד או שניים לשנה. "נלך בכיוון של העמקה ולא בכיוון של התרחבות" — אומר המנכ"ל ישראל גורלניק.

"הכו בממלכתיים והצילו את החינוך"

"הכו ביהודים והצילו את רוסיה", זעקו האנטישמים בראשית המאה ברוסיה הצארית. על משקל אימרה זו אפשר עתה לומר: "הכו בממלכתיים והצילו את החינוך". הכל יודעים, שהכיתות בזרמים הדתיים הן קטנות יותר והזרמים הללו מתפצלים ומייקרים את המערכת. אבל כמעט כל הקיצוצים נופלים על הממלכתיים. הזרמים הדתיים יוצאים יבשים כמו ברווזים בגשם.

ועדת שרלין המליצה על צמצום חמישה סמינרים ממלכתיים, ארבעה ממלכתיים־דתיים ואחד חרדי. בסופו של דבר החליטה הנהלת המשרד בשבוע שעבר לסגור שני סמינרים ממלכתיים, אחד מהם סמינר למלאכה שאמור לעבור לבית ברל, אף כי חסרה שם תשתית לקליטתו. בזרם הממלכתי־דתי ישנם 11 סמינרים ועוד 12 שלוחות. הללו לא קוצצו.

כך היה בזמן כהונת השר הקודם, זבולון המר. השר סירב לסגור סמינרים דתיים גם כאשר מנהל המחלקה להכשרת עובדי הוראה, דב אייזן, ביקש לעשות זאת. אין ספק שהחלטתו, לא לסגור 8 מתוך 10 סמינרים שעל סגירתם המליצה ועדת שרלין, נבעה גם מטעמים פוליטיים. לא יעלה על הדעת שהשר נבון יאשר סגירתו של מוסד ממלכתי־דתי מתון כמו "תלפיות" בתל־אביב והעברתו להתנחלות אלקנה. לא יעלה על הדעת שדווקא השר נבון, שהוא איש תנועת העבודה, יפגע בסמינרי הקיבוצים ובנהלל.

אך מה טעם סירב נבון לסגור מוסדות נחשלים של בית־יעקב, המסרבים להנהיג "מבחני סף" להבטחת רמתן של המועמדות להוראה בזרם חרדי זה? לאלוהי הקואליציה העתידה פתרונים.

למזלי, אני יכולה לאכול לבד

עד לראשית שנת הלימודים תשמ"ו למדה כנרת מזרחי בבית־הספר המיוחד לילדים נפגעי שיתוק מוחי, "אילנות", הנמצא בקטמונים שבירושלים. בבית־ספר זה לומדים עתה כחמישים ילדים מגיל הגן ועד גיל 20. נוכח נכותם הקשה של הילדים נפלו כל המחיצות, ובבית־הספר לומדים יהודים וערבים, דתיים וחילוניים ואפילו בני משפחות חרדיות.

חרף נכותה הקשה החליטה כנרת מזרחי, בעידוד הוריה ומוריה, להשתלב באחד מבתי־הספר הרגילים. בהפסקות היא משחקת עם חברותיה והן עוזרות לה. אבל ישנם גם ילדים שמציקים ומקללים. יום אחד קפצו ילדים מכיתתה על ההליכון שלה ושברו אותו. מורתה יעצה לה להעלות על הכתב את סיפורה ולקרוא אותו לפני ילדי הכיתה. ברשות ההורים ו"אילן" (איגוד ישראלי לילדים נפגעים) נמסר לי המכתב לפרסום. וכך כותבת כנרת מזרחי לחבריה בכיתה ב':

"הייתי רוצה שהילדים יבינו, שכאשר שוברים לי הליכון זה כאילו ששברו לילד בריא את הרגליים. אני לא אוהבת להלשין, אבל בגלל שההליכון הוא אפילו לא שלי, אלא מיד שרה'. סיפרתי למנהלת. בצלצול המורה צעקה על הילדים. הייתי מעדיפה שלא יצעקו, אלא יסבירו להם, כמה חשוב ההליכון לנכה. ובכלל, מה זה נכה וכמה קשה לו להשתלב בחברה של אנשים רגילים.

"לחלק מן הילדים ב"אילנות", שאיתם למדתי בגן ובכיתה א' יש בעיות עם האכילה. צריך להאכיל אותם כמו תינוקות. לא נעים להיות גדול ושיאכילו אותך. למזלי אני יכולה לאכול לבד ולעשות הרבה דברים בידיים ובראש. ללכת אני לא יכולה.

"אנשים וילדים חושבים, שמי שנולד עם שיתוק מוחין הוא גם מפגר. זאת טעות איומה. אני, למשל, לא יכולה ללכת. אבל זה לא אומר שאין לי שכל, ושאני מפגרת. אני יכולה להשתמש בראש ובשכל שלי, לקרוא ספרים, לכתוב סיפורים, לנגן באורגן ובכלי נגינה אחרים. אני גם מכירה הרבה יצירות ואוהבת לשמוע מוסיקה. לפני שאנשים קובעים כל מיני דברים לא נכונים כדאי שהם יכירו אותי וגם נכים אחרים. בכלל, אנשים מבלבלים כל מיני דברים: רואים רגליים משותקות ובטוחים שגם השכל משותק, והבן־אדם לא מבין כלום. זה מעליב אותנו ולכן אני כותבת מה שאני מרגישה".

ילדים נפגעי שיתוק מוחי – "זו לא מחלה"

שיתוק מוחי, מסבירים לי אנשי "אילן", אינו מחלה. אין הוא מדבק ואיננו תורשתי. זהו מצב של פגיעה במוח, שאין לו מרפא. מקור השיתוק יכול להיות לפני הלידה, בעת הלידה או אחריה. השיתוק נוצר כתוצאה משיבוש באספקת החמצן. גם פגיעה גופנית בתאונת דרכים, למשל, ומידת חום גבוהה במשך זמן רב עלולים לגרום לשיתוק מוחי בתקופת הילדות.

התופעה המקובלת ביותר של השיתוק המוחי היא בתנועות לא רצוניות, חוסר שיווי משקל, כושר דיבור לקוי והעוויות. שיתוק מוחי יכול להתבטא בשיבושים בראייה, בשמיעה ובכושר החשיבה. ניתן לשפר את מצב הנפגעים על־ידי אבחון מוקדם וטיפול אינטנסיבי לפי הצורך, אם באמצעות פיסיותראפיה, ריפוי בעיסוק, שיפור הדיבור, טיפולים אורטופדיים וניתוחים. הילד הנפגע רוצה להיות ככל הילדים, אך אבריו אינם נענים לו.

בישראל חיים עתה כ־4000 נפגעים. 1500 מהם — ילדים. מדי שנה נולדים בארץ 150 ילדים נפגעי שיתוק מוחי.

"אילן" — האיגוד הישראלי לילדים נפגעים, ואלי"ן — בית החולים האורטופדי לילדים נכים, נטלו על עצמם את הדאגה לשיקום הילדים. לאיל"ן יש בישראל 70 סניפים, וביום ב' הבא, 3.2.86, הוא יקיים את "מבצע הפרוטה", שהוא מיבצע ההתרמה השנתי המרכזי. אלפי תלמידים בכל רחבי הארץ, והפעם גם בירושלים המזרחית, יתפזרו בין הבתים והרחובות ויתרימו אזרחים.

מנהלת בית־ספר "אילנות", רבקה לאור, מספרת לי, כי ילדים אחדים מתקשים בקריאה משום שקשה להם להניע את ראשם. אבל בעזרת מכשירים מותאמים הם יכולים ללמוד להשתמש במחשב. לרשות בית־הספר עומדות שמונה מורות, אבל אילן מוסיף עוד 50 אחוזים לשעות ההוראה, בעיקר לטיפול פרה־רפואי. הילדים הם אינטליגנטיים ורגישים, אבל מיום לידתם נזקקים רבים לסיוע. ילדים רבים סובלים מחסך בהתנסות. מימיהם לא עשו עוגה מחול. לא שיחקו כמעט בצעצועים.

לילדים חולי שיתוק מוחי דרושים כיסאות גלגלים, הליכונים, כלי אוכל מיוחדים, מכונות כתיבה חשמליות, מחשבים. מחירה של מכונת כתיבה חשמלית מתאימה עומד עתה על 2000 דולר. בשביל אותו ילד מכונת הכתיבה היא כלי הכתיבה היחיד. מתנדבים מטפלים בילדים, מתאימים להם ציוד וכלי בית. ילדי "אילנות" נרעשו לאחרונה מהיעדרו של אחד מחבריהם, בן למשפחה הרוסה מחולון. מבית־החולים אלי"ן, שם התגורר. ילדי כיתתו כתבו שיר: היה לנו בן, חבר בכיתה / הלך לחופשה וטרם חזר / המקום נשמר והשולחן הוא קר / כי יוסי פשוט איננו. / רווחה ושיקום ובית־חולים / הוא נופל בין כיסאות וכולם נלחמים / כמו ניצב בשח־מט, על גבו משחקים / אך נשאר בבית והימים עוברים.

טרם צאתי מבית־הספר "אילנות" שואלות אותי ליאורה (20) ודינה (18): מדוע אין מקומות עבודה לנכים? עד מתי נישאר ב"אילנות"?

אדם וביתו

עריכת צביה בן־שלום

כנס שנת הלידה

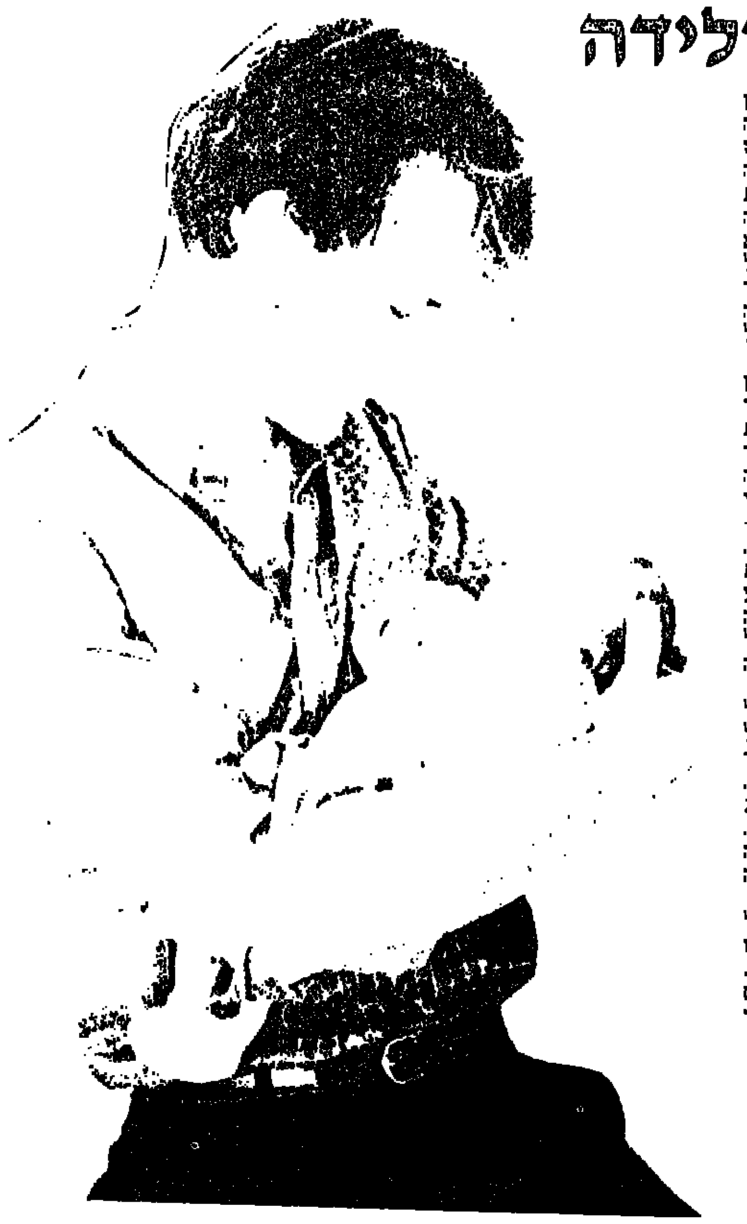

[illegible] "שנת הלידה" אין כל קשר עם הרעיון [illegible] לעודד את העלייה היהודית, ואת סיסמה של מרכז [illegible] לידה בישראל — עמותה, שמטרתה [illegible] את הנשים בתקופת ההריון, בשעת [illegible] והחודשים הראשונים אחריה. הכוונה [illegible] להכנה ללידה ("שהאשה תלד ולא [illegible] אותה") אלא גם שיתוף האב בכל [illegible] — כולל נוכחותו בלידה, ועידוד [illegible] הדרכה להנקה, הקמת קבוצות תמיכה [illegible] לידה, החלפת אינפורמציה, שמירה על [illegible]

[illegible] הוא סניף ישראלי של הארגון הבינלאומי N.C.P. הפועל בבתי־[illegible] באנגליה ואילו בארץ — למרות [illegible] נלווה על רופאים בכירים ופרופסור [illegible] — אין מערכת הבריאות מכירה [illegible] על פעילותו. אולי מפני שפעילי [illegible] — והנשים שעברו הדרכה בחוגים — [illegible] להתערבות רפואית שלא לצורך, [illegible] לחיתוך הפות, לתרופות [illegible] וכו'. אין הכוונה, חלילה, לשכנע [illegible] ללדת בבית. רצוי שתלך בשיטה [illegible] ככל האפשר, כאשר בית־החולים, על [illegible] ורופאיו המומחים, ניצב מאחוריה [illegible]

[illegible] כמה מאות חברות, השומרות על [illegible] ומקבלות עלון חודשי, שמכיל [illegible] על החידושים בתחום ההריון־[illegible] בעולם, ומידע מקומי על חוגים, [illegible] מכשירים חדשים וכו'. 25 [illegible] — רובן מיילדות, עובדות סוציאליות, [illegible] — עברו הכשרה של שנה [illegible] תפקידן. למרכז ספרייה גדולה [illegible] קלטות וסרטים 16 ממ'.

[illegible] — לעיקר: בתחילת פברואר (החל [illegible] ועד ל־5־4 בו), מקיים המרכז [illegible] בתל־אביב כנס "שנת הלידה". [illegible] סיבות טובות: ציון חמש שנים [illegible] וביקורה של שיילה קיצינגר [illegible] "הריון ולידה" וספרים אחרים [illegible] גם סדנה בנושא "גישות [illegible] ולעיסוי".

[illegible] הכנס עשירה ומגוונת: אספקטים [illegible] ובין תרבותיים של הילודה, יחסי [illegible], חוויות לאחר הלידה וההנקה, [illegible] של יחסי הורים־ילדים בשבועות [illegible] טיפול לפני ואחרי הלידה, הילוד [illegible] ביפורים טכניים והשגחה בהריון [illegible] על אודות האולטראסאונד, [illegible] בלידה נורמאלית, הורים [illegible] — בעיה חדשה במקצועות [illegible] אלה רק אחדים מנושאי ההרצאות [illegible] במהלך הכנס. בנוסף לסדנאות [illegible] בעת הנקה, תרגילים לתקופה שלפני [illegible] וההריון, חינוך ללידה...), סרטים והצגת [illegible] כגון T.N.S. מכשיר [illegible] לשיכוך כאבים, תוצרת קיבוץ [illegible] לאביזר־חובה בחדרי הלידה [illegible] אנגליה.

לכנס הוזמנו רופאים (גם רופאי משפחה), עובדות סוציאליות, אחיות, עובדים קהילתיים וכמובן — אימהות ואימהות שבדרך. דמי השתתפות בסדנה של שילה קיצינגר הם ש"ע 15 דולר; השתתפות בכנס — 45 דולר ליומיים. 25 ליום בודד; המחיר לסטודנטים ואחיות — 25 דולר ליומיים. (עם הצגת תעודת סטודנט). המרצים ומנחי הסדנאות הם אנשי רפואה ואקדמיה מהארץ (מאוניברסיטות ובתי־חולים) ואורחים רבים מחו"ל, בעיקר מאנגליה. ההרצאות תתקיימנה בעברית או באנגלית.

הערה אופיינית לאנורה: השגחה על ילדים תתאפשר ללא כל תשלום נוסף. אנו מבקשים מהאימהות לא להביא תינוקות וילדים קטנים לאודיטוריום, אלא במיטך הנקתם בלבד. יקראו לך אם תינוקך יזדקק לך...

פרטים נוספים אצל שוש כץ, טל. 817085, או 862869. ירושלים.

צב"ש

לפוצץ את כדורי השומן!

האנשים יש תקווה לשמנמנים המיתבן הרזה ללא דיאטה, ללא ניתוח, ללא בלונים בקיבה!

פרופסור י. בריתנא, מבית הספר לרפואה הדסה, ירושלים, הירצה באוניברסיטת ת"א (המחלקה לביוכימיה) על "אבציה תרופתית להשמנה". הקהל שהתאסף באודיטוריום של בניין שרמן היה מקצועי מאוד: ביוכימאים, בעלי תואר דוקטור ואף פרופסור...

אודה, שמרבית דבריו של פרופ' בריתנא שריתק את שומעיו במשך שעתיים, צילצלו באוזני כמו שפה מגאלאקסיה אחרת והדיאגרמות והנוסחאות שליוו את ההרצאה עוד הגבירו את מבוכתי. וכי מה יכולתי לעשות עם מילים כמו: Tiocmulzia ו־Palmitic Acid או נוסחה כמו: $CH_3-CH_2-CH_2-COOH$ $(CH_3-CH_2-CH_2-COH_2)$

מה שבכל זאת הצלחתי להבין הוא שנערך ניסוי מהפכני, בינתיים בחולדות. התכשיר, שפרופ' בריתנא מכנה אותו "מדיקה־16", לא נוסה אפילו על קופים — ולבני־אדם ארוכה מאד הדרך.

פרופ' בריתנא התייחס בהרצאתו להשמנת־יתר ולכולסטרול והשמנת רקמות. בכל מקרה נגרמת ההשמנה מתזונה לא נכונה. אחת מהחולדות הערבה, אשר ניזונה מצבה [illegible] Sali Basho הוביל את כל אבות המזון שהחולדה זקוקה להם, והיא היה תזונה מאוזנת, הובאה לאוניברסיטה, הוכנסה לכלוב וניזונה במה שמתפרסם כמזון Junk Food בלועזי. המזון שאנו, בני התרבות המערבית של שלהי המאה העשרים, נוהגים לאכול. החולדה התחילה להשמין, איבדה את זריזותה והופיעו אצלה סימני הגהלות הנגרמות מהשמנת יתר.

ועכשיו הסיפור המהפכני והמעניין: התחילו להזריק לחולדה את "מדיקה־16". רמת הסוכר ירדה אצלה, תאי השומן הופתתו. פרופ' בר־תנא מתייחס ל"מדיקה־16" כלתרופה איפטיסתית. לא נמצאו תופעות שליליות אחרי הזריקה ולא הוו שינויים באורגאנים של החולדות המטופלות. התכשיר פשוט מפוצץ את תאי השומן...

הניסוי של פרופ' בריתנא וצוותו והתגובות הערות של המאזינים להרצאתו חיזקו בי את ההרגשה, שבעיית השומן איננה רק בעיה אסתטית, אלא שבתזונה הנכונה מתמקדת הבחירה של האנושות: להתקיים או לחדול. וכיוון שמרבית הטוב אין האדם המודרני מסוגל לשנות את הרגלי התזונה — לא נותר לנו אלא לקוות שעובדי המעבדות ימצאו לעזרתו וכיום כי הרבים יותאם "מדיקה" מספר בר יכך גם לבני־אדם.

חיה יוסף

לחמניות בשיטת סרט נע

"בית המאפה" איננו מאפייה אלא בית־חרושת. מייצרים בו, בשיטה תעשייתית, ממוחשבת וממוכנת — ללא מגע יד־אדם — דברי מאפה ארוזים המצטיינים בחיי מדף ארוכים. ההתחלה — יש להודות — היתה במאפייה האזורית של קיבוץ עינת, המספקת לחמים (וחלות) לפתח־תקוה והסביבה. המשך — ברכישת מפעל קטן בגבעתיים שייצר דברי מאפה ייחודיים, ובעל רשת הפצה ארצית. קיבוץ עינת, שרכש את המפעל, כולל רשת ההפצה שלו והתנאי היה להמשיך ולהעסיק את 14 העובדים של המפעל, צירפו כאגף למאפייה. במרוצת השנים הם הדריכו את הידע בנושא והחליטו להקים מפעל.

בהשקעה (עצמית) קטנה במדי בשיעור של 4 מיליון דולר קם בית המאפה, הכולל מכונות חדישות ביותר, שנרכשו — לאחר בדיקה מדויקת — אצל יצרנים שונים והותאמו לפעול בהרמוניה.

המפעל המיוחד מסוגל לייצר סדרות קטנות או גדולות. אין בעיה ללחוץ על כפתור והמלוש מזין בדיוק את מה שצריך בשביל לחמניות — "טרי ברגע שתרצה", או לחם פומפרניקל, או לחם פירות... המוצרים נמכרים בשם "בית המאפה" ופרוניק, התורם את ההפצה.

ארבעה סוגי לחם והבכורים "פת" מיוחדים: סיניון ושזה פומפרניקל, שיפון, פירות ומתוק, כוכבת הפירות שבו, אך ללא סוכר) וכותן ומכיל בבות מסורית של קמח כותנה ובזכותו דל קלוריות).

כל "פת" נמכרת באריזה ואקום, משקלה 450 גרם וחיי המדף שלה, אם לא פותחים, 12 שבועות. לאחר שפותחים — יש לשמור במקרר. לא בהקפאה. עטוף בניילון.

מחלקה אחרת היא תעשייתית וכוללת פירורי ציפוי, מתערובות שונות של קמח. זהו חומר־גלם לתעשיית המזון (ונמכרים גם כ"פרורית") בארץ ובחו"ל... מחלקה שלישית: "הכיסים" — צנימונים וקרוטונים. אלה קוביות לחם למרק ולכירכום. אין הן מיוצרות משאריות לחם יבש אלא מבצק מיוחד. חיי מדף — 7 חודשים. הבחירה: מהצית מזה של שקדים לצירה, אלא שקרוטונים שמילא יכול כל אחד להכין בבית. צנימונים — לא, זה משהו: רקיקים דקיקים־דקיקים, בטעם שקופים, עגולים, פריכים, בטעם בצל, והיה נכרה לטעמים נוספים. ארוזים בקופסה יפה, שאפשר להגיע לאחר שמסירים את עטיפות הצלופן. אחרי פתיחתם — יש לשמור אותם בסגירה הרמטית.

ויש גם מחלקה חדשה — הלחמניות הכמעט אפויות, באריזה סטרילית, שיש לאפותם (לא לחמם — לאפות!) במשך 5 דקות כדי שיהיו טריות. לאחר שנשמרו עד 12 שבועות... המחלקה החמישית היא של מחקר ופיתוח — ניסויים של מוצרים חדשים...

במפעל — כאמור — הכל ממוכן וממוחשב. הקמח נשאב מהמיכליות אל סילוסים ענקיים שבחוץ (ובכל אחד — סוג קמח אחר) ומשם — יונקים הסילוסים הקטנים, שבפנים, את הכמות הנדרשת בכל יום. הקמח עובר בצינורות למלוש — הדורש את מה שנהוג לו, לפי הרצפט המתוכנת בו. משפכים אוטומטיים פולטים כדורי בצק קטנטנים על־גבי סרט נע. הכדורים מתקדמים, מקבלים מכה קלה. עכשיו הם קצת פחוסים. מזלף מתיז עליהם שמן מיוחד. הסרט מפיל אותם ישר לשקעי התבניות, הנעות על סרט מקביל. התבניות נוסעות לתנור (יש לו ביקורת ממוחשבת של חום, לחות, מהירות הרשת המסתובבת) הבצק תופח, משליש את נפחו, תבנית אחר תבנית — (16 לחמניות בכל אחת) — נכנסת לקירור ומשם לחדר סטרילי, הלב של הפטנט, לאריזות ואקום... זהו.

הצנימונים עושים דרך קצרה יותר על סרט הנע בעיגול. המשפכים פולטים טיפות גדולות של בצק רך, משטחים בגודל לבנה לוחצים, החום מלמעלה ומלמטה מלווה את המסע. הלבנה עולה. כף רחבה "מטאטאת" את הצנימונים לצד. משם יועברו למכונה שמסדרת אותם צמודים זה לזה, מכניסה לקופסה, אוטמת... המכונה האורזת את הקרוטונים גם מדביקה לבד את השקיות.

אנשי "בית המאפה" מודים שמוצריהם אינם עממיים. זה לא לחם מסובסד. אבל בהשוואה למוצרי מאפה אחרים, ארוזים — לאו דווקא בצורה כל־כך סטרילית ולאו דווקא בעלי חיי מדף ארוכים כל־כך — הם בהחלט לא יקרים. והמטרה היא שבכל בית ישמרו מהמוצרים האלה לשעת הצורך, ברזרווה ולאט לאט יתרגלו לצרוך אותם גם ביום־יום.

מרחב מחיה

השלט כמפגע סביבתי

במה מתעניין הנהג: בתנועה שסביבו או בשלט?

ייעודם של שלטים למסור מידע לאדם. כדי שהאדם ירצה לקבל את המידע, יש בשלט גירויים שונים, המתבטאים בגודל השלט, גודל האותיות, הצבעים, הרכבם, [illegible] ועוד. על הגירויים הללו להתמודד עם הסביבה הקרובה להם כדי שיצליחו להעביר את המסר או המידע למרות גירויים [illegible] באותו מקום.

בין החוקרים העוסקים בפסיכולוגיה של התפיסה רווחת הדעה, שריבוי גירויים (מכל סוג) אינו יוצר אצל הפרט פילטריזציה [illegible] כיוון שקיים סף לקבילות הגירויים בשכל האדם לקלוט — הוא חוסם את [illegible] בתוצאות הזמן, בתת המודע. סף זה שונה אצל כל פרט.

עקב "מחסום" זה שוקדים הגראפיקאים העוסקים בשילוט ליצור אפקטים שונים, כדי [illegible] את הגירוי המתאים, להסבת תשומת [illegible] וכך מלאה הארץ שלטים ענקיים, מעל [illegible]: מטוסים הגוררים כתובות [illegible] שובלי אדים או עשן הנשרכים אחרי [illegible] כתובות; שילוט המשלב [illegible] המחזירים אור ומנצנצים, [illegible] אפקט של תנועה; שילוב של תנועה [illegible], שילוט חשמלי המשתנה מדי מספר [illegible], שילוט על גבי מכוניות (ואוטובוסים) [illegible] עוד. לא אחת השיטות גובלות בשטיפת מוח [illegible] עוברות גבול זה.

לריבוי השלטים יש אפקט שלילי חמור, [illegible] של ציבור הנהגים, של האוכלוסיה [illegible] להתמצא באזור חדש, של תיירים [illegible] — קטן. אנשי הבטיחות במשרד התחבורה החוקרים בתחום זה התריעו [illegible] על הסכנה בריבוי השילוט. [illegible] בחוק הדרכים (שילוט) 1966 נקבע [illegible] שלטי פרסומת המוצבים בצידי הדרכים [illegible] "סכנה לבטיחות התנועה" מצד אחד [illegible] אסתטי מצד שני. במסגרת החוק [illegible] איסורים והגבלות להתקנת שילוט [illegible] וכן בצידי הדרכים הבין־עירוניות.

עקב לחץ שהופעל והשפעה בדרכים שונות, תוקן החוק בשנת 1979, והוא מתיר, באישור הרשות המקומית, להציב שלטים בתנאים הנראים לה.

בודדות הן הרשויות בארץ אשר קבעו קריטריונים לשילוט. מה גם שמקצועיותם של העוסקים בנושא מצטמצמת במתן האישורים וגביית האגרות. יש רשויות המתייעצות אמנם עם מהנדס התנועה העירוני, אך לו שיקולים תנועתיים ותחבורתיים טהורים, ואין ברשותו הכלים לחוות דעת מקצועית על הסכנה הטמונה בשילוט — פרט לזה המסתיר את הדרך.

בשיחה טען אחד, ממהנדסי התנועה העירונית, שהשילוט בצומת מסויים אינו מהווה סכנה בטיחותית, כאשר באותה צומת מוצבים חמישה שלטים ענקיים בגודל של 5 עד 10 מטר כל אחד. ואלומת האור להארת השילוט מסנוורת את הנהגים הבאים מכביש צדדי!

ממצאי תאונות הדרכים מצביעים כי עיקרן של התאונות מתרחשות בערים. בערים כידוע קיים ריכוז השילוט. הם מצביעים על הגורם האנושי הדומיננטי לתאונה — והגורם האנושי, כידוע, מושפע מגירויים סביבתיים: חוסר תשומת לב ברגע קריטי גורם לתאונה.

אם בעבר הרחוק השילוט על גבי רכב היה רק על רכב של חברה זו או אחרת הרי כיום "שופר הפרסום" מתבצע על־ידי התחבורה הציבורית העירונית. אין ספק שפרסום זה מהווה מקור הכנסה לקאופרטיבים, אך גם מהווה מפגע בטיחותי־אסתטי. לאחרונה החלה חברת פירסום פלונית בגרירת שלט ענק, ברחובות המרכזיים והעמוסים של העיר. הדבר תורם את חלקו לירידת סף הגירוי של הנהגים והולכי־הרגל, להסבת תשומת ליבם לשלט, להאטת קצב הנסיעה שכתוצאה מכך גדלה צריכת הדלק ופליטת המזהמים מכלי הרכב...

לעיתים השילוט פוגע בשימושי קרקע הסמוכים לו. אפשר לראות עצים שנכרתו כדי שלא יסתירו את השלט. חלק מהשלטים נקבעו על עצים, עמודי חשמל, טלפון וכו'.

ריבוי השלטים יוצר נוף ויזואלי א־אסתטי, הגורם לבלבול החושים ומחטיא את המטרה של העברת אינפורמציה של שלטים חיוניים, כגון שלטי תנועה, שלטי הכוונה למוקדי חירום ועוד. כל אלה נבלעים בשלל השלטים המסחריים ואינם ממלאים את ייעודם, הן בגלל "הסינון" שהפרט מפתח עם הזמן, (כתוצאה מריבוי גירויים) והן עקב התחרות הלא שווה בינם לבין השילוט המסחרי (בגודל, בצבע, בתאורה וכדומה).

לסיכום: השילוט הפרוע טרם הוסדר. ויש להגבילו לאזורים ספציפיים ולמיקומים מתאימים: יש להגביל את גודלם, צורתם, וצבעיהם של השלטים, על־מנת למנוע תחרות בינם לבין השילוט שנועד להכוונה (חירום, תחבורה וכד'). גם בשלטי ההכוונה יש לבצע רוויזיה, כי ריבוי שילוט מכל סוג שהוא, מחטיא כאמור את המטרה.

אבי מילר
מתכנן עירוני

פסק ודין

מאת א. אבישר

ארה"ב על ספסל הנאשמים

באולם המהודר של בית-הדין הבין-לאומי לצדק, השוכן בעיר האג, בהולנד, הופיעו, בשלהי חודש ספטמבר 1985, משפטנים המייצגים את ניקרגואה, והאשימו את ארצות-הברית בנסיון להפיל את השלטון הסנדיניסטי. נסיון זה נעשה לדבריהם, תוך ניצול קבוצות המורדים המכונים „קונטרס", כאחד האמצעים למטרה האמורה. המשפטנים דיברו בבית-המשפט הבין-לאומי לפני שורה ריקה של כורסאות-עור, שנשמרו לנציגות האמריקנית.

ארצות-הברית החרימה את הדיון. בשנה שעברה הצהירה האדמיניסטרציה של הנשיא רייגן כי על אף שתמשיך להכיר, כללית, בשיפוטו של בית-הדין הבין-לאומי, הרי לא תעשה כך למשך שנתיים, בעניינים הנוגעים לאירועים באמריקה המרכזית.

למרות היעדר נציגי וושינגטון, היו כמה אמריקנים באולם בית-הדין. פרופסור למשפטים מאוניברסיטת הווארד, אברהם צ'ייס, בן השישים ושלוש, שכיהן בעבר כיועץ המשפטי הראשי של הסטייט-דפרטמנט, נמנה עם קבוצת המשפטנים המייצגת את הסנדיניסטים. קבוצת משפטנים זו קובצה בידי אמריקני אחר, פאול רייכלר, בן שלושים ושמונה, בעבר סטודנט של פרופסור צ'ייס. רייכלר טיפל בשורה של בעיות משפטיות עבור הסנדיניסטים.

אם כי המשפטנים האמריקנים מייצגים, לעתים קרובות, מדינות אחרות בבתי-משפט אמריקניים או בבתי-משפט זרים, הרי נדיר הוא כי ייצגו כך בסכסוך בין-לאומי בו ארצות-הברית היא הנאשמת. אומר רייכלר: „משפטן לא יסכים בקלות להיות מעורב בתביעה נגד ארצו שלו. אם מעמדי בנדון מיוחד, הרי כך גם נסיבות המקרה. מדיניות ארצות-הברית כלפי ניקרגואה, מהווה הפרת העקרונות המקודשים ביותר של ארצות-הברית: כיבוד החוק ויישוב בדרכי שלום של סכסוכים".

כשהחליטו הסנדיניסטים, בשנה שעברה, להגיש תביעתם לפני בית-הדין הבין-לאומי, בחר רייכלר מיד במורהו, פרופסור צ'ייס, כבחירה ראשונה לצוות הייצוג המשפטי. צ'ייס, אשר בשנת 1962 בעת משבר הטילים הקובאני, סייע לסטייט-דפרטמנט להכין טיעונים משפטיים בתמיכה להסגר על קובה, טוען כי הרהר והתלבט תקופה ממושכת עד שהסכים לייצג את הסנדיניסטים. חבריו למקצוע מתארים אותו כמבריק. צ'ייס נמשך לעניין חלקית, בשל חשיבות השאלות שהינו מעורר. „אנו עוסקים כאן בנורמות היסטוריות של המשפט הבין-לאומי", אומר הוא.

בשבעה ימים של מתן עדות, בהם נקראו חמישה עדים להעיד, ניסה הצוות המשפטי המייצג את ניקרגואה, הכולל גם משפטן בריטי, צרפתי, ניקרגואי ואת שגריר ניקרגואה בהולנד, להוכיח כי ה„קונטרס" הם יציר כפיה של ארצות-הברית ויעלמו אם תפסיק וושינגטון את מימונם. בתצהיר של אחד המנהיגים לשעבר של ה„קונטרס", אדגר צ'מורו, נטען כי המורדים נוקטים שיטות טרור נגד אוכלוסייה אזרחית כמדיניות מכוונת. צ'מורו טען, כי הפעולות הצבאיות והפוליטיות של „הכוח הדמוקרטי הניקרגואי", פלג מורדים אותו נטש לפני כשנה, „מודרכות על-ידי סוכנות הביון המרכזית של ארצות-הברית ומצויות תחת פיקוחה". הוא סיפר כי סוכנים שגוייסו על-ידי סוכנות הביון ביצעו פעולות חבלה, כולל מיקוש נמלי ניקרגואה, ואחר-כך פנו לפלג שלו לקבל עליו אחריות למבצעים אלה.

שלטון רייגן הצדיק תמיכתו ב„קונטרס", חלקית, כאמצעי למנוע הברחת נשק מניקרגואה למורדים באל-סלבדור. אך אחד העדים לפני בית-הדין, איש סוכנות הביון המרכזית לשעבר, דויד מקמייקל, העיד כי לא היו ראיות להברחת נשק מאז אביב 1981, כשישה חודשים בטרם החלה ארצות-הברית לסייע ל„קונטרס".

שגריר ניקרגואה בהולנד, קרלוס ארגואלו, אומר כי הינו מצפה שהחלטת בית-הדין תהא „הצהרה ברורה כי ארצות-הברית הפרה את המשפט הבין-לאומי". אין ספק כי ארצות-הברית תתעלם מהחלטה מעין זו, אשר עשויה לכלול פסיקת פיצויים כספיים. צ'ייס מאמין, כי למרות היעדר נציגות אמריקנית, תשפיע החלטת בית-הדין על הוויכוח בתוככי ארצות-הברית באשר למדיניותה כלפי אמריקה המרכזית. הוא אומר: „אם תמצא מדיניותה מפירה את המשפט הבין-לאומי, זו תהיה הפעם הראשונה שפסק-דין כזה הוטל נגד ארצות-הברית".

מספנות ישראל

יותר זול לבנות בארץ

● חסכון עצום במטבע-חוץ ● החלטת קורפו לסגור את המספנות מעוררת תמיהה

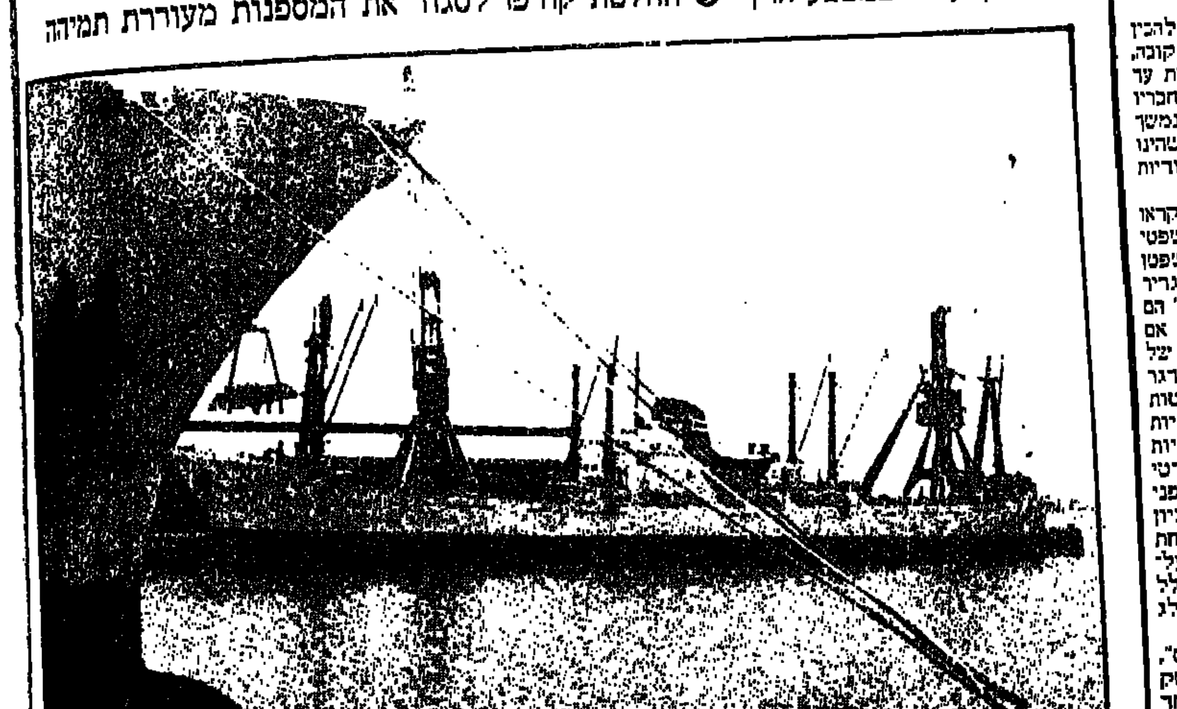

מהנדסי מספנות ישראל חיברו תזכיר, בו הם מוכיחים שניתן לבנות בישראל אוניות במחיר נמוך יותר מאשר בגרמניה — בניגוד לטענת הממשלה כי „ניתן לבנות אוניות באירופה במחירים זולים ובתנאים נוחים מאד".

המהנדסים מוכיחים, כי ניתן לבנות ספינות במחיר תחרותי, ללא סובסידיות, עם 1000־800 עובדים, שמשכורתם הממוצעת 500 דולר (כ־750 ש"ח לחודש), למרות העובדה שממשלת גרמניה המערבית מסבסדת יצוא ספינות ב־6.8 אחוז.

אוניות מכולה שהזמינה „צים" בגרמניה, בנפח 465,000 רגל מעוקב, עלו בשנה שעברה 25 מיליון דולר כל אחת. מזה 60 אחוז חומרים ו־40 אחוז עבודה.

אם כל החומרים הנחוצים לבניית הספינה ייובאו לארץ, הם יעלו, בתוספת ההובלה, 16 מיליון דולר. אולם העבודה בארץ תעלה רק 5 מיליון דולר, לעומת 10 מיליון דולר בגרמניה. מכאן, חסכון של 4 מיליון דולר על כל אונייה. למאזן התשלומים של המדינה ייחסכו 11 מיליון דולר, כי ניתן להשתמש בהובלה מקומית ובחומרים מקומיים.

על-פי הערכת התאחדות המספנות היפאנית, יעלה הנפח של הצי המסחרי העולמי מ־15 מיליון יחידות ל־27 מיליון יחידות נפח. לפיכך המחירים יעלו, כתוצאה מסגירת מספנות. במספנות בגרמניה מספר העובדים ירד, מ־80 אלף בשנות ה־70' ל־50 אלף כיום.

על מנת לחדש את הצי שברשות „צים" [illegible] אוניות, אף אם פעילותה תקטן ב־40%, תזדקק [illegible] 3־4 אוניות לשנה לחידוש הצי. האוניות החדשות שייבנו יהיו כדאיות יותר, יצרכו רק מחצית כמות הדלק ויהוו הדרך להיחלצות מהמשבר בו נתונה „צים". בניית כמחצית האוניות בארץ, בתוספת תיקונים ושיפוצים עשויה להבטיח תעסוקה ל־800 עובדים ועוד [illegible] מועסקים מינהליים.

המהנדסים מציינים, כי ספרד, איטליה, צרפת ומדינות אירופה אחרות אינן מתירות הזמנת ספינות מחו"ל. כל הבעיה של בניית אוניות בארץ מתמצה לפיכך בבעיית מימון, שניתן לפתור אותה ע"י מתן ערבות ממשלתיות לאשראי בנקאי או אשראי ספקים.

תזכיר זה הובא לידיעת הנהלת „צים", השר משה שחל וגורמים אחרים. לשם הפעלת התוכנית יש צורך בהשקעה נוספת של 6 מיליון דולר בלבד, בעוד שלצורך יצירת מקום עבודה חדש בתעשייה, חייבת המדינה להשקיע 47,000 דולר לאיש או 47 מיליון דולר עבור 1000 עובדים.

לפיכך תוהים מהנדסי מספנות ישראל, מה מסתתר מאחורי החלטת שר התחבורה, קורפו, לסגור את המספנות.

צ.ט.

בולים ובולאים

בעריכת יהושע מרקוס

ארתור רובינשטיין על-פי שלושה רישומים של פיקאסו

ארתור רובינשטיין לפי רישומי פיקאסו

בחודש מרץ השנה, יופיעו בדואר ישראל שלוש סדרות בולים: בול זיכרון מיוחד למוסיקאי היהודי הדגול ארתור רובינשטיין; בול יובל „קול ישראל" וסדרת בולים אלמוגי ים-סוף.

בול הזיכרון לארתור רובינשטיין עוצב על-פי תמונות דיוקן שצייר ידידו של רובינשטיין, הצייר פאבלו פיקסו. הבול עוצב בידי יצחק גרנות והודפס בצבעים רב-גוניים במדפיס הממשלתי בירושלים. בערך נקוב של 60 אגורות. על השובל מופיע שמו של המוסיקאי ותאריך הולדתו ופטירתו בעברית ובלועזית (תרמ"ז-תשמ"ג — 1887־1982).

ארתור רובינשטיין נולד בפולין, בשנת 1886. הוא החל לנגן בגיל 3 ואת הקונצרט הראשון ערך בברלין בגיל 11, וזכה להצלחה רבה. לאחר שהופיע בוארשה נתפרסם כילד-פלא. את לימודיו סיים אצל פדרבסקי.

הופעתו הראשונה בארצות-הברית היתה בפילדלפיה בשנת 1906. במלחמת העולם הראשונה התנדב לנגן לפני חיילי בעלות הברית. אחרי המלחמה קבע מושבו בניו-יורק ומשנה ערך סיבובי קונצרטים בספרד ובאמריקה הדרומית. ארתור רובינשטיין היה מקובל כאמן בעל ראייה חודרת ומעמיקה, והקונצרטים שלו היו מוקדי משיכה לקהל שוחרי-מוסיקה מגוון.

רובינשטיין לא היה אמן המסוגר במגדל-שן, אלא היה מעורה בנתהולל סביבו: לא אחת נשא קולו נגד עוולות שונות, דוגמת האנטישמיות בפולין, או הפלישה הרוסית לצ'כוסלובקיה. הוא הזדהה עם העם היהודי ועם מדינת ישראל.

בישראל הונצח שמו של ארתור רובינשטיין עוד בחייו: הקתדרה למוסיקולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים, יער רובינשטיין בירושלים ואגודת ארתור רובינשטיין, אגודה בין-לאומית למוסיקה, שאחת מפעולותיה היא תחרות בין-לאומית לפסנתר על שמו. התחרות מתקיימת במדינת ישראל מאז 1974 ונחשבת בקהילת האמנות הבין-לאומית לאחת החשובות ביותר. משתתפים בה אמנים צעירים מרחבי-העולם ומישראל ושופטים מכל העולם ומן הארץ. בעת הונצח שמו ויוכרו על-ידי השירות הבולאי.

ארתור רובינשטיין נפטר בשנת 1982, ומשאלתו האחרונה היתה להיטמן בישראל. ואכן אפרו נטמן בירושלים.

השירות הבולאי זכה במדליה בתערוכת קורדובה לציון שנת הרמב"ם

השירות הבולאי, שהשתתף בתערוכת הבולים, שנערכה בקורדובה בספרד, לציון שנת הרמב"ם זכה בגביע ובמדליה שהונפקה לרגל התערוכה ונושאת את דיוקנו של הרמב"ם (ראה תמונה). התצוגה של השירות הבולאי כללה בול הרמב"ם שהונפק על ידי דואר ישראל ופרטים נוספים הקשורים עם הרמב"ם.

תוכניות השקעה נוספות בקיבוצים אושרו על-ידי מרכז ההשקעות

משרד התעשייה והמסחר אישר השבוע שמונה תוכניות השקעה במפעלי תעשייה בכל אזורי הארץ, בהיקף כולל של 17.4 מיליון דולר. מתוך השקעות אלה, אישר מרכז ההשקעות במשרד התעשייה תוכניות הרחבה והקמה של מפעלים בקיבוצים בהיקף כולל של כ־10 מיליון דולר.

מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה אישרה הרחבות של מפעלים בקיבוץ אילון, קיבוץ דן, קיבוץ עין-גב וקיבוץ מסילות. מדובר במפעלים לייצור מוצרי מתכת, אביזרי השקייה, טקסטיל ותכשיטים.

שר התעשייה והמסחר אריאל שרון מסר אתמול, כי אישור הפרוייקטים בא להרחיב את מפעלי התעשייה הקיבוצית, כמו גם מפעלי תעשייה אחרים ברחבי הארץ. הוא אמר עוד, כי ההדגש הניתן באישורים עתה הוא למפעלים שיביאו להגדלת היצוא מישראל וכן למפעלים הממוקמים באזורים המוגדרים כאזורי פיתוח.

על-פי תוכניות ההשקעה, כפי שהוגשו למשרד התעשייה והמסחר, יביאו המפעלים שאושרו עם השלמת תוכניות ההשקעה לתוספת יצוא של 14.2 מיליון דולר. [illegible] שמדובר במפעלים שחלקם הגדול [illegible] בקיבוצים. נמסר אתמול ממשרד התעשייה והמסחר כי תוספת כוח האדם בהם תהיה [illegible] מועסקים חדשים.

המפעלים שאושרו ייהנו מהסיוע הניתן על-ידי מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר בהתאם לחוק עידוד השקעות.

מבזקים כלכליים

● בקיבוץ הזורע מוקמת עתה מיבדקה ראשונה בסוגה בארץ, לביקורת איכות מימדית ולכיול מכשירים. במיבדקה יופעל ציוד חדיש ויועסקו בה 20 חברים. את הקמתה יזמה חברת נבטים בחיפה, העוסקת באיתור הזדמנויות עסקיות להקמת מפעלים. להערכת מנכ"ל החברה, אבי קרכס, תוכל המיבדקה שתוקם בהזורע לספק שירותי בדיקה לחברות הזרות הרוכשות מוצרים טכניים בישראל ובכך לפעול כיצואן של שירותי בדיקה. הרעיון לבצע שירותי בדיקה על-ידי גורם חיצוני, הנחשב כמהפכני בארץ, נפוץ מאד בארה"ב ובאירופה. בשלב זה פועל בקיבוץ הזורע צוות של 10 חברים העובר השתלמות בתחומי הפעילות של המיבדקה — בחלקה באחד ממוסדות הידע המכלכתיים הגדולים בצפון הארץ, הפועל רבות בתחומים של תעשייה מתוחכמת והמוכן לתת גיבוי טכנולוגי לטווח ארוך למיבדקה.

● שיעור הריבית ללווים בקרנות הסיוע למפעלי תעשייה ולישובים חקלאיים יופחת מ־36% לשנה ל־30%, החל מיום ה', 16 בינואר 1986. מבנק ישראל נמסר, שהפחתת הריבית באה בעקבות שינוי מקביל בשיעור „ריבית החשב הכללי".

● בשנת 1985 נרשמה עלייה של 25 אחוז במספר האישורים שניתנו על-ידי מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר להשקעות זרות בתעשייה בארץ. יורם בליזובסקי, המישנה למנכ"ל משרד התעשייה והמסחר ומנהל מרכז ההשקעות בתמ"ס, מסר כי בשנה החולפת אושרו השקעות זרות בסכום של 44 מיליון דולר, מתוך השקעות בהיקף של 282 מיליון דולר שאושרו בסך הכל בתעשייה במהלך שנת 1985.

● מספר התיירים הנכנסים לאילת הוכפל מאז תחילת נובמבר, מועד כניסת חוק איזור סחר חופשי לתוקפו, והוא מגיע עתה ל־4000 תיירים לשבוע - מסרו מנהל המכס והבלו מרדכי ברקת וסגניו בישיבת ועדת המשנה למיסוי עקיף בראשות ח"כ אריאל וינשטיין.

● חוג „יעד", שהוא חוג ארצי של צעירי חברי מפלגת העבודה אשר שם לו למטרה לקדם את השוויון החברתי במדינת ישראל, קורא לממשלה ולכנסת ישראל לחוקק חוק המשווה את המיסוי על ההכנסות מעבודה למיסוי על ההון, כצעד משלים [illegible] הכלכלית. לדברי החוג, העיוות הכבד שנוצר כתוצאה מאי-השוויון הקיצוני [illegible] העושר הלאומי מטיל צל כבד על כל [illegible] החברתית במדינה.

● [illegible] לטייסים, מערכת שליטה ובקרה לכלי [illegible] ומשקפות לראיית לילה לטייסים – היו [illegible] מהמוצרים והפיתוחים החדשים ש„אלביט" הציגה בתערוכת „אשיין אירוספייס" שנערכה בסינגפור. ביתן „אלביט", במסגרת הביתן הישראלי, עורר עניין רב וביקרו בו משלחות צבאיות ואזרחיות של מדינות רבות ביניהן סין העממית, סינגפור, אוסטרליה, ניו זילנד, אינדונזיה, תיאלנד, יפאן, הודו ועוד.

מן הגלריה הכלכלית/צבי טימור

מעבר לכלכלה השגרתית

ביקור בוועידת הקיבוץ הארצי מאפשר לאלה העוסקים יום-יום בנושאי כלכלה פסק-זמן, משהו כמו נופש. למעשה סותרת הוועידה הרבה מההנחות של התאוריה הכלכלית המקובלת על „האדם הכלכלי" ועל „התנהגות כלכלית רציונאלית".

התאוריות הכלכליות המקובלות מציגות בדרך כלל דגם של תחרות, של מקסימיליזציה של הרווח, של יעילות מקסימלית. בוועידה התכנסו מאות צירים שייצגו אלפי חברים, שהציגו דגם שונה, ולא משום אי-הבנתם בכלכלה, מאחר שהם יכולים להצביע על הישגים כלכליים מרשימים בתחום הפיתוח התעשייתי והחקלאי.

מול הדגם הכלכלי המקובל, של יעילות ורווחים מקסימאליים, נתקלים פתאום במושגים כמו שוויון, שיתוף, עזרה הדדית, אוטונומיה כמושגים בפני עצמם, המשמשים לקביעת יעדים וקווים מנחים לפעילות יומיומית. פתאום נתקלים בתופעה שהמתח בין שוויון חלוקתי ואי-שוויון איכותי גם הוא עשוי לשמש נושא לדיון מעמיק.

המאפיין גישה זו הוא אולי משפט אחד בסוגריים. כן נאמר כי היעדים של הפעילות המשקית בקיבוץ הם השגת הכנסה מספקת בטווח הארוך, כבסיס כלכלי לקיבוץ ולהשגת כל יעדיו (ולא הכנסה מירבית).

הסייג הזה, עם הסוגריים במקור, שנכתב על-ידי כלכלן מקצועי, מבטא אולי בצורה הטובה ביותר דיון במישור איכותי שונה מהמקובל בחברה הישראלית.

בוועידת הקבה"א ניתן למצוא דוגמאות נוספות לתפישה ערכית שונה כל-כך מהמקובל, ואף אין מתביישים שם להשתמש במונחים כמו „אוטופיה", שבשימוש המקובל מהווה דגם לחברה צודקת יותר.

ניתן גם להתרשם מכך שבוויכוח על ריכוזיות ואוטונומיה הצדדים אינם מופיעים לפי החלוקה הפונקציונלית הרגילה, כשהמרכז חותר ליתר ריכוזיות וליותר סמכויות מול היחידות התובעות ביזור. שמירת האוטונומיה כערך בפני עצמו חשובה לצוות המזכירים באותה מידה כמו לקיבוץ הבודד ולחברים.

לכן ממבט של הגלריה הכלכלית, ועידת הקיבוץ הארצי היא תופעה מרעננת, החורגת מהשיגרה.

קורפו על קורפו

פתאום נראה שהגענו לשנת 1988 ואנו עומדים ערב הבחירות לכנסת. אולם חזרתי וקראתי את תאריך המכתב והתברר כי עדיין אנו בינואר 1986. מדובר במכתב שנשלח ע"י המחלקה ליחסי-ציבור של משרד התחבורה, בו נאמר: „מכובדי, אני שמח להגיש לך בזאת את החוברת „ביבשה באוויר ובים", שיצאה לאור על-ידנו ושבאה לבטא את פעולות והישגי משרד התחבורה בכל התחומים עליהם הוא מופקד". למכתב צנוע זה צורפה חוברת מהודרת, מודפסת על נייר כרומו כולל הפרדת צבעים, עם עשרות תמונות צבע, כאשר בעמוד הפתיחה מופיעה תמונתו של השר על רקע מרכרי ודגלי הלאום.

בהמשך אנו מתבשרים כי קורפו המציא את התחבורה היבשתית, את הצי וכמובן את נמלי התעופה והמטוסים. אף מילה על הקשיים ב„צים"; אף מלה על כך ש„אל על" מופעלת בידי כונס נכסים, ש„הארגז" עומד להיסגר ושמספנות ישראל מתכוננות. אף מלה לא נאמרה כמובן על חוסר רמזור צמתי רכבת, על התאונות המחרידות כגון אסון ילדי פתח-תקווה, ועל האחריות המיניסטריאלית.

נשאלת השאלה, מי צריך חוברת מפוארת כזאת באמצע הקדנציה. כמה מיליוני שקלים היא עלתה ולמי הופצה פרט לעתונאים. מאחר שהבחירות היחידות העומדות להתקיים כעת הן לוועידת „חירות", אולי מכוון עיתוי הפצת החוברת לבוחרים אלה.

מודעי במחירי שיא

על כישוריו הידועים של מודעי מעיד גם דו"ח מבקר המדינה על חברת „פז". בתקופת היותו שר האנרגיה רכשו חברות הנפט הישראליות כמויות גדולות יחסית של נפט „במחירי שיא". תקופות-שיא במחירי הנפט היו בכל שנת 1979, בסוף 1980 ובראשית 1981. עוד מסתבר, שכמעט לא קיים פיקוח על הרכישות שמבצעות החברות, ואין תיעוד מלא על כך בחברה הממשלתית, השותפה ברכישות אלו בשיעור של 45 אחוזים.

המבקר קובע גם, כי ישנם ליקויים בקביעת עלות המוצרים המיועדים לשוק המקומי, המייקרים את מחירי הדלק המשווקים בארץ. הצרכנים הקטנים נאלצים לממן גם את האשראי שניתן ללקוחות מיוחסים, בסכומים המגיעים למיליוני דולרים. החברות המשווקות הרוויחו על העלייה האינפלציונית של המלאי שברשותן במשך כל תקופת האינפלציה. מהרגע שהאינפלציה נעצרה הן שינו את ההתחשבנות על המלאי, ואין הן נושאות בירידת ערך המלאי.

ממצאים אלה ואחרים על שוק הדלקים, בסכום של מיליארדי דולרים, מעידים על טיפול כושל בפיקוח על החברות המונופוליסטיות הפועלות בשוק זה ומעידים גם כי סודיות הנתונים ומתן חיסון מפני ביקורת ציבורית גורמים חוסר יעילות ובזבוז.

גם כץ-עוז אחראי

„הקברט הכלכלי" בטלוויזיה הגיש הפעם תוכנית רצינית לכל הדעות, שטיפלה בריבית מטובות ההנאה המוענקות למיוחסים למיניהם. ה„קברט" אף נתן לסגן שר החקלאות אברהם כץ-עוז את זכות התגובה בנושא גידול הכותנה ומחירי המים.

רבים בחקלאות סבורים כי כץ-עוז אינו עומד על גובה תפקידו כשר לבעיותיה של החקלאות, הנתונה במשבר המעמיק והולך. הפעם, בנושא שנדון, היו לסגן השר תשובות רבות, אך על שאלה אחת הוא לא השיב. הוא לא הסביר איך מכיל ספר התקציב נתונים על מחירי מים שאינם על דעת משרד החקלאות. הוא גם לא הסביר למה חברת „מקורות", שבפיקוח משרד החקלאות, מפיצה נתונים כאלה. כן לא הבהיר אם יצביע נגד התקציב, הכולל את ההשקפה בדבר חיסול ענף הכותנה וענפים אחרים, או שבסופו של דבר, כפי שטענו בתוכנית, יצביע בעד ההשקפות הכלולות בספר התקציב, שככל הנראה מנוגדות לדעתו.

גלגלי הבורסה

„גילוי הנפט" לא הלהיב

אתמול נמשכה מגמת הירידה בכל ענפי המניות החופשיות. הירידה הגדולה ביותר — 2.49% — היתה במדד השערים של מניות חברות ביטוח. למניות ההסדר היה עודף ביקוש של 1.4 מיליון ש"ח ושעריהן עלו ב־0.1% בממוצע. בשוק איגרות החוב הסתכמו הביצועים ב־6 מיליארדי ש"ח. מזה 5 מיליוני ש"ח בצמודות למדד ומיליון ש"ח בצמודות לדולר.

הציבור הוציא אתמול כ־3 מיליוני ש"ח מקרנות הנאמנות. מזה 2 מיליוני ש"ח מה„סולידיות".

שער הדולר היציג עלה אתמול ב־0.28 אג', ב־0.19%, ל־1.4923 ש"ח. דולר נוסעים עלה ל־1.7702 ש"ח. הדולר השחור נשאר יציב בין 1.58 ל־1.60 ש"ח. מכל השערים היציגים של המטבעות המערב-אירופיים ירדה רק הליש"ט, ב־0.8%. לעומתן עלו (ב־%): מר"ג — 1.63; פר"צ — 1.60; פל"ה — 1.47; פר"ש — 1.63. ביחס למטבעות המערב-אירופיים ירדה אתמול הליש"ט ב־2.5%.

בשוק המניות ירדו אתמול 146 שערים, לעומת 97 שעלו ו־151 שנשארו בלי שינוי. מהם 27 ירדו ב־5% ויותר ו־17 עלו ב־5% ויותר. היו 4 „קונים בלבד" ורק 1 „מוכרים בלבד". המחזור ירד ל־2.8 מיליון ש"ח. מזה 1.1 מיליון ש"ח במניות ההסדר. המניה הפעילה ביותר היתה של בנק הפועלים ע"ש, שהמחזור בה הגיע ל־310 אלף ש"ח, ללא שינוי בשערה.

במניות ההסדר נרשמו עליות (ב־%): פועלים מב' — 1.6; מימון סחר 1 — 0.1; אי די בי רג' — 0.5. לעומתן ירדה מזרחי מ' — 1.1. למניות בנק הפועלים ע"ש היה ביקוש גדול, שסופק ללא שינוי בשער. התשואות השנתיות המובילות במניות ההסדר נעו בין 13.04% (אי די בי בכ') ל־15.03% (המזרחי ש'), הפועלים ש' — 14.9%, הפועלים מ' 14.87%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר היו רק ירידות שערים (ב־%): אוה"ה — 8.7; ספנות 0.1 — 2.2; ספנות 0.5 — 6.6; בינלאומי — 1.2.

במניות החופשיות לא השפיעה הודעת שחל על גילוי נפט. במניות חיפושי נפט היתה מגמה מעורבת. עלו ב־%: דלק נפט 1 — 2.0; דלק נפט 5 — 10.0; טראויל 1 — 0.6. לעומתן ירדו ב־%: פז נפט — 1.0; מ.ג.ן 1 — 3.0; מ.ג.ן 5 — 4.1; פראויל — 7.1; צפון אמר' 1 — 0.5; צפון אמר' 5 — 3.7. בסוגים האחרים של המניות החופשיות בלטו העליות: דרוקר אופ' — 22.8; דרוקר 1 ו־5 — „קונים בלבד". לעומתן בלטו הירידות ב־%: ש. אנגל 1 — 11.3; מטוויות 1 — 10.0; דטה 1 — 10.0.

בשוק איגרות החוב היו ירידות עד 3% בסוג „3% בהצמדה מלאה". בסוגים האחרים של הצמודות למדד היו תנודות עד 1%. בצמודות לדולר נרשמו עליות קלות בסוג „רמון". בסוגים האחרים שררו יציבות ותנודות עד 1%. המחזור בשוק אג"ח הקרב ל־4.7 מיליון ש"ח. מזה יותר ממיליון ש"ח בסוג 3% בהצמדה מלאה" בלבד.

במלווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 2.03% ל־2.31%. בשלוש סדרות מק"מ, ל־50, 64 ו־78, לא נערך מסחר, משום שלא הוגשו פקודות. המחזור בכל הסדרות האחרות הסתכם ב־2.3 מיליון ש"ח.

* הפועלים ניהול קרנות בנאמנות החליטה על תשלום דיווידנד וחלוקת יחידות הטבה בקרנות: „איתן" — 15% דיווידנד במזומן פטור ממס הכנסה ו־100% יחידות הטבה. „יבול" — 600% הטבה. „מגל" — 100% הטבה. „גורן" — 1,400% הטבה. „כוכב" — 500% הטבה. „סער" — 600% הטבה. „שביט" — 500% הטבה. „אלמוג" — 400% הטבה. „יערה" 100% הטבה. „עדיף" — 1,200% הטבה. „צבר" — 100% הטבה. „רשף" 600% הטבה.

* מ.ל.ט. מפעל למוצרים טרומיים: במסגרת תהליך ההבראה החליטה הנהלת החברה על פיטורי כ־40 עובדים. ב„מ.ל.ט" מועסקים כ־110 עובדים. לחברה הזמנות לשלושה חודשים. נמסר, כי בינתיים הגיעו להסכם עם העובדים שייצאו לחופשה של חודש ימים ובסופו תיבדק שוב ההחלטה על הפיטורים.

אלחנן הורוביץ

טור החדשות

היטל מט"ח יפגע קשות ב„כור"

ההיטל החדש על מטבע חוץ עלול לפגוע קשות בקונצרן „כור", אשר פעל בשנה האחרונה להגדלת קווי האשראי השונים. קווים אלה הגיעו להיקף של 300 מיליון דולר, והניצול המצטבר שלהם ל־200 מיליון דולר.

בסקירה על פעולות החברה בשנה האחרונה מציין מנכ"ל הקונצרן, ישעיהו גביש, כי עקב הצמצום החריף בתקציבי פיתוח פתחה „כור" בתכנית שנועדה לגיוס הון ופיתוח נוסף של מפעליה.

בשנת 1984 ביצעה „כור" שלוש הנפקות: בבורסה הישראלית נערכו שתי הנפקות של אגרות חוב, האחת בהיקף של 13 מיליון דולר, אג"ח צמוד לדולר, נושאות ריבית בשיעור ליבור+1.5%. השנייה בהיקף של 23.5 מיליון דולר, בתנאי ברירה: צמודות דולר בתוספת ריבית ליבור+1% או צמודות נירד בתוספת ריבית +8. בארה"ב ביצעה „כור" הנפקה של ניירות מסחריים לתקופה קצרה, שהופצו באמצעות אחד מגדולי משרדי התחבים בארה"ב בגיבוי בנק רבינוביץ שם.

מאמצי שיווק

על יוזמות שיווק חדשות של הקונצרן מספר המנכ"ל, כי בוושינגטון פתחה „כור סחר" משרד מכירות שעיסוקו באספקת ציוד ומערכות לכל הבסיסים הלוגיסטיים בצבא ארה"ב, העוסקים בין השאר ברכש של נשק ותחמושת, מוצרי חשמל ואלקטרוניקה, מזון, הנעלה, ביגוד בהיקף כספי גדול. המשרד מנוהל ע"י כוון ריד, שכיהנה בתפקיד בכיר במינהל ההרכשה של צי ארה"ב, ומעסיק כבר היום חמישה קניינים לשעבר של בסיסי הצבא האמריקני. בהנהלת „כור סחר" מעריכים, כי ניתן להגיע תוך שנתיים-שלוש למכירות של 100־80 מיליון דולר לבסיסי הצבא האמריקני. המשרד החדש בוושינגטון עוסק באיסוף אינפורמציה על מיכרזים עתידיים והעברתם למפעלים בארץ, ויסייע להם להגיש את הצעות המיכרזים בהתאם לדרישות הספציפיות של צבא ארה"ב. המשרד בוושינגטון מתואם עם משרדי „סולכור" ניו יורק.

„כור קרמיקה" הקימה ב־1984 רשת חנויות בבני-ברק ובירושלים, למכירת כלי בית מתוצרת „לפיד ונעמן". כן מפעילה החטיבה את רשת חנויות „קלאס", שעברה ארגון-מחדש, במהלכו נסגרו חנויות לא רווחיות ונפתחו חדשות (בקניון איילון ובמרכז העיר חולון). עפ"י התכנית ישווקו באמצעות שתי רשתות אלה כ־10% ממכירות מפעלי „לפיד ונעמן" בארץ.

בתחום ההתייעלות ננקטו ע"י „כור" צעדים למיזוג מפעלים, בהם „קים" ו„רפאל" שניהם יצרני מנופים שאוחדו. כן הוקמה יחידת מפעלי הנדסה, שהיא למעשה איחוד ניהולי של המפעלים „הנית הנדסה", „אגן הנדסה" ומינהלת הפרוייקטים. איחוד זה איפשר גישה משותפת למיכרזים, העברת עבודות ממפעל למפעל בצורה שתשפר על רמת תעסוקה מאוזנת ואיחוד פונקציות מטה, כגון שיווק, מכירות וכוח אדם.

אייל שגב

עובדי „כור"

74% דיווחו על ירידה בשכרם

רוב עובדי קונצרן „כור" סבורים כי התוכנית הכלכלית הועילה למשק, אך הזיקה להם באופן אישי — כך עולה מסקר שערכה הנהלת „כור" בקרב העובדים.

82 אחוז מהנשאלים (עובדים ב־13 מפעלי „כור") דיווחו על פגיעה כתוצאה מהאינפלציה. 60.6 אחוז סברו כי התכנית הכלכלית הועילה למשק ו־60.1 אחוז דיווחו כי התכנית הזיקה להם באופן אישי. 49.8 אחוז אמרו כי המצב הכלכלי אכן גרוע, אך 66 אחוז העריכו כי המחיר שנדרשו לשלם עבור התכנית היה כדאי.

67.5 אחוז ראו את הקיצוצים בתקציב כמחוייבי המציאות, אך 75% מהנשאלים טענו כי הקיצוצים אינם מתחלקים באופן שווה ו־81% אמרו כי הם פוגעים יותר בחלשים.

עוד עולה מהסקר, כי התכנית הכלכלית פגעה באופן משמעותי בציבור הנשאל (73.9%) דיווחו על ירידה בשכרם. הפגיעה בתנאים הסוציאליים והנלווים היתה פחותה בהרבה: 29% דיווחו כי אינם יודעים על קיצוצים כלשהם; 26.9% השיבו כי במפעליהם לא קיצצו ורק 9.5% התלוננו על מיסוי הארוחות, 4.1% על קיצוץ בשעות נוספות ו־2% על הקפאת דרגות.

נתוני הסקר מצביעים כי האווירה הכללית אינה פוסחת על עובדי „כור": 41.9% מסרו כי צפויים פיטורים במפעליהם, לעומת 24.6% שלא סברו כך.

עוד מסתבר, כי הזיקה המיידית של העובד היא למסגרת המפעל בו הוא עובד. לדעת 63% מהנשאלים, השכר מושפע ממצב המפעל. 84.5% סבורים כי יש להתחשב ביכולת המפעל כאשר דורשים שיפור בתנאי השכר.

בבדיקת ההתייחסות לנציגויות העובדים (הוועדים) עולה, כי עובדי „כור" סומכים על ועדי מפעליהם (77%); תופשים את הוועד כמי שדואג לאינטרסים של העובד (80%); סבורים כי הוועד אינו מגזים בדרישותיו (70%); מתחשב בהנהלת המפעל במידה סבירה (56%) ובמצב המפעל (63%). הנהלות מפעלים זוכות לציון גבוה (4.99 בסולם של 1־7): 80.5% מביעים אמונם במנהל המפעל ולשיעור דומה (80.7%) של אמון זוכה גם מנהל הקונצרן.

א.ש.

חלונות כהים ברכב — מותרות

יבואני הרכב זועמים על דרישות תקן חדשות של משרד התחבורה, המתייחסות ליבוא מכוניות משנת המודל 1987. מתברר כי היתר, כי כל רכב פרטי או רכב נוסעים המיובא לארץ, החל משנת המודל 1987, יהיה חייב להיות מצוייד בחלונות כהים ובחגורות בטיחות במושבים האחוריים. הדרישות הנוספות הן לצייד את הרכב במתיזי מים, במערכת זרימת אוויר על החלונות הקדמיים ובמערכת למניעת גניבה.

בעוד שרוב הדרישות החדשות מובנות, מתרעמים יבואני הרכב על הדרישה לצייד את המכוניות בחלונות כהים. לטענתם, הדבר יביא לייקור כלי הרכב ב־500 דולר, ללא כל הצדקה. מדוע לא להשאיר זאת כאביזר אופציונאלי. ירצה הלקוח — ירכוש. לא ירצה — לא ירכוש, שואלים היבואנים.

היבואנים מציינים, כי מי שרוצה לדאוג לרווחת הנהג, ולכך שלא יסבול בקיץ מהחום, מוטב שיפחית את המיסוי על מזגנים לרכב, ולא יגרום לייקור הרכב בגלל חלונות כהים, שהשפעתם שולית.

א.ש.

הסכם סחר חופשי — „דקלרטיבי בלבד"

לא הכל מקבלים בברכה ובסיפוק את הסכם הסחר עם ארה"ב. אחד מאלה שאינם לוקחים בשמחה, וטוענים כי ההסכם ריק מתוכן ולא יביא תועלת של ממש ליצואן ולמשק הישראלי, הוא עו"ד אברהם בריר, סגן נשיא לשכת המסחר ישראל אמריקה.

לדעת בריר, שהוא בעל קשרים עם אנשי עסקים בארה"ב, אין לראות מכל וכל את ההסכם עם ארה"ב כמסמך אופרטיבי, בהיותו בעל אופי דקלרטיבי בלבד. המסמך הוא מעין הצהרה כי ממשלת ארה"ב ועמה רוחשים סימפטיה למדינת ישראל. בפועל, אין הוא פותר אף אחת מהבעיות האמיתיות, ובמיוחד אינו מסיר אבני נגף מדרך היצוא של מוצרי טקסטיל, פרחים, מוצרי עגבניות ומזון ועוד.

יתר על כן, הסכם הסחר החופשי מעניק יתרונות ברורים ליצרן האמריקני.

בריר מדגיש, כי ההסכם גם אינו מוסיף על הזכויות וההטבות שיש לישראל בלאו הכי, במסגרת הסכמי הג'י.אס. פי. שחודשו בינואר [illegible] ל־10 שנים נוספות.

מפופ ומשם

מה יצא?

תום וייטס, לראשונה בהדפסה מקומית

מאת עופר ניר

להקת „סקוויז", שהתפרקה לפני כשנתיים, שבה והתאחדה והוציאה תקליט חדש, שיצא באנגליה לפני חודשים אחדים וכעת, גם בארץ. התקליט נקרא „קווי פאן טוטי־פרוטי" (הליקון) וכל עוד מנהיג את הלהקה הצמד טילברוק־דיפורד וגם גולס הולנד הוותיק תורם את חלקו — הכל בסדר.

באותה חברה יצא גם תקליט אוסף בסדרת „אנתולוגיה" והפעם של גרובר ושינגטון, הזכור לנו מן הלהיט הגדול „רק אנו שנינו", אותו ביצע יחד עם הזמר ביל ויטרס. הלהיט הזה כלול כאן כמובן ולצידו עוד קטעים כלים רבים. תקליט אוסף אחר הוא של אמני חברת התקליטים „זי.טי.טי." ובראשם להקת „פרנקי הולך להוליווד". התקליט נקרא, כמובן, „האוסף של זי.טי.טי." ולבד מ„פרנקי", כלולים בו קטעים של אמנים אחרים החתומים בחברה וביניהם „פרופגנדה", „אמנות הרעש", אן פיגאל ואחרים.

בסי.בי.אס. יצאו לאחרונה תקליטיהם של שאדיי „הבטחה"; „האזעקה" (אלארם) עם „כוח" שלה ו„ארקדיה", המורכבת משלושת חברי להקת „דוראן דוראן". סיימון לה־בון, ניק רודס ורוג'ר טיילור. בתקליט שעשוי לזכות להיט בקרב בני־הנוער והצעירים. אמרנו הצלחה בקרב הנוער, אמרנו „איחה", להקה מנורווגיה שכבשה את ארצות־הברית ואנגליה בלהיטה „השתלטי עלי". תקליטה של הלהקה יצא בארץ בהוצאת „החברה הכללית למוסיקה". להקה צעירה אחרת, שונה לגמרי מן הקודמת, היא „נערי המים" מאנגליה. התקליט היפה שלה נקרא „זהו הים" ועוד נשוב אליו בקרוב. יש לי הרגשה שהתקליט הזה עומד להיות הפתעה נעימה, מן הסוג של „דיס מורטל קויל". לפני זמן לא רב, בסי.בי.אס.)

ולסיום. „סאן סיטי", שיר נגד אפרטהייד שכתב סטיב ואן־זנדט, הוא „סטיבן הקטן", הוא „מיאמי סטיב" מלהקתו של ברוס ספרינגסטין. על השיר הזה כבר כתבתי. לא מזמן. עכשיו הוא מופיע על גבי תקליט, בשתי גירסאות, נוסף לעוד חמישה קטעים. בין המבצעים: פט בנאטר, ברוס ספרינגסטין, בוב דילן, ג'ימי קליף, ג'קסון בראון, פיטר גבריאל, הול ואוטס, לו ריד, פיט טאונסנד, רינגו סטאר ובנו זאק סטארקי ועוד ועוד. מחאה במוסיקה. התקליט בהוצאת סי.בי.אס.

חדש מ„נייס פרייס"

שלושה תקליטים חדשים במחיר מוזל, במסגרת סדרת „נייס פרייס" של חברת „סי.בי.אס." ראשון לאינרד כהן, בתקליטו משנת 1974, „עור חדש לטקס הייטן" או „מראה חדש לטקס הייטן") בו נמצא כמה משיריו היפים, כמו „מאהב, מאהב, מאהב" ו„כי באש". תקליט שני של מיילס דייוויס, בכותרת יומרנית — „מיטב הלהיטים". דייוויס מנגן עם גדולים ונכבדים כמו ג'ון קולטריין, הרבי הנקוק, רון קארטר, טוני וילאמס, ויין שורטר ואחרים. בין הקטעים, ביצוע ל„ביי פאני ולנטיין" הידוע. אחרון חביב בסדרה תקליט של בוב דילן משנת 1969, מן הפופולריים שהוציא. „קו הרקיע של נאשוויל". השיר הידוע בתקליט, אחד מלהיטיו הגדולים של דילן, הוא „נוחי נברת נוחי". עוד שיר מוכר, דואט עם ג'וני קש „נערת העמק הצפוני". קש גם הקדיש לו שיר על עטיפת התקליט.

תקליטים נוספים ב„סי.בי.אס." — „גזזי מיטשל ו„אדם לאדם זאב" (כלב אוכל כלב, במקור) עם חברים טובים כמו תומס דולבי, וויין שורטר שהזכרנו, מייקל מקדונלד („האחים דובי"), רון הנלי, ג'יימס טיילור והשחקן רוד סטייגר, שמגלה כשרון רב כמטיף מתלהם; תקליט של היווני דלאראבה, זה שבזכותו הביא לנו יהודה פוליקר את „עיניים שלי" והמקור היווני בתקליטו; שני תקליטי־אוסף של שירים מברזיל „קרנבל ברזילאי" ו„VOX POPULI" (קול העם), עם זמרים מוכרים, גם לקהל הישראלי, כמו צ'יקו בוארקי, סימונה, בייבי קונסאולו, ז'אבאון ועוד.

תקליט אחרון בהדפסה מקומית לדופקי הראשים. הלהקה האמריקנית „אתמול והיום" (או בקיצור „ווי אנד טי") עם עטיפה מעוררת חלחלה. בסגנון הניקובל על אוהבי הרוקאבה בהוצאת הליקון.

סגנון

שלושת המשוגעים מטקסאס

מאת אפי שפריר

כאשר אני רואה תמונה של השלישיה הזאת, פני מתעוותים ומעלים גיחוך וצחוק. אין לזה כל קשר למוסיקה שהם יוצרים, אלא לצורתם החיצונית. הלהקה נראית כאילו יצאה זה עתה מאחת הישיבות של החוזרים בתשובה בשכונת מאה־שערים בירושלים. שניים מחבריה בעלי זקנים ארוכים וכובעים שחורים.

„זי.זי.טופ" פיתחה סגנון חדש, הנקרא "DRIVE". זהו סגנון השאוב מהבוגי הדרומי והרוק־אנ'רול האמריקני. הוא מיועד לשמיעה במכונית בעת נסיעה ארוכת־טווח. כן עוררת המוסיקה הזאת לנהוג ולהנות מהנסיעה כאחת. מקורה של הלהקה בטקסאס, ארה"ב. בתחילת הדרך ניסו לנגן בלוזים כבדים ורוק עם נטייה לסגנון הכבד. המוסיקה שלהם מושפעת בעיקר מן הבוגי הדרומי, רוק־אנ'רול, בלוז, והרוק הכבד של שנות השבעים. ארבעת אלבומיהם הראשונים זכו לתשומת לב מקומית בלבד. אך אלבומם החמישי "TEJAS", זכה לביקורות נלהבות, שגרמו לקהל לבוא לראותם בהופעותיהם המוזרות.

„זי.זי.טופ" השתמשה בגימיק בשתי כמות. האחת להופעותיהם והשנייה כדי להעלות עליה את החיות המסמלות את טקסאס (כאפלה, נחשים, ציפורי טרף). המופע נקרא „להעביר את טקסאס אל העם" וזכה להיות המופע המוזר והטוב ביותר בתוך תחומי ארה"ב.

סיבוב הופעות מתיש זה גרם להפסקת פעילותה של הלהקה במשך שלוש שנים. היו שמועות כאילו הלהקה עקב תאונה מסתורית, שבה נהרג אחד מחבריה. אך האמת היא ש„זי.זי.טופ" עשתה הפסקה כדי לבחון את המשך דרכה בעתיד. וההמשך לא איחר לבוא.

אלבומה „ראוקולר" הוציא את הלהקה אל מחוץ לגבולות ארה"ב וסיבוב ההופעות העולמי הפך אותה לאחת הלהקות הפופולאריות ביותר באירופה ובאנגליה.

בד בבד עם הפופולאריות נעשה סיגנונם פחות קשוח וכבד ויותר קליל וקופצני.

זי.זי.טופ — קליל וקופצני

אלבומם התשיעי „אלימינטור". הזניק אותם אל ראש מצעדי המכירות בכל העולם. היה זה האלבום הנמכר ביותר של הלהקה ושל חברת התקליטים שלהם. שוב הם קיימו סיבוב הופעות עולמי, והפעם התרכזו בהסתערות על השוק האנגלי. שבדרך כלל אינו נותן ללהקות מארה"ב דריסת רגל. ההסתערות הצליחה. האנגלים פשוט נהרו להופעותיהם של שלושת המשוגעים מטקסאס.

כיום אין „זי.זי.טופ" משתמשת בשתי כמות. מכונית אדומה בעיצוב מיוחד נבנתה עבורם והיא משמשת את הלהקה בהופעות, בתמונות לעיתונות ואפילו כהשראה לעטיפות תקליטיהם. מעין קמע. „מבער אחורי". אלבומם העשירי, זוכה אומנם לפחות הצלחה משל קודמו, אך עדיין מספקת לנו הלהקה להיטים ברמה הגבוהה, כמו האחרון — „שק שינה" שמו.

דסטי הול, בילי גיבונס ופרנק בירד, שלושת חברי הלהקה שלא שינו את הרכב זה חמש־עשרה שנה, ממשיכים עדיין בפעילות ונראה כאילו השנים פוסחות עליהם. עד מאה ועשרים.

מופע

סי היימן — חזקה, תרתי משמע

מאת ורד לוי

יום ראשון, מועדון הסליק, פרדה פרמיירה, סי היימן.

אם יש מקום אחד בעיר הזאת שבו לא הייתי ממליצה לסי להופיע, זה הסליק. מעוז הזמר העברי אילי־שרהלה שרון; אוויר אפלולי, בוהקאות עם ריפוד שק־רוע תמיד, מסך עשן סגאטי וכי המאהודרים לא עובדים; נסיונות תמוהים של גראפיטי על הקירות; מלצריות נברוטיות. מן הסתם, הדבר המוזר ביותר שיכלה סי לבחור לשירי הדיק שלה, לעורות השחורים ולשלשלאות האנקיפטיות... ואולי דווקא בגלל כל אלה. עקרון הפרח במדבר.

סי היתה חזקה תרתי משמע. שעות ארוכות אחרי המופע המשיכו האוזניים לצלול. ברגעים הראשונים היא מזכירה את ברברה סטרייסנד. הברק הזה בעיניים. אחר־כך את הייזל אוקונור („זכוכית שבורה"), אבל לזכותה ייאמר, שמהר מאד היא מתחילה להזכיר אך ורק את עצמה. דמות שברירית ונאה, מתנועעת על הבמה באיזו עוצמה אימתנית כמעט. מימיקה חזקה ומשכנעת. מהרגע הראשון קונים את הפרצופים וההבעות. אולי היא שחקנית גדולה. על כל פנים — קונים. קשה להתיק את העיניים ממנה. הקהל מתעשת מההלם הראשוני ומגיב לאט לאט בחום.

ההופעה היתה אמורה להתחיל בעשר וחצי ובמיטב מסורת הפאבים התל־אביביים הידוע, התחילה כמעט שעה מאוחר יותר. התרגיל לה הרבה זמן להתחמם. בעצם, אפשר לומר שרק אחרי ההפסקה, כאשר היא מבצעת בפעם השנייה את אותם השירים (כי „רק בשבוע הבא יהיו לנו שירים נוספים"), מתייצב הקול שלה ונעלמות הבריחות הקטנות בטונים הארוכים. הצליל, שנשמע בתחילה כצעקה אחת ארוכה מהולה באפקטים ניו־שיעשיים, נעשה גם הוא צלול ומקבל גוון מעניין יותר. אין ספק שהבמה קטנה עליה ואפשר בקלות לדמיין איך היא היתה ממלאת, עם האנרגיה הגדולה שלה, במה רחבה פי כמה וכמה, כי נעשייה לתת את עצמה עם הרבה נשימה ושואלת מדי פעם אם עוד יש לנו כוח.

סי היימן — עוצמה אימתנית

יש לנו. רק שחם ומחניק ואנחנו מתים לשתות משהו.

אבא היימן התרוצץ כאחוז תזזית. שתה הרבה. נרגש. הילדה נותנת הופעה. כמה גרופים צעירים מפוזרים פה ושם. יושבים מהופנטים. מסלסלים את הראש. שואגים ביחד עם סי את השירים. מילה במילה. מכפילים אותם בראש בכמה עשרות ומייד רואים את סי מקפיצה קהל גדול וצעיר של עוטי שחורים ושלשלאות — ליקוויד כן. דן כן. פינגווין כן. הסליק לא. יש לה תנועות חתוכות וקשות. משחק עיניים ושפתיים עשיר. מתנהגת כאילו אין סביבה טבעית יותר עבורה מאשר הבמה. על איזו חיישנות בדיוק דיברו העיתונים?

הטקסטים הם הצד הפחות חזק של סי. באנאליים משהו, תיכוניסטיים כמעט. חבל. מלווים אותה לאורך כל ההופעה, שני רנ־דינים — רונה ורד בסינתיסייזר ועובר פפר בגיטארה. זוהי הלהקה הכי לא להקתית שראיתי — אין כל קשר עין או אווירה בין השלושה, לא טיפת התלהבות או השתתפות מצד המלווים, ולמעשה. עם כל האינטימיות — הפעם הראשונה שנזכרתי בעובדה שסי לא היתה לבדה על הבמה היתה כשהתיישבתי להדפיס את הכתבה הזו. לא ברור מה עושה את נוכחותם של השניים לבלתי מורגשת ועלומה עד כדי כך. אולי הנוכחות העצומה של סי עצמה?

„מובטחת הופעה קטנה, לא גראנדיוזית. אבל עם הרבה חום. כדאי לנסות". כתב מיכאל ורוברגר במדריך העיר של יום שישי — וצדק. היתה הופעה קטנה, 11 שירים בסך הכל. היה הרבה חום (גם בגלל המאוורר החסר וגם החום שורם מסי), והיה בהחלט כדאי לנסות.

ד"ש מניו־יורק

השיטה מנצחת

מאת יוסי ונונו, ניו־יורק

במלחמה בין הוידאו לבין אותם אמנים שעד לאחרונה נמנעו מלצלם סרטוני וידאו מטעמים עקרוניים, כנראה — ניצח הווידאו. אמנים כמו בוב דילן וברוס ספרינגסטין החלו לצלם סרטוני וידאו שהם לאו דווקא צילום של הופעה חיה.

אחת המסקנות היא, שקשה לדחוף היום תקליט, אפילו של מוסיקאי שנחשב בטוח מבחינת מכירות, ללא סרטוני וידאו. מרק קנופלר, סולן ה„דייר־סטרייטס", כתב שיר על זה — „כסף או לא כלום". הוא גם התבטא בראיונות נגד תרבות הווידאו. הסרטון של „כסף או לא כלום" זכה כ„סרטון הווידאו הטוב של השנה" בסיכום השנתי שערכה רשת הווידאו בכבלים.

השיטה מנצחת, כנראה. מבט שטחי על רשימת עשרות השירים שהורכבו בעשרת סרטוני הווידאו הטובים של השנה מגלה עובדה פשוטה — יש כמעט תיאום מוחלט בין אחוזי המכירות של המוסיקאים לבין מיקום סרט הווידאו שלהם ברשימה. בינהם זמרים וזכרות של להיט אחד, שהווידאו דחף אותם למעלה ואחרי להיט אחד הם כנראה גמרו את התרומה שלהם לעולם המוסיקה. דוגמה אחרת הן שתי להקות בריטיות שהצליחו השנה בארה"ב. „מוחות פשוטים" ו„דמעות במקום פחדים" — סרטוני הווידאו שלהם ממוקמים בין עשרות הראשונים. הכניסה של מוסיקה זרה, לא אמריקנית, קלה יותר כשהיא מגיעה לקהל קוני התקליטים הפוטנציאלי דרך הטלוויזיה.

נדמה לי, שיותר משמוכרים את המוסיקה זוכרים המאזינים את סרטון הווידאו. עצם עריכת דירוג של סרטוני הווידאו מרמז על איבוד הפרופורציות. דוגמה טובה היא דייוויד לי רות — סולן ואן־הלן לשעבר. לי רות אסף קבוצה של גוורים מקצועיים ובחורות יפות וצילם סרטוני וידאו עם מוסיקה לא מקורית. הסרטון „נערות קאליפורניה", במקור של „נערי החוף", זכה כאן להצלחה. אני בטוח שלווידאו היתה השפעה מכרעת; בסופו של דבר מה שנשאר בראש זה החברה המכוערים האלה שהצטלמו יחד איתו. עובדה מעניינת נוספת — אין קשר בין איכות סרטון הווידאו לבין ההצלחה של השיר אותו הוא אמור לשרת. העיקר הוא הימצאותו של הסרטון והחשיפה עליו. סרטוני הווידאו הכמו־אמנותיים של להקת „ראשים מדברים" לא העלו את עקומת המכירות של תקליטם האחרון.

חינוך דור שלם לשיפוט מוסיקאלי דרך העין הוא מצב שאין ממנו חזרה, כנראה. כמו שזה נראה כרגע. בעוד כמה שנים יתחילו לכתוב מוסיקה כדי לספק את תאוותם של אלה שיוצרים וידאו. המוסיקה תשחק כינור שני.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלות בריכת קרקע בקומה ג' ובשני האגפים לתוספת לאחורי בניה של 3.5 בתנאי אוורור המטבח והשירותים, ברחוב המערכה מס' 34 גוש 6133 חלקה 763/10, 763, 763/2.

תיק בנין 4/12404

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו

נכ'ר
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל־אביב מרחב תכנון מקומי
בני־ברק
הודעה בדבר אישור שינוי תוכנית מיתאר ומפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה, באישור שר הפנים, לאשר „תכנית מס' 512". (שינוי לתכנית מיתאר מס' 105 א').

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: גוש: 6187 חלקות: 25, 17 רחוב: עקיבא מס' 50, 47 ב"ב.

מטרת התכנית: 1) להקטין את הרחבה הקיימת בתכנית מ־29 מטר ל־27 מטר ע"י ביטול חלק מהדרך ברוחב של 3.50 מטר בחזית של כל אחת מהחלקות 17, 25 יוכנס 7.00 מטרים. 2) לשנות את יעוד חלקי הדרכים המבוטלות כחלק מחלקות מס' 17, 25 לאזור מגורים ב' וליצור מגרשים חדשים מס' 1, 2ב.

הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים במס' 3190 מיום 2108 עמ' 26481.

השינוי האמור בצורה שאושרה, הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליו הנוגע במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה בני־ברק, וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי כהנא יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א

עירית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי: שם: אלאלוף מתי ואריה כתובת: רח' רוממה 18, תל־אביב בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: עם הישוב: הרצליה רחוב: נילי גוש: 6668 חלקה: 898 ומהות הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמורה, דהיינו: בקשה להקלה 6% באחוזי בניה דהיינו: 42% במקום 36% המותרים. כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10, הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית והאמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלות תוספת לאחורי בניה לקו בנין אחורי לשינוי כלפי תוכנית העיצוב הארכיטקטוני ולשילוב קולטי השמש מעל שיפוע הגג ברח' ענתות 22 גוש 6615 חלקה 71.

תיק בנין 11/2001־022.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב–יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
פתח־תקוה
הודעה
על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה פ"ת בקשה לאישור שימוש חורג בגוש 4043 חלקה 2 ברח' ירושלים.

לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור חקלאי ודרך.

הבקשה היא לאישור שימוש חורג לבית קפה ומסעדה לתקופה של שנתיים.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

עירית טבריה
משרד מהנדס העיר
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב טבריה בקשר להקלה לבניה על חלקה 6, 5, 1, 13 גוש 15028 — 15029. ההקלה כוללת: הגדלת שטח הרצפה הכולל המותר לפי התכנית באחוזים משטח המגרש כ־6%.

כל המעוניין רשאי לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית בעיריית טבריה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל.

וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל, יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרד הוועדה האמורה בכתובת הנ"ל תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

לאחר מועד זה תובא הבקשה לדיון לפני הוועדה הנ"ל, אשר תחליט בנידון.

י. ביבי יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב טבריה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי י. הרט בע"מ לאשר הקמת 2 מבנים ברח' הגדוד העברי מס' 32 חלקה 3 בגוש 11580 קרית חיים מזרחית.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות: 1) עודף שטח בניה של 57 ממ"ר מעל למותר למגורים. 2) קומה חלקית נוספת בבנין קידמי. 3) קומה חלקית נוספת בבנין אחורי.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה בבנין העיריה רח' ביאליק 3 חיפה בימים א, ג, ה' בין השעות 8.00 עד 11.30. המעונין להגיש התנגדות לבקשה ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.

איתמר יגובין מהנדס העיר

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי
הודעה בדבר אישור שינוי תבנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מתאר הנקרא: תכנית מס' 4620 שינוי לתכנית מתאר מס' 811 — אתר לתחנת תידלוק במעלות שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3103 מיום ז' בתשרי התשמ"ה (3.10.84) עמוד 17.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 18332.

עיקרי מטרת שינוי התכנית: הקמת תחנת תידלוק מטיפוס 6.

השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, הגליל המרכזי, שברחוב לוחמי הגיטאות 10, עכו.

וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ישראל קניג, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון

טלוויזיה

08.15 חשבון פשוט ד': המכנה העיקרוני. 08.40 כלי כודות: צ'ב'. 09.00 אנגלית ח'. 09.20 מדעי הטבע ה"ו: כיצד אנו נעים. 10.10 אנגלית ז'. 10.30 הגיל הרך — רחוב סומסום. 11.00 צרפתית. 11.15 חשבון ה': דרכון לעשרוני. 11.30 גיאוגרפיה ד"ט: העיר המתפתחת. 12.00 ארץ מולדת: להיות פועל בארץ־ישראל. 12.25 ספרות (על־יסודי) — האמלט: התקופה האליזבטנית. 13.00 מוסיקה ע"י — העשרה — מוסיקה מן העולם השלישי — קונקומבה, המוסיקה של ניגריה. 14.00 האבולוציה * פרק 4: יחסי גומלין (חלק 2) — המולוגיות התנהגותיות אצל בעלי חיים. מחקר שנעשה ע"י בדיקת התכונות האמיניות שהתלכונים אצל בעלי חיים, מגלה קשרי מוצא ביניהם. 14.20 לורל והרדי. 15.00 רחוב סומסום — קיפי והאפרוחים: קיפי רוצה לגדל אפרוחים — אך איך אפשר לשמרם מפני החתולים? לאלברט יש רעיון יוצא מן הכלל. 15.30 קשת וענן — החסידים בכפרים — אסף מספר מסיפורי החסידים. 16.00 פרפר נחמד — בתיאבון: שבי מסרב לאכול את ארוחת הבוקר שלו. ויוי לא מסכים לאכול את קציצת התרד שלו בתוך קרוסלה מסתובבת או ביקור של רבכת. הפרפר הנחמד מגלה מהו האוכל האהוב עליו ביותר. 16.25 דיק טרפין — פרק 3: האלוף — דיק טרפין מציל כפר קטן ושלו מצפורני סחטן בשם נייטינגייל. 17.00 ערב חדש — בנחה: רפי רשף. 17.30 „הדבורה מאיה" — סידרה לגיל הרך. 18.00 „באותו עניין" — סידרה שבועית המעלה בעיות של תלמידי תיכון בדרך של פסיכודרמה ומשחקי תפקידים. 18.32 „כתרנו לך" — שירים וריקודים. 19.00 „ספארי הרפתקות" סידרת טבע. פרק שלישי: „יצורי המדבר". סיפורו המרהיב של מדבר סונורה באריזונה המפורסם במוזיאון שנמצא בו. 19.30 חדשות. 20.02 „שלושה בדירה אחת". עם הפרק: „ג'ק הג'יגולו". 20.30 „כולבוטק". 21.00 מבט לחדשות. 21.40 מבט שני. 22.20 „כך צריך" — דרמה. 22.45 „באך המלחין המושלם" — וחלק שני. סרט שהופק לציון השנה ה־300 להולדתו של גדול מלחיני הבארוק — יוהאן סבסטיאן באך. בסרט קטעים מיצירות נודעות ואהובות של י"ס באך. 23.45 „פסוקו של מקום" — הר סיני. חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר 07.07 בוקר טוב. ברהמס: אינטרמצי (א' רובינשטיין) 07.30 שחרית מוסיקלית. פרנק: פרלוד, כוראל ופוגה (א' רובינשטיין — פסנתר). שוברט: פריה מתוך חמישיה לכלי־קשת ברו בג'ור. בטהובן: קונצ'רטו מס' 4 לפסנתר ותז' (א' רובינשטיין/הפיל מלונדון/ד' ברנבוים). מוצרט: סימפוניה מס' 30 08.19 קונצרט בוקר, עם ארתור רובינשטיין. באך/בוזוני: שקון. בטהובן: סונטה בפה מג'ור. אופ' 57. אפסיונטה. מוצרט: רביעיה בסול מינור לפסנתר וכלי־קשת. ק' 478. ברהמס: קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר ותז'. סיבליוס: סימפוניה מס' 5, במי במול מג'ור 11.57 מגישים שיר 12.05 מוסיקה קברית. עם ארתור רובינשטיין. מנדלסון: שלישייה מס' 1, ברה מינור. ברהמס: סונטה לכנור ופסנתר מס' 3 ברה מינור. ראבל: שלישייה בלה מינור — פרק שני 13.00 קונצרט צהרים. סגניני: בלט כפרי. ואריאציות על נושא קורי לכנור ותז'. מוצרט: זוטות. מוסיקה לבלט. מוצרט: אריה קונצרטית מתוך אנדרומדה, ובבר: קטע קונצרטי, בפה מינור, לפסנתר ותז'. מנדלסון: סימפוניה אופ' 20. בסי במול מג'ור 15.00 מילון מוסיקלי 15.05 מבחר התקליטיה 16.00 קונצרט מנחה. ארתור גלברון: מגילת האש (נכתב לפרס איטליה), מסיאן: הראאו — מחזור שירי אהבה ומוות. ראבל: רביעיה לכלי־קשת בפה מינור 18.30 אתנחתא. עם אילן רכטמן־פסנתר. באך: פרטיטה מס' 5, בסול מג'ור. היידן: סונטה במי במול מג'ור. רכטמן: פנטסיה (1984). פרוקופייב: סונטה מס' 7, בסי במול מג'ור 20.05 ערב טוב. וולטון: בעקבות באך: הבתולות החכמות. סוויטה. שופן: מזורקה בסי במול בג'ור. מס' 27 20.1 מגישים שיר 20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו. סיבליוס: פינלנדיה. פואמה סימפונית. גריג: קונצ'רטו בלה מינור לפסנתר ותז', אלגר: סרנדה בכי מינור, לכלי־קשת. בריטן: ערביות מוסיקליות. סוויטה עפ"י רוסיני. אלגר: הוד והדר, מרש מס' 1 ברה מג'ור, בטהובן: וריאציות ארואיקה 22.26 מילון מוסיקלי 22.30 פעם ועוד. ריצ'רד ספקה: דלת פתוחה (יצירה אלקטרואקוסטית עם סינטסייזרים. כס חשמלי, קול סרטים, רדיו ועירבון/נגני רובנטליקול, חליל וכלי־נקישה) 23.00 דור למאראס ביוה. 4. שארל ואלנטין אלקאן, וירטואוז וכליזמ.

רשת א'

06.00 הוי שירים — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 חוגה, עם בני הנדל 09.05 השיר לא תם — שירים עבריים 09.30 מפגש מגוון בשידור חי 10.30 רדיו קל 11.10 השידור היומי לבתי"ס: שידורים לחינוך המיוחד 11.30 השכלה ודעת לכל: קהילות ישראל. והפעם: איטליה 12.05 פעמי המזרח 14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין — תכניות לילדים: אז טוב לי בקבוץ — סדרת ספורים באת ברורית הילכו בן דנביך — באת אנטואן כנטראקופוצ: בן מעיכת בלולי ה... — באת דבורה עומר 14.45 לילדים הגדולים — ילקוט כליבו 15.25 השכלה ודעת לכל: מדהבא — שעורים בערבית 15.55 כפר חדש — קריאה 16.05 מישדר תעודה: והפעם: 11 שנה לבתי־ספר 17.12 מגישים שיר 17.20 האוניברסיטה הפתוחה: ארץ־ישראל בתקופה הצלבנית. פרופ' אריה גראבויס 18.00 ביגות ערב — מישדר יומי 18.17 פרקי היום בתנ"ך 19.05 שעור בתלמוד 19.30 שידורים לעולים 22.05 שנינו ביחד וכל אחד לחוד.

רשת ב'

08.05 סער לשלום 09.05 ביקור בית. עם רבקה מיכאלי 10.10 כל צבעי הרשת — מגזין יומי 12.10 גל פתוח — חדשות ופזמונים 13.00 בחצי היום 14.06 יש עניין עם גבי גזית 15.10 סער לשלום — מנחה גדעון הוד 16.05 שירים ושעורים 17.10 זמן כלכלה 17.30 על ספרים ואנשים — מגזין הבית והחברה 18.00 אצבע על הדופק — שבועון בענייני בריאות ורפואה 18.15 היום בספורט 19.00 היום הזה 19.35 עולם חדש — מגזין חדשות לענייני הארץ ובכלכתו 20.05 פרקי חזנות בבתי־כנסת — בזמיר שיר 20.30 עוד פעם אחת. הפעם: עד הנה — הדוד יעבור בשיחות עם הואווליו, דוד אברהם ארבל על התנהגות של אנשים ובעלי־חיים 21.05 קפה ראשי — הידועים ניגונים עם שמוליק רוזן.

רשת ג'

14.06 לי ולך — שיר וברכה 15.05 חדש: חדיים ובחורים. עם שרש עכזר 16.05 מוסיקה לענין 17.05 הצגה יומית. עם יואל רביר 18.06 מקום בצבכת — מצעד הפזמונים הישראליים 21.05 ארוח עתיק שירים שלא נס ליחם, עם מיכל גזית 23.05 פגניני ג'אז.

גלי צה"ל

06.00 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 06.10 צלילי בוקר — שירים עבריים 06.30 אוניברסיטה משודרת: בקרה הורמונלית של הפריון. מרצה: פרופ' צבי ניזור 07.07 שבע אפס שבע, עם איתן ליפשיץ 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף 11.05 כעם של פעם, עם אורלי יניב 12.05 להיט לתאבון 13.05 בגגון ישראלי, עם אלי ישראלי 15.05 בה יש — עם ארז טל 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שירים עבריים 16.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 יומן גלי־צה"ל 17.30 כוונת — מגאזין גלי־צה"ל לענייני צבא ובטחון 17.50 יומן ספורט 18.05 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל נהושתן 18.35 כוכב הערב 19.05 רדיו במקום, עם רני קרפל 20.05 לא רק רוק 21.00 שבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: בקרה הורמונלית של הפריון 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחברה אוהבים 23.05 אהבה קלאסית. עם פנחס עידן 00.05 ציפורי לילה, עם יובל כהן 02.05 לא רוצים לישון 03.05 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב

9.30 — 7.15 — 4.30
אבחת: תפילה לגוות
אורלי: כוכבות לשתאכדים
בית לסין: מי מפחד מהעכבר הגדול 24.15
בן־יהודה: חזרה לעתיד 9.10 .7 .4.30
גת: הרבה ולא כלום
גורדון: בדר בי 9.30 .7.15 .4.30
דקל: לילות לבנים 9.30 .7.00
דיזנגוף:
גולאג 9.30 .7.15
מסיבת הכסט 12.00
היל: רופא חולה אהבה
היכל תל־אביב: נערה ונער 9.30 .7.15 .4.30
לימור חדיש: כבודו של פריצי 9.30 .7.00
מאי: מסע עסקים של אבא 9.10 .7 .4.15
סינמה 1: שיגעת קהיר הסגולה
סינמה 2: אמדיאוס 9.00 .6.00
סאיים: עד סוף הלילה
שבת 25.1 שבלול 21.30 .19.15 .16 .14 .12 11.45
הבימה:
חן 1: שנת הדרקון 9.40 .7 .4.15
חן 2: ביסורה של מארי 9.45 .7.20 .5.00
חן 3: בית ס לאסירים מתהילים 9.30 .7.20 .4.45
חן 4: הגוניס 10.30 .1.30 .4.45 9.40 .7.20
חן 5: רומן על ביטוח 9.40 .7.20 .4.40 .1.30 .10.10
שחף: כיבים כל בני ביתי 9.00 .6.00
תל־אביב: ערפדי החלל
תכלת: צייד הצבאים 9.00 .6.00
צוותא: נגוע, במקום חלום 8.00

רמת־גן וגבעתיים

אלאזיס: שנת הדרקון 9.30 .6.30
לילה: כבודו של פריצי 9.30 .7.15
ארמון: קומנדו 9.30 .7.15 .5.00
רביגנו:
גן 1: הרבה ולא כלום 9.30 .7.10 .4.30
גן 2: תלמידה מתשכילת 9.40 .7.30 .4.30
גן 3: בירדי 9.45 .7.20 .5.00
גן 4: ביסורה של מארי 9.30 .7.30 .5.00

ירושלים

אדיסון: קומנדו 9 .7 .4.30
אורנע: תפילה לגוות 9.00 .7 .4.30
בית אגרון:
14.30 כיפרזו
17.45 גיבט כנול
20.00 אחכת הקציין הצרפתי
21.45 אל נורמה
בנייני האימה: מסע העסקים של אבא 9.00 .6.30
בפיר: חזרה לעתיד 9 .7 .4.30
הבירה: רופא חולה אהבה 9.00 .7.00 .4.30
כמדר: שיגעת קהיר הסגולה 9.15 .7.00
אורנע: תפילה למוות 9.00 .7.00 .4.30
מיטשל: הרבה ולא כלום 9.00 .6.30

חיפה

אמפיר: קומנדו 9.00 .6.45 .4.30
אורה: בשם כל בני ביתי 9.15 .6.45 .3
חן: במועדון הכותנה 9.00 .6.30 .4.00
עצמון: נטרה 9.00 .6.45 .4.30
פאר: תפילה לגוות 9.00 .6.45 .4.30
קרן אור: שבלול 9 .6
רון: חזרה לעתיד 9.00 .6.45 .4.00
אטפי: ערפדי החלל 9.15 .7.00 .4.30
אורלי: בירדי 9.15 .6.45

נתניה

שרון: שנת הדרקון 9.30 .7.00
סטודיו: ראנבי ויכס 9.15 .7.00

חולון

בבית: המלך דוד 9.30 .7.00 .4.30
מגדל: שנת הדרקון 9.30 .7.00

בת־ים

עצמאות: ערפדי החלל 9.30 .7.15 .4.30

הרצליה

היכל: תרגיל לגדל מתחיל 9.10 .7.15 .4.30
מלון דניאל: אין ביום ראשון 9.10 .7.15

באר־שבע

חן: הביזנון הגדול 9.10 .7.15

חדרה

תל חדרה: נושלים 9.15 .7.00

תיאטרון

תיאטרוני ישראל
הערב, יום ג', 28.1
תיאטרון הבימה:
נמר חברבורות: 20.30
הפרדס: 20.30
רובינזון קרוזו – בימרתף: 20.30
פירוד זמני באשקלון
התיאטרון הקאמרי
לינדסי קמפ ולהקתו
„חלום ליל קיץ"
קידוש - צוותא

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 28.1 בשעה 20.30:
קידוש

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
רנית יופי — מבצע סיני 30
חולון
הכרמל — כצר ויצמן 12
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה רח' הרב'ל 28
נתניה
נאות ישקר — מ. פכרדי אוריים
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר
רמת־גן
רש"י — רש"י 13
תל־אביב
הקריה — אבן גבירול 19
קופ"ח כללית — אמסטרדם 7
חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 31
רחובות
כללית — בני משה

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה', שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.
נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.
ירושלים
שערי צדק — ילדים, כירורגית, אורטופדית, עיניים
ביקור חולים — פנימית, נשים, א.א.ג.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הרסת: לרפואת שיניים בישראל
תל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—24.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 15.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 19.00—21.00.
הכתובת: רח' ברקוכבא 49, טל' 284449.
בחיפה: רח' הגפן 26, קומה ג', טל': 521566. פתוחה בכל יום בשבוע, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־21.00 עד 20.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
ברמת־גן: פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות: 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף ... 294660 .03-355822
מרכז סיוע לקורבנות אונס
לנשים ולנערות, טל' 03-234819 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-232171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316
סילוק מיטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, גבעתיים — טל' 1111 ... לוד, רמלה — טל' ... עפולה — טל' 065-91334

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה - טל' 100, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100, אילת - 244; חדרה - 22444.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יפעל בירוק טלפוני בימים א'—ה' ביום: 08.00—20.00 בלילה: 20.00—08.00. טלפונים: 03-433580, 03-433100.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום:
בימים א'—ה': 7.30.
בימי ו' וערבי חג: 7.30.
לבני־ברק ולחיפה:
בימים א'—ה': 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 11.30.

מתל־אביב לירושלים:
מת"א דרום בימים א'—ה': 16.00.
מבני ברק 6.18
לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה, בת־גלים:
לירושלים — א'—ו': 7.00.
לתל־אביב — א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.15, 16.15, 19.38. לירושלים 5.35.

חולון — שנייה. הפועל תל־אביב הידרדרה עד למקום החמישי

במחזור הנעילה בליגה הלאומית בכדורסל, גברה הפועל חולון על הפועל תל־אביב 86:93 ● התל־אביבים ייצאו איפוא למשחק חוץ בגמר־סל נגד הפועל הגליל העליון ● "חותמת סופית" לנשירת אליצור קרית־אונו (נוצחה על ידי מכבי תל־אביב 117:106) ● הגליל הביס את מכבי רמת־גן 84:124 ● נצחונות קלים לאליצור נתניה ובית"ר תל־אביב

* מכבי תל־אביב — מכבי רמת־גן.
* הפועל חולון — מכבי חיפה.
* אליצור נתניה — בית"ר תל־אביב.
* הפועל הגליל־העליון — הפועל תל־אביב.

אלה יהיו ארבעת המשחקים הראשונים ב־17 בפברואר במשחקי הפליי־אוף בליגה הלאומית בכדורסל.

אמש נסתיימו משחקי הליגה הלאומית. הפועל חולון חגגה נצחון־חוץ נאה על הפועל תל־אביב — 86:93. התל־אביבים, בעקבות כשלונותיהם האחרונים, נשרו למקום החמישי, ואילו חולון זינקה למקום השני.

בקרית־אונו קיבלה ירידתה של קבוצת אליצור קרית־אונו "חותמת סופית", לאחר שהובסה במאבק־קצוות על־ידי מכבי ת"א — 117:106.

הפועל הגליל־העליון עלתה למקום הרביעי. היא הביסה בכפר־המכביה את מכבי רמת־גן — 84:124.

אליצור נתניה גברה באולמה על הפועל חיפה 73:89, ובית"ר ת"א גמלה להפועל רמת־גן — 91:101.

שלוש קבוצות סיימו אמש את העונה: הפועל חיפה, הפועל רמת־גן והיורדת, אליצור קרית־אונו.

קליף פונדקסטר מהפועל חולון וארל ויליאמס מהפועל ת"א במאבק על הסל אמש צילום אריה קנפר

טבלה לאומית

(סופית)

.1	מכבי תל־אביב	20	20	—	1716–2254	40
.2	הפועל חולון	20	14	6	1635–1872	34
.3	אליצור נתניה	20	14	6	1803–1914	34
.4	הגליל־העליון	20	12	8	1824–1953	32
.5	הפועל תל־אביב	20	12	8	1808–1969	32
.6	בית"ר תל־אביב	20	9	11	1872–1755	29
.7	מכבי חיפה	20	8	12	1887–1835	28
.8	מכבי רמת־גן	20	7	13	2047–1844	27
.9	הפועל חיפה	20	5	15	1811–1662	25
.10	הפועל רמת־גן	20	5	15	2091–1776	25
.11	קרית־אונו	20	4	16	2083–1873	24

המשחק המרכזי

לפתע נעצרה חולון

הפועל חולון — הפועל ת"א 86:93 (45:57)

מאת יצחק ויסהוף

דקות חרדה רבות עברו אמש על שחקני ואוהדי הפועל חולון עד שנשמעה שריקת הסיום למשחקם מול הפועל ת"א. בסיום ניצחה אמנם הפועל חולון — 86:93, אך סיפור המשחק החל למעשה בדקה ה־30.

בדקה זו הוליכה חולון 62:83 ואחרון האופטימיסטים בהפועל ת"א לא האמין באפשרות למהפך. אך מולי קצורין, מאמנה של הפועל חולון, חשב אחרת. הוא הורה לשחקניו להקפיא את הכדור ולזרוק רק סמוך לגבול 30 השניות. לזה ציפו שחקני הפועל ת"א שלא היו במיטבם. ג'ק צימרמן ולאוואן מרסר שהיה השחקן המצטיין בשורות הפועל ת"א (קלע 26 נקודות) קלעו 20 נקודות רצופות לעומת 6 נקודות של חולון ולוח התוצאות הראה: הפועל חולון — 89, הפועל ת"א 82. רק התעלות של דייוי בורמור בסיום ומהפך במחשבתו של מולי קצורין העניקו את הנצחון לחולונים ואת המקום השני בטבלת הליגה הלאומית.

עד לדקה ה־30 שיחקה הפועל חולון כקבוצה גדולה. כל מערכי הקבוצה פעלו היטב כשמעל כולם התעלו דייוי בורמור וקליף פונדקסטר כשישראל אלימלך שיחק בכושר אמיתי. הוא הזין את חבריו בכדורים וגם קלע היטב. חיים זלוטיקמן ששיחק חולה קלע 20 נקודות (3 סלי שלוש נקודות). ג'ו קופר קלע רק 11 נקודות אך תרומתו למשחק ההגנה היתה רבה כשקלט 12 כדורים חוזרים.

הפועל ת"א הציגה רק את לאוואן מרסר במיטבו. יתר חבריו היו רחוקים מיכולתם וגם ארל ויליאמס שנכנס למשחק רק בדקה ה־10 לא התבלט. ג'ק צימרמן קלע אמנם 23 נקודות אך מרבית נקודותיו השיג בסיום. עופר פליישר הצעיר פתח בחמישייה הראשונה של הפועל ת"א במקום ארל ויליאמס אך צבר שלוש עבירות כבר בפתיחה והוצא ע"י מאמנו.

חולון הוליכה לאורך כל המשחק. 10:14 בדקה הרביעית, 35:41 בדקה ה־15 ו־45:57 במחצית.

במחצית השנייה המשיכה חולון בתנופתה ולמרות שבהרכבה שיחקו ג'ון ויליס וניב בוגין שהחליפו את בורמור וקופר שצברו עבירות לא נפגם שטף המשחק החולוני. יתרון השיא היה כאמור בדקה ה־30 (62:83), אך כאן נכנסו החולונים לתרדמה שנוצלה ע"י שחקני הפועל רק לצמצום ההפרש.

המשחק בכללו לווה במבצעים מלהיבים, בעיקר מצד שחקני חולון, כששחקני הפועל ת"א היו תפאורה נאותה, מול שחקני בוסנה סאראייבו, יריביהם מחר ברבע־גמר גביע קוראץ' שצפו במשחק מהיציע.

שפטו דוד מגן ורמי פישר. לעיני 2200 צופים, באולם הפועל ת"א.

● קלעו להפועל חולון: בורמור 25, פונדקסטר 24, זלוטיקמן 20, אלימלך 13 וקופר 11.

● קלעו להפועל ת"א: מרסר 26, צימרמן 23, לארגי 13, ויליאמס 11, פרישמן 9 ויעקבי 2 ופליישר 2.

להתראות

מכבי ת"א — אליצור קרית־אונו 106:117 (52:70)

ללא קווין מאגי המתאושש מהפציעה בכתפו, לא התאמצה מכבי ת"א לגבור על היורדת מהליגה הלאומית — אליצור קרית־אונו 106:117.

מכבי ת"א סיימה בכך את הליגה הרגילה ללא הפסד. אליצור קרית־אונו הוליכה בפתיחה 2:4 וזו היתה הפעם האחרונה בה הוליכו שחקניה.

לי ג'ונסון, בכושר שיא, עם 39 נקודות ו־12 כדורים חוזרים לא הותיר סיכוי לשחקני קריית־אונו שבשורותיהם התעלה הצעיר אריק קריין שקלע 28 נקודות, מהן 21 במחצית הראשונה.

רכזה הצעיר של מכבי ת"א, עידו שטיינברגר, שיחק מהדקה ה־15 ועד לסיום, אך לא קלע אף נקודה.

במחצית הוליכה מכבי ת"א 52:70 אך במחצית השנייה הצליחה קרית־אונו לצמק את הפער ל־10 נקודות בזכות משחק מדוייק של חיים מרקוביץ (ולשעבר מכבי ת"א) שקלע במחצית זו 16 נקודות (4 סלי שלושה). קרית־אונו צימקה ל־99:89 ובסיום 106:117.

שפטו זאב נוימן ושלום וולצר. לעיני 1,500 צופים, באולם צייזין.

● קלעו למכבי ת"א: ג'ונסון 39, ג'מצ'י 30, ברקוביץ 29, לאסוף 17 ושטרייכמן 2.

● קלעו לקרית־אונו: קריין 28, ויילי 25, ואלאס 23, מרקוביץ 16, קרן 6, אגמי 4 ואלכס סנדלר 4.

יוסי חן

נצחון קל

אליצור נתניה — הפועל חיפה 73:89 (34:43)

24 שעות לאחר שנוצחה ע"י מכבי ת"א, חזרה אליצור נתניה למסלול הנצחונות כשגברה בביתה על קבוצת התחתית של הפועל חיפה — 73:89.

אליצור הוליכה ברוב שלבי המחצית הראשונה בהפרשים שנעו בין 8 ל־10 נקודות.

בהפועל חיפה בלט רק ג'ונתן דלזל שצלף מכל מצב. דלזל הסתייע ביכולת טובה של איתי שביט הצעיר אך זה צבר 4 עבירות כבר בדקה ה־15. במחצית הוליכה אליצור נתניה — 34:43.

במחצית השנייה קלעו סימס ונברסון 8 נקודות רצופות (דקה 29) ועלו ליתרון 46:64.

בדקה ה־35 היתה התוצאה — 57:80 לאליצור ולקראת הסיום הוכנסה החמישייה השנייה של נתניה ששמרה על הפער — 73:89.

שפטו נמרוד ברין וישראל ספיר. לעיני 800 צופים, בנתניה.

● קלעו לאליצור נתניה: סימס 20, נברסון 22, דזל 15, סייר 12, ברכה 10 ופאל 4.

● קלעו להפועל חיפה: דלזל 27, קבקי 10, קומבס 8, סדרמן 9, ברנע 8, אמישה 4, אומיר 2, שביט 2 ונחמיאס 2.

חנן מארי

ברד של ליף

הפועל גליל עליון — מכבי רמת גן 84:124 (46:53)

במשחק שקט, ללא מתח, גברה הפועל גליל עליון על מכבי רמת גן 84:124 כשברד ליף ומורי בראון היו אדריכלי הנצחון המשכנע.

שתי מחציות שונות בתכלית איפיינו את המשחק. במחצית הראשונה לא נפלו שחקני עיר הגנים מיריביהם, למרות ששחקנם ניר רכליס ניכנס לשחק רק בדקה ה־17 במקומו של גרג קורנליוס שסיים את המחצית הראשונה בארבע עבירות.

הגליל פתחו את המשחק ביתרון של 15:16 בדקה ה־5. כאן נכנס תומאס הרמת גני לפעולה והעלה את יתרון קבוצתו ל־27:32 בדקה ה־12 ועד למחצית דאגו ליף וסימס ליתרון קל לגליל — 46:53.

המחצית השנייה היתה סיפור שונה. שחקני הגליל העליון פתחו בשמירה אישית ובניצוחם של בראון וחזן העלו את יתרונם ל־59:70 בדקה ה־25 ובהמשך קלע רוני כהן שלושה סלי 3 נקודות שהעלו את יתרון קבוצתו ל־73:106 ועד לסיום 84:124.

שפטו מנשה הרמן ומשה וולף. לעיני 150 צופים, באולם כפר המכביה ברמת גן.

● קלעו לגליל עליון: ליף 29, בראון 29, סימס 21, חזן 15, רוני כהן, זיסמן 7, רימון 4, לוסטיג 2 ומזרחי 2.

● קלעו למכבי רמת גן: קורנליוס 22, תומאס 19, גרין 10, רכליס 10, תייר 9, שוורצמן 6, שפירא 3, שורלצקי 3 ופמילר 2.

יוסף חכם

זלזול ביריב

בית"ר ת"א — הפועל ר"ג 91:101 (40:48)

בית"ר ת"א לא התאמצה אמש לנצח את הקבוצה המפוזרת של הפועל ר"ג במשחק שדמה יותר למשחק אימון. אם ניצחה בית"ר רק 91:101 הרי שהדבר נבע מזלזול.

דוויט ג'ונס ונפוליאון ג'ונסון הוכיחו פעם נוספת את יעילותם ותרומתם הרבה לקבוצתם. השנים ידעו שוב למשוך את חבריהם לנצחון קל שלא השתקף בתוצאה.

רמת־גן, שהופיעה ללא אבינדור מוסקוביץ, הוליכה רק פעם אחת במשחק. היה זה בדקה העשירית 26:27, אך הבית"רים עלו ליתרון 36:48 ו־40:48 במחצית.

פתיחת המחצית השנייה כישרה על התאוששות רמת־גנית שבאה על חשבון קלות ראש של שחקני בית"ר. בדקה ה־24 היתה התוצאה 49:51 לבית"ר אך ליותר מזה לא יכלו שחקני רמת־גן שחסרו כושר גופני.

שפטו שאול קניג ויוסף ליבליך. במשחק ללא קהל, באוניברסיטת ת"א.

● קלעו לבית"ר ת"א: גונס 37, גינצבורג 25, הובארד 16, חזן 13, שביט 8 וגינזבורג 2.

● קלעו להפועל ר"ג: בנט 26, מקפיים 21, קאשי 16, שלכטר 14, בן־ארי 12 וירדיש 2.

אריה גיטליץ

סיפורי־בגדים בין מנגין ו...אליצור נתניה

דינו מנגין לא ישחק כנראה באליצור נתניה. מסתבר שכל עניין צירופו היה במידה רבה תרגיל פירסומת. דינו שוחח עם ה"בוס" הלא דתי של אליצור נתניה, ניל גילמן. על... עסקי בגדים.

כשנשאל, דרך אגב, דינו מנגין אם הוא מוכן לשחק באליצור נתניה נקב בסכום שהדהים את הישראלים. הוא אמר שאפשר לדבר על 250 אלף דולאר, מהם 160 אלף דולאר תשלום לסימאק מילאנו עבור השחרור.

אגב, במפד"ל ובמרכז אליצור מאוד לא אהבו את הכותרת שפורסמה במדור הספורט של "ידיעות אחרונות" שאליצור נתניה מציעה למנגין שמש וחתיכות...

אלימלך צורף לנבחרת למשחק עם צ'כוסלובקיה

מאת יצחק ויסהוף

ישראל אלימלך, רכזה של הפועל חולון, הוחזר אמש ע"י המאמן הלאומי צבי שרף לנבחרת, המתכוננת למשחק המבחן נגד צ'כוסלובקיה ב־13 בפברואר ביד־אליהו.

בנוסף לאלימלך הוזמנו לתחילת האימונים ביום שישי באולם הפועל ת"א הכדורסלנים: מיקי ברקוביץ (קפטן), מוטי ארואסטי, חן ליפין, הווארד לאסוף, דורון ג'מצ'י, ג'ון ויליס, ישראל אלימלך, תומר שטיינהאואר, אלון אופיר, עדי גורדון, דורון שפע, עופר פליישר, עופר יעקבי, לאוואן מרסר, סטיב שלכטר וניר רכליס.

בולט היעדרו מהסגל של חיים זלוטיקמן, כוכבה של הפועל חולון.

נבחרת ישראל המחודשת תשחק ביום שישי במשחק־אימון נגד נבחרת הנוער. ביום שני יערוך הסגל אימון בהיכל־הספורט ביד־אליהו.

● יורם (פיקו) רוזוביץ, המנהל הוותיק של קבוצת הכדורסל של הפועל ת"א, הודיע אמש על התפטרותו.

הפתעה: אליצור ראשל"צ — דרום/רמת־חן 55:68

מאת יוסף חכם

במשחקי המחזור ה־15 בליגה הלאומית בכדורסל לנשים, חוללה קבוצת אליצור ראשון־לציון הפ־תעה כשגברה על קבוצת הצמרת של מכבי דרום/רמת־חן — 55:68, לאחר 27:30 במחצית.

לשחקניות אליצור היה הנצחון חשוב במאבקן נגד הירידה לליגה הארצית. הירבו לקלוע לאליצור ראשל"צ: מרים פרחיה 23 ודניאלה גורדון 18. למכבי דרום/רמת־חן: ורדית אגאי 12 שפטו סגל ופרסר. באולם הפועל ראשון־לציון.

● בדרבי התל־אביבי באולם בית־ברכור גברה בני־יהודה ת"א על הפועל ת"א — 63:75 (22:31). לבני־יהודה הירבו לקלוע: אידיס מילמן 22 ולימור מזרחי 22. להפועל ת"א: תמי גת 22. שפטו טורס וריקי אלקלעי.

● באולם בכפר־הירוק הביסה מכבי ת"א את אליצור קרית־אונו — 65:110 (28:57). למכבי ת"א הירבו לקלוע: רונית יניצקי 23, רחל גיזסטר 23 ואורלי קסטן 17. לאליצור קרית־אונו: טלי קליין 20 רונית פורת 15.

● אליצור תל־אביב/קרית־אונו — הפועל קישון 55:124 (20:56).

● הפועל ירושלים — הפועל הגליל־התחתון 65:73.

● הפועל חיפה — הפועל גבעת־חיים 53:79.

מלך הסלים

מאגי — "המלך"

קווין מאגי, כדורסלנה המצטיין של מכבי ת"א, שלא שיחק אמש בקרית־אונו בגלל פציעה, זכה בתואר מלך־הסלים בעונת 1985־86.

.1	מאגי (מכבי ת"א)	556
.2	ואלאס (קריית־אונו)	518
.3	ליף (הגליל־העליון)	503
.4	ויילי (קריית־אונו)	502
.5	שפע (מכבי חיפה)	495
.6	ג'מצ'י (מכבי ת"א)	484
.7	ג'ונס (בית"ר ת"א)	471
.8	מק־פיים (הפ. ר"ג)	444
.9	תומאס (מכבי ר"ג)	441
.10	ג'ונסון (מכבי ת"א)	434

מלך הנקודות

.1	צימרמן (הפועל ת"א)	65
.2	ג'מצ'י (מכבי ת"א)	61
.3	ויילי (קריית אונו)	56
.4	דלזל (ה. חיפה)	51
.5	ברקוביץ (מכבי ת"א)	48
.6	קרן (קריית אונו)	46
.7	נברסון (נתניה)	44

שבדיה, הונגריה, פולין ותורכיה — יריבות ישראל

בכדורסל

יריבות ישראל באליפות אירופה, דרגה ב', בכדורסל, בבמאי בבולגריה, נקבעו בתחילת השבוע. ישראל תפתח את משחקיה ב־10 במאי ב־3.30 אחה"צ בליאז; נגד שבדיה.

יתר משחקי ישראל בבית א' יתקיימו באנטוורפן: ב־17 במאי ב־3.30 עם הונגריה; ב־18 במאי ב־4 — בפולין, ב־19 במאי ב־6 — תורכיה, וב־20 במאי ב־3.30 — נגד יריבה שתעלה מאליפות דרגה ג'.

בבית ב' ישחקו: רומניה, פינלנד, הולנד, בולגריה, בלגיה ונבחרת נוספת מדרגה ג'.

בוסטון — פילדלפיה 103:105

במשחקי ליגת האן.בי.איי. בכדורסל ניצחה בוסטון, אור לאתמול, את פילדלפיה — 103:105.

במשחק נוסף גברה סקרמנטו על פורטלנד — 116:121.

לבוסטון המאזן הטוב ביותר עד כה: 36 נצחונות לעומת 8 הפסדים; ללוס־אנג'לס לייקרס — 32 נצחונות לעומת 10 הפסדים.

להוכיח לסקוטים שהיינו קרובים

אילו היינו מדורגים ראשונים בבית האוקייאני, היה עלינו להתמודד נגד נבחרת סקוטלנד על הזכות להשתתף במשחקי הגמר במכסיקו. מאחר שאוס־טרליה הקדימה אותנו היא התמודדה נגד הסקוטים. התמודדה ונוצחה. הסקו־טים עלו. היום, ב־4.45, באיצטדיון ברמת־גן תהיה לנו הזדמנות להוכיח לסקוטים שהחמצנו הזדמנות גדולה. נכון שלא נהיה בהרכב המלא, אבל דברים דומים יאמרו גם על הסקוטים. ארמלי, אוחנה, אבי – תוכיחו לניקולאס ושארפ שגם כאן יש כדורגל.

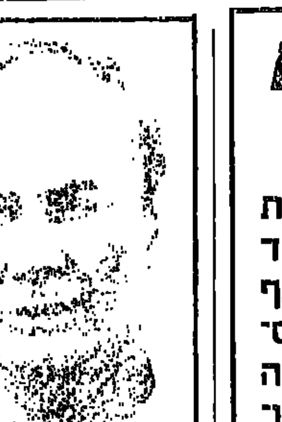

יוסף מירמוביץ
צעירים. אילוץ או מגמה?

ההרכבים

סקוטלנד	ישראל
לוטון	גינצבורג
גאפ	אהרוני
וגייר	א. כהן
מילר	שמעונוב
מלפאס	מרילי
מקסטין	דוידי
כאט	טורק
אוטקין	איוניר
קופר	מלמיליאן
ניקולאס	ארמלי
שארפ	אוהנה

ישפוט ההולנדי א.ר. תוניס בעזרת הקוונים הישראלים אריה פרוסט ויצחק אורגד.

הופעות בכורה לאהרוני, איוניר ושמעונוב

מאת ראובן חנניה

לראשונה מאז הכשלון במשחקי קדם גביע העולם תתמודד היום נבחרת הכדורגל של ישראל, במשחק בינארצי, נגד נבחרת סקוטלנד שפילסה לעצמה את המקום למשחקי הגמר במכסיקו.

שורה של פציעות והרחקות חיבלו בשבועיים האחרונים בהכנות הנבחרת הישראלית למשחק זה שאמנם עבורנו הוא חסר חשיבות אולם עבור הסקוטים זהו מבחן ראשון לאחר שרכשו את הכרטיס למכסיקו.

שני שחקני מכבי תל־אביב, בוקי איוניר ומנשה שמעונוב, וכן רגן האלופה מכבי חיפה איתן אהרוני יערכו היום הופעה ראשונה במדי הנבחרת הלאומית. בעוד שצירופם של אהרוני ושמעונוב נובע מפציעתו של אקהויז והרחקתו של לסרי, הרי שהצבתו של איוניר באה בעקבות כושרו הגבוה.

קצת תמוהה העובדה שהמאמן מירמוביץ יושיב מחר על ספסל המחליפים את אלי כהן מהפועל תל־אביב שעד כה הוא בין המצטיינים בשחקני הליגה, ובמקומו יפתח בהרכב הפותח הבאר־שבעי אפרים דוידי.

אימון הנבחרת אתמול עמד גם הוא בסימן פציעות. כבר בשעת צהרים היה ברור ששמשה סיני ומשה סלקטר לא יוכלו לשחק היום. סיני בעקבות פציעה וסלקטר בשל מחלה.

במשך שעתיים תידרך מירמוביץ את שחקניו על מגרש האימונים ברמת גן, וכרגיל סירב למסור בתום האימון את ההרכב.

מלבד סיני וסלקטר שלא התאמנו, נטש איוניר את האימון לקראת סופו בעקבות מתיחה בשריר המפשעה, אולם שיתופו היום לא מוטל בספק.

על עמדת השוער מתמודדים שני הצעירים בוני גינזבורג ואבי רן אולם סיכוייו של בוני עדיפים. בהגנה ישחקו אהרוני, אבי כהן, שמעונוב ומרילי. בקישור דוידי, טורק, מלמיליאן ואיוניר, ובחוד אוחנה או רוזנטל וזאהי ארמלי.

מירמוביץ ממשיך להתבסס על שני חלוצים מלבד בחוד והוא העדיף את איוניר בעמדת הקישור ולא איפשר לו לשחק כחלוץ שלישי כמו הצבתו במדי מכבי תל־אביב.

המאמן אמר אתמול כי גם אם לא היתה לנבחרת מכת פציעות הוא היה מתחיל בתהליך הצערה כבר היום אולם בשל מכת הפציעות קשה לדעת אם זהו אילוץ או מגמה.

מירמוביץ שיבח את היריבה וציין "אם הסקוטים בחרו לשחק בישראל עלינו לתת להם מאבק טוב ומבחן קשה".

איוניר שישחק היום לראשונה אמר "אצדיק את האשראי שקיבלתי. אשתדל להבקיע גם במדי הנבחרת".

ניקולאס, שרפ ועוד 9

מאת ראובן חנניה

ללא שבעה מטובי שחקניה תתייצב היום, ב־4.45 אחה"צ, נבחרת סקוטלנד בכדורגל למשחקה נגד נבחרת ישראל. מי שמקל ראש בשחקני הספסל הסקוטים לא מכיר כנראה את אותם מחליפים. אלה מייחסים חשיבות רבה למפגש כדי להבטיח סגל לקראת משחקי הגמר במכסיקו שבזכור משתתפת בהם סקוטלנד בבית אחד עם מערב־גרמניה דנמרק ואורוגוואי.

נדגיש שהמשחק היום, על אף שנראה לא חשוב במיוחד, יועבר בשידור ישיר לסקוטלנד לחובבי הכדורגל בארץ זו. למעשה כאן בישראל מתחיל סיפור הגביע העולמי של הסקוטים.

מאמן סקוטלנד, אלכס פרגוסון, כבר הבטיח לנו שלשום "כי על אף ההרכב החסר תראו נבחרת תוססת שבאה כדי לנצח".

בנבחרת הסקוטית יופיעו היום 9 שחקנים המשחקים בליגה הסקוטית ורק שנים, שחקני התקפה צ'רלי ניקולאס וגראם שארפ המשחקים בליגה האנגלית. שניים אלה הם גם הבולטים בנבחרת זו.

במשך שעתיים התאמנו אתמול הסקוטים על מגרש האימונים שליד איצטדיון רמת גן. הם הפגינו זריזות ושליטה מעולה בכדור. חוסנם הגופני מזכיר במקצת את נבחרת אוסטרליה הזכורה לשימצה.

מבטי ההערצה מהצופים המעטים שחזו אתמול באימון הופנו לעבר צ'ארלי ניקולאס שחקן ארסנל. שסוף סוף לאחר שתי עונות התאקלמות החל נותן את פירות ההצלחה. ניקולאס אמר לי בסוף האימון: "הביקור בישראל תוכנן אצלי כבר מזמן, חוץ מהשמש החמימה והעם הסימפטי שלכם נרצה גם לנצח, לשחק טוב ולכבוש שערים".

רק שחקן אחד, הקפטן מילר מאברדין, היה שותף למשחק הנצחון של סקוטלנד במוקדמות הגביע העולמי בישראל לפני 4 שנים.

כזכור ניצחה אז סקוטלנד 0:1 משער של קני דאלגליש. גם גראהם שרף, חלוץ אברטון אלופת אנגליה. לא הסתיר את שביעות רצונו מהביקור בישראל ואמר כי ראשי ההתאחדות הסקוטית עשו בתבונה כאשר החליטו לבוא לישראל.

המאמן פרגוסון הבטיח לקהל הישראלי תצוגת כדורגל טובה ואמר כי חניכיו יראו היום את נקודות האור שבכדורגל הסקוטי. משחק נוקשה ותחבולנות בהתקפה. הוא ציין כי החוליה החלשה בנבחרתו במשחק היום תהיה חסרונם של שני מובילי הכדור סונס וסטראכן אולם גם כך הבטיח המאמן ששחקניו יסתדרו בלעדיהם.

קפטן מילר
כבר היה פה בעבר

שריד ינהל משחק־העונה

מאת יוסף חכם

השופט הבין־לאומי צבי שריד ינהל בשבת את משחק־הגדולות בליגה הלאומית בכדורגל בקרית־אליעזר, בין מכבי חיפה והפועל תל־אביב.

שאר שופטי השבת: יאיר טי־לינגר, מכבי שעריים — בית"ר ירושלים: רחמים רינגאצ'י, הפועל כפר־סבא — בני־יהודה ת"א: חיים ליפקוביץ, שמשון ת"א — מכבי פ"ת: יצחק רוזנברג, מכבי נתניה — הפועל חיפה: יוסף דיאמנט, הפועל באר־שבע — מכבי יפו: אריה פרוסט, הפועל פ"ת — מכבי ת"א: יהושע לויה, הפועל ירושלים — מכבי יבנה.

את המשחק המרכזי בליגה הארצית בין המוליכה בית"ר נתניה והפועל עכו, ביום שישי בעכו, ינהל עובדיה בן־יצחק.

יורק תארח את ליברפול

בהגרלת משחקי הסיבוב החמישי של גביע האנגלי בכדורגל שהת־קיימה אתמול במשרדי ההתאחדות האנגלית בלונדון, נקבע כי יורק סיטי מהליגה השלישית תארח את ליברפול.

אשתקד נפגשו השתיים בסיבוב הרביעי וליברפול הביסה במשחק החוזר 7:0. מנהל יורק, דניס סמית אמר: "צפוי לנו קהל רב נוסף".

מחזיקת הגביע, מנצ'סטר יונייטד, או סנדרלנד (משחק החוזר במנצ'סטר מחר) תארח ב־15 בפב־רואר אצל המנצחת בין איפסוויץ' לווסטהאם (החוזר היום באיפסוויץ').

טוטנהאם תארח מחר את נוטס קאונטי מהליגה השלישית במשחק חוזר, והמנצחת תארח את האלופה אברטון.

לוטון תארח את ארסנל. דרבי מהליגה השלישית תארח את שפילד וונסדיי. סאותהמפטון את המנצחת בין מליוול מהליגה השנייה ואסטון וילה (ייפגשו היום בלונדון). ווטפורד או מנצ'סטר סיטי תארח את ברי או רדינג. פיטרבורו (ד') — ברייטון (ב').

שכטר להפועל ת"א

כדורגל

מאת ראובן חנניה

אלי שכטר מהפועל ירושלים הושאל אתמול לקבוצת הפועל תל־אביב, מובילת הליגה הלאומית בכדורגל. שחקן הפועל תל־אביב, גבי לסרי, שהודח בשבת האחרונה הוכנס על ידי ראשי מועדונו לרשימת ההעברות של ההתאחדות לכדורגל — אלה היו ההתפתחויות החשובות בשוק ההעברות של ההתאחדות שיבוא לסיומו ביום שני.

שחקנים נוספים שעברו מקבוצה לקבוצה הם השוער פרדי לסנר ממכבי יבנה לשמשון. השוער הצעיר יוסף קונסטנטין הושאל משמשון תל־אביב למכבי יבנה.

יובל קפיטולניק הושאל משמשון למכבי רמת־עמידר. ברוך ירייד עבר מבית"ר רמלה לבית"ר תל־אביב. דוד לוי עבר להפועל חיפה מכוח צו של בית המשפט שהותיר לו לעשות כך ובסוף העונה הוא יחזור לקבוצת האם שלו מכבי חיפה.

אלופת סעודיה לגמר האסייאני לאלופות

אל אהלי מסעודיה העפילה לגמר גביע אסיה לקבוצות אלופות, לאחר שניצחה את אלופת סוריה, אל איטיחאד 1:0 (0:0).

שער הנצחון הובקע שש דקות לאחר הארכה.

הסעודים יתמודדו מחר בגמר עם אלופת הדום קוריאה. דאי וויאלם, שהכניעה את טגה בליאן מאינדונזיה 1:0.

'לימוד' מפתיעה לפחות בכדורגל

שתי התוצאות נרשמו במשחקי הגביע הצרפתי בכדורגל. אורני מליגת החובבים ניצחה את מולון מהליגה הראשונה 1:0 ולימוז מהליגה השנייה גברה על נאנצי מצמרת הליגה הראשונה בדו־קרב בעיטות עונשין מ־11 מטרים (3:4). בתום ההארכה היתה התוצאה 2:2.

בין יתר התוצאות: סושו־מון 1:2 לה הוואר — נוואנקו 1:2 בורדו — מולוז 0:2 שטרסבורג — נאנסי 1:2 סאן־ז'רמן פאריס ריזון מהליגה השלישית 0:2.

הקרב המחומש בצמרת אינו מעניין את בת־ים

התוצאות הברורות לא מנעו חילוף מיקום של מחצית הקבוצות בטבלה ★ מחזור קצרצר עם 19 מערכות ★ רק העוגן סוחטה מערכה ★ עוד מאמן פוטר ★ אליצור לא הותירה סיכוי לכפר־סבא

כדורעף עם אורי אפק

אם לא היו הפתעות במחזור ה־13 בליגה הלאומית בכדורעף, בנוסף לנצחון החוץ של אליצור ת"א בכפר־סבא (3:0), הרי שזה היה דבר היסוכו. תוצאות המחזור היו ברורות, חד־משמעיות, ולמרות זאת גרמו לשינוי מיקום בטבלה של 6 מבין הקבוצות.

במחזור זה, בו התמודדו 8 מתוך 12 הקבוצות, כאילו בינן לבין עצמן, כלומר עם שכנות בטבלה – לא התפתח כל מאבק שקול. להוציא מערכה שנטלה הפועל העוגן באילון נגד הפועל חניתה/מטה אשר. כל שאר המשחקים הוכרעו 3:0. מחזור קצרצר בן 19 מערכות בלבד.

כמו בסיבוב הראשון, המקביל, זכו גם הפעם ארבע קבוצות ביתיות. ההתמודדות על המקום השני עדיין מתנהלת בין חמש קבוצות. היא מעניינת ומרתקת, וכך מפרידה נקודה אחת בלבד בין המקום ה־2 ל־6, למרות שכל חמש הקבוצות שינו מיקומן בטבלה. לעומת המחזור הקודם.

את החמש מוליכה קבוצת הפועל קרית־אתא, עם 23 נקודות, לאחר נצחון ביתי של 3:0 על הפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק. בעקבותיה – ארבע קבוצות עם 22 נקודות, ביניהן: אליצור ת"א, שגברה על הפועל כפר־סבא 3:0, והפועל המעפיל, שהכניעה את הפועל שער־העמקים 3:0. הארבע הן: הפועל כפר־סבא, הפועל המעפיל, אליצור ת"א והפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק.

המוליכה, הפועל בת־ים, הכניעה בקרב־קצוות הפועל עין־שמר/ברקאי 3:0.

הישג חשוב רשמה קבוצת הפועל רמת־אביב, שגברה על הפועל שריד 3:0, ובכך רמזה שביכולתה להתבסס במקום ה־8, בעוד שהפועל חניתה/מטה אשר ניצחה את העוגן 3:1. העוגן נכנסה קצת ללחץ, ותצטרך לצפות עד למחזור ה־19. בו תארח את הפועל עין־שמר/ברקאי, בקרב שאולי יקבע מי מהשתיים תיפרד מהלאומית.

אליצור עשתה זאת בשלישית

ראיתי ארבע קבוצות בערב אחד. אמנם, ראייה חלקית אבל סקרנותי גברה על העמקה בצפייה.

בכפר־סבא חזיתי רק במערכה אחת, שקולה, בה גברו האורחים מאליצור ת"א, שחסרו את שחקן־המפתח יורם (צ'וצ'ו) רויטש, על הפועל כפר־סבא, בהרכבה המלא. כשחגי רותן ופיני דקל החליפו לסירוגין איש את רעהו בגלל בריאות לקוייה. כפר־סבא נוצחה בביתה. לראשונה מאז המחזור הראשון, בו נכנעה להפועל בת־ים (3:1).

מה שצריך להדאיג את הפועל כפר־סבא הוא לא ההפסד השלישי. הרצוף לאליצור ת"א, אלא העובדה שבמשחק השני תוך ארבעה ימים (גביע וליגה), הגיעו המארחים בארבע ניצבע המערכות לשוויון, אך בסיומן ניצחה אליצור בנקודות־ההפרש. המאמן אליהו רבינא וחניכיו יודעים כי רק נצחון־זהיר, במחזור הקרוב, בגבעון, על הפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק, ישאירם בתמונת הצמרת.

אליצור ת"א ראוייה לכל המחמאות, ובעיקר יש לציין את הניהול הטוב של המאמן שוקי גרין. הענק דרור מיוחס מצא את עצמו, לראשונה, בשיעשיה, ועם בנייה נכונה של שמעיה ושני מדריכי שהפעיל כראוי את שמאלו של אמיר ספיר ואת ימינו של דן אריאל, "רצה" הקבוצה לנצחון.

באולם לוינסקי בת"א התעניינתי דווקא בהפועל שריד. בעיקר ביקשתי לדעת מה דעתה מהפסדי בית נפתיע להפועל עין־שמר/ברקאי. ונכון, ניתברר שמאמנה המסור של הקבוצה, מוטי וייסמן, שוחרר. ואת הקבוצה ניהל השחקן שי רוזן, שחסר מאוד בגלל שבר באצבעו. אך לא יכול היה להושיעה מהקו. נסטור אפשטיין הנבדק הוא כמעט קבוצה בפני עצמה. הן כבונה ולא פחות בבאר התפקידים. אך בכדורעף משחקים שישה. ואם אהרוני ברקוביץ ואורי ליכטר עוד מסייעים כנדרש הרי שהשאר טרם עונים על ציפיות של ליגה לאומית. לבטח ישתפרו עם הזמן. גם גופנית וגם טכנית. שריד חייבת להשתפר במיוחד בקבלות כדור.

רמת־אביב עשתה בדיוק מה שהיתה צריכה לעשות. במשחק פשוט. בו הציג יואב חרמוני יכולת טובה. עם ממוצע גבוה בפתיחות מוצלחות והתלהבות הוכיחה הקבוצה כי היא מסוגלת ליותר בליגה זו. אבל לא מתאים לקבוצה כמו רמת־אביב להפסיד שלוש נקודות במערכה בגלל טעות במיקום.

מכל מקום. מבין ארבע הקבוצות שראיתי ניתר גבוה מכולם יואב חרמוני מרמת־אביב; נסטור אפשטיין משריד הגיש טוב מהאחרים; אמיר אקרמן מכפר־סבא חסם היטב ודרור מיוחס מאליצור היה גבוה מכל חסימה.

מבין השופטים התרשמתי לטובה מהצמד מיקי ממרן ואורי טמפלהוף. אני מאמין שזה מקרה שצמד השופטים בכפר־סבא, סמי ממרן ואלכס צ'סמריה, הגיע רק עשר דקות בטרם שריקת הפתיחה.

שישיית המחזור

• עמדה מספר 1 — **אמיר ספיר** (אליצור ת"א).
• עמדה מספר 2 — **יואב חרמוני** (הפועל רמת־אביב).
• עמדה מספר 3 — **ירון טרייבנד** (הפועל קרית־אתא).
• עמדה מספר 4 — **עופר שסק** (הפועל קרית־אתא).
• עמדה מספר 5 — **דרור מיוחס** (אליצור ת"א).
• עמדה מספר 6 — **דורון שדמי** (הפועל חניתה/מטה אשר).

זרקור על המחזור

• מאמן החירום של הפועל שריד, שי רוזן, לא נודאג. אותו לא יפטרו כמו את מוטי וייסמן. הוא יחליט. יוריד את הגבס, יפסיק לשחק כדורסל וישוב לקבוצה כשחקן.

• בהדקיבלו אין עודף כיפות באליצור ת"א. במשחק בכפר־סבא בלטו שלושה: המאמן שוקי גרין, הכדורעפן דן אריאל ו... השופט אלכס צ'סמריה.

• האב והבן ממרן עשו דרך ארוכה מבאר־שבע ושפטו ברומנית ברמת־אביב ובכפר־סבא. לאב סמי היה נחת לשמוע כי הפעם עלה בנו מיקי על אביו.

• "נקמת עניים" לשריד... הטוב ברמת־אביב, שגברה עליה. היה יואב חרמוני, בן הקיבוץ.

• המערכה היחידה במחזור בה זכו המפסידים שייכת להעוגן. השיכותה יכולה להיות רבה אם הבריחה מהקו־האדום תוכרע ביחס מערכות.

• צל"ש לשופטים הוותיק והמסור, זאב (זאמבו) שוהם, שמשפיד וישבע כמו במחזור השבוע שעבר. שמנהיגת השופטים היה הטוב ביותר.

הטבלה

(אחרי 13 מחזורים)

.1	הפועל בת־ים	5–39	26
.2	הפ. קרית־אתא	14–32	23
.3	הפ. כפר־סבא	12–30	22
.4	הפועל המעפיל	14–30	22
.5	אליצור ת"א	17–30	22
.6	הפ. עין־המפרץ	18–29	22
.7	הפ. מטה אשר	26–21	19
.8	הפ. רמת־אביב	28–20	18
.9	הפועל שריד	30–16	17
.10	הפועל העוגן	34–12	15
.11	עין־שמר/ברקאי	38–9	15
.12	הפ. שער־העמקים	39–5	13

מה נראה במחזור הערב?

★ הפועל רמת־אביב — הפועל עין־שמר/ברקאי (8; 3:1; אסא זינגר): רמת־אביב תרצה להקשות את מקומה היא. עין־שמר/ברקאי כבר נוכחה שהכל אפשרי. נראה שהביתיות תכריע.

★ הפועל שריד — הפועל המעפיל (7; 3:0; הלל דה, מיכאל סלע): האלופה, שריין שואפת לצמרת — תנצח.

★ הפועל שער־העמקים — הפועל חניתה/מטה אשר (3; 3:1; אריה פרקש ואיזידור ברנזנשטיין): לשער־העמקים חסרים הכלים לנצחון, אך אם לא במשחק זה אימתי?

★ הפועל העוגן — הפועל קרית־אתא (7; 3:0; גבי לזטר, אמנון נשר): קשה לבלום את תנופת קרית־אתא למקום השני.

★ הפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק — הפועל כפר־סבא (7; 3:0; עוזי בן־צבי, אבי ולצברג): המפסיד ינטוש סופית את המאבק על המקום השני. כפר־סבא לא תשלים עם הפסד "שלישי" רצוף. עין־המפרץ – ביתה מבצרה. מאבק פתוח שיוכרע לפי תיפקוד המצועים.

★ אליצור ת"א — הפועל בת־ים (7; 3:0; עזרא כהן, נתנאל תרוס): אתגר לאליצור לגבור על האלופה שבדרך. היודעת שנצחון נוסף מקרבו הכתרה סופית.

יו"ר סיעת העובדים בביטוח הלאומי:

תקציב 86' מחמיר עם הגימלאים

„ההסתדרות מתייחסת ב־תמורה רבה להתנגדות נציגי האוצר והמעסיקים להצעת הנהלת המוסד לביטוח לאומי, לקבוע שיטה שתבטיח שקיצבת הזקנה תעמוד על רמה בסיסית של 18%־ מהשכר הממוצע במשק כפי שנקבע בחוק", הודיע דב פלג, יו"ר סיעת מס"ם העוב־דים במועצת הביטוח הלאומי.

דב פלג הטעים שלחץ בלתי צודק זה של האוצר. על הגימלאים מצטרף לסעיפים הקשים בהצעת תקציב הממשלה: קיצוץ קיצוני ב„תוספת הוותק" לגימלה הבסיסית, והטלת מיסוי על קיצבאות הזיקנה והשאירים. לחץ נמשך זה של הממשלה על הגימלאים מתבצע כאשר קיצבאותיהם נשחקו קשה בשנה האחרונה, וכאשר הקטנת הסובסידיות למזון ולתחבורה פגעה בהם בעל ומעבר לפגיעה הממוצעת בכיסה.

המשך הגזירות

הנהלת המוסד לביטוח לאומי הציעה גם להמשיך ולערכן, לפי המצב, את הקיצבאות להבטחת הכנסה לגימלאים הזכאים לכך, שהם השכבה שמצבה הוא הקשה ביותר, לנכים ולזכאות לדמי מזונות. גם להצעה זו התנגדו נציגי האוצר. בעוד שדב פלג, נציג ההסתדרות תמך בה.

בישיבת מועצת הביטוח הלאומי מסר מנכ"ל הביטוח הלאומי ניסים ברוך, על סעיפי התקציב הממשלתי החדש, שבהם קיצוצים בתמיכות לקבוצות אוכלוסיה שונות: המשך ביטול קיצבת ילד־ראשון, קיצוץ „ותק" לגימלאים, מיסוי דמי לידה במקור, הורדת תמיכה בהחלפת רכב לנכים.

יו"ר סיעת העובדים דב פלג, התנגד לכל ההצעות הללו באומרו כי אין בהן מינימום של צדק חברתי ותבע להטיל במקומן מס על הכנסות גבוהות.

הנגיד מבטיח לשנות את מדיניות האשראי

ירד לשטח לעמוד על ה„מחנק" בתעשייה

בתום סיור בשלושה מפעלי תעשייה באיזור הדרום, כאורח התאחדות בעלי התעשייה בישראל, הבטיח נגיד בנק ישראל ד"ר משה מנדלבאום לפעול לשינוי מדיניות המוני־ שלה בכל הקשור לתנאי אשראי של התעשייניים.

הנגיד אמר כי בעקבות ההיטל החדש של 6 אחוז על האשראי הדולרי, שעליו החליטה הממשלה, הוא מבקש לצאת לשטח ולעמוד מקרוב על בעיות תעשיית היצוא, בעיקר מבחינת קשיי המימון של המפעלים.

היטל מכביד

תחילה סייר האורח במפעל ת.א.ת. לייצור אביזרי תעופה בנהריה. אשר היקף הייצור שלו הוא כ־80 מיליון דולר, מחציתו לייצוא. במהלך הסיור שמעו האורח ומלוויו, שקשיי האשראי והמימון מפריעים למפעל לצמיחתו ולפיתוחו ואינו יכול לעמוד בלוח הזמנים. גם כאשר יש הזמנות לייצוא, מחוסר הון חוזר. צויין כי ההיטל החדש רק יכביד את המצב.

בצהרים ביקרו במפעל טרבינול המייצר מכשירים רפואיים. לאחר הסיור במפעל אמר המנכ"ל, אהרון אנגוין, כי התעשייה לא תוכל לעמוד בלחץ הכספי ומדיניות זו של חנק מערכת האשראי רק תאיץ את ההתמוטטויות בתעשייה. לדבריו, לא יוכלו בעלי המפעלים לספוג את ההיטלים הנוספים.

מ"מ נשיא התאחדות בעלי התעשייה בישראל, דוב לאוטמן, מתח ביקורת קשה על מדיניות הממשלה. אשר לדבריו עוצרת למעשה כל צמיחה וההיטל החדש יכול להיות מכה קשה למרבית מפעלי הייצור.

נגיד בנק ישראל ביקר גם במפעל „סנפרוסט" לייצור מוצרי מזון בהקפאה ולאחר מכן קיים שיחת סיכום עם מארחיו.

ועידת „חירות" כנראה במרס

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

שרי „חירות" החליטו אתמול לכנס בשבוע הבא את מרכז המפלגה ולהביא בפניו הצעה לקיים את ועידת „חירות" בחודש מרס הקרוב. הבחירות הפנימיות בסניפים יתקיימו, כפי שהוחלט בישיבת המרכז האחרונה, בעוד שבועיים. עד לוועידה ימשיכו שרי „חירות" לגבש הצעה מוסכמת בשאלות השנויות במחלוקת בין המחנות השונים. כמו חלוקת הייצוג הנוסף למגזרים השונים במפלגה, וכן איוש ועדת האישיים וועדת המנדטים.

שרי „חירות" והליברלים יסכמו השבוע האיחוד

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

שרי „חירות" והליבראלים ייפגשו השבוע כדי לסכם את האיחוד בין שתי המפלגות. אתמול התכנסה ועדת התשעה של חירות והחליטה כי יש להביא לאיחוד מיידי וללא השהיות. בישיבה אתמול הועלתה הצעה לתת לליבראלים 33 אחוזים ייצוג במוסדות המפלגה המאוחדת. כמו כן הוחלט על שיריון מקומות לליבראלים ל־4 שנים. כתבנו מציינת, כי ההצעה שהועלתה אתמול שונה מההסכם שגובש בין השרים לוי ונסים ואשר בו נקבע כי הליבראלים יקבלו 36 אחוזים והמקומות ישוריינו להם לשתי קדנציות (8 שנים).

„חירות" קשורה לכינוס מועצת המפלגה הליבראלית שיתקיים ביום חמישי, ואשר על סדר־יומו תעמוד גם שאלת האיחוד בין שתי המפלגות.

● בין השנים 1977־1985 הוציאה התנועה הציונית העולמית בגדה המערבית 292 מליון דולר. זוהי הוצאה בסך 165,000 דולר למשפחה — קבע ד"ר מירון בנבנישתי בדו"ח חדש.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי
בת־ים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשו לוועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים בקשות לממן הקלות [illegible]

1. על חלקה מס' 173 בגוש 7152 הנמצאת ברח' [illegible] 10 לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים א'. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם הקלה בקו בניה צדדי 2.60 מ' במקום 3.00 מ'.
2. על חלקה 121 בגוש 7018 הנמצאת ברח' [illegible] לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים א'. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם הקלה בקו בניה צדדי 2.50 מ' במקום 3.00 מ'.
3. על חלקה מס' 349 בגוש 7151 ברח' ויצמן [illegible] לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים א'. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם הקלה בקו בניה צדדי במקום 4.00 מ' ל־3.20 מ'.
4. על חלקה מס' 195 בגוש 7150 ברח' בר אילן 23 לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ב'. בקשת בעלי החברה היא להתיר להם הקלה בקו בנין בצד דרום עד להן 2.75 מ'.

לכל מי שיש התנגדות מאיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

אהוד קנמון
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה - בת־ים

„פאן אמריקאן" חנך הקו לישראל

מי שהיה סגן נשיא ארה"ב לצידו של הנשיא קארטר, ולטר מונדייל, בא אתמול אחה"צ לישראל, בתוך קבוצה של 34 איש חשובים מאד אורחי חברת „פאן אמריקאן".

האורחים הגיעו בטיסת בכורה לציון פתיחת קו התעופה הסדיר של החברה האמריקנית הגדולה, שהחלה בטיסותיה לפני כחודשיים.

בין הבאים שגריר ישראל בארה"ב מאיר רוזן, הנדבן תיאודור מן, הווארד סקווארדון, לשעבר יועץ לבטחון לאומי של הנשיא קארטר, השחקן אלי וולך ושחקנים חשובים אחרים, אנשי עסקים ואישי ציבור אמריקניים ידועי שם.

שיירת לימוזינות

לחבורה הנוצצת המתינה שיירה של 20 לימוזינות לצד המטוס על מסלול החנייה. והם יצאו משדה התעופה ישר לבתי המלון שבהם הם מתארחים.

מונדייל לא היה מוכן להשיב על שאלות ואמר רק זאת: „זהו ביקורי השישי בארץ. הפעם באתי כאורח בטיסת בכורה זו. אני אשמיע כאן הרצאה אחת — וזה הכל". מיד אחרי כן נכנס למכוניתו. מונדייל אמור להופיע בפני ועידת הקונגרס היהודי העולמי בירושלים. נשיא חברת „פאן אמריקאן", אדוארד אקר אמר ש„אי אפשר כיום להיות חברת תעופה חשובה בלי לטוס לישראל". (עתים)

השגריר רוזן וסגן הנשיא לשעבר. מונדייל. מגיעים לישראל (צילום: ברוטמאן)

עזר וייצמן חזר מקהיר בלא

(המשך מעמוד ראשון)

סבור שהפגישה תתקיים. לדבריו אין צורך לבקש את דו"ח החקירה בפרשת ראס־בורקה כיוון שפסק־הדין במשפט משתרע על 20 עמודים ודי בכך.

דיווח ששון לשמיר

שגריר ישראל במצרים, משה ששון, שוחח אתמול בצהרים בקצרה בטלפון עם שר־החוץ יצחק שמיר. לאחר הפגישה בת השעתיים שקיים וייצמן עם מובארק, בהשתתפות ששון ומנכ"ל משרד ראש הממשלה, אברהם טמיר. על פי דיווחו של ששון נסבה השיחה על כלל היחסים בין ישראל ומצרים ונדונה החלטת הקבינט. השגריר הדגיש, כי לא נדון — בניגוד לפירסומים שהיו — נוסח שטר הבוררות בעניין טאבה והעומד להידון בשבוע הבא בשיחות צוות המנכ"לים עם צוות מקביל בקאהיר, ששון לא הזכיר בדיווחו את נושא הפיסגה.

דיווח לקבינט

הקבינט עומד להתכנס היום אחר הצהריים וייתכן כי וייצמן ידווח בו על שליחותו. ב„מבט" בטלוויזיה נמסר אמש, כי וייצמן התקשר מקאהיר עם ראש־הממשלה שמעון פרס בבון ודיווח לו על שיחותיו. בעקבות הדיווח אמר פרס לכתב הטלוויזיה, כי הוא מעודד אך לפי שעה לא נקבע מועד לפגישת פיסגה.

פיסגה בלתי נמנעת

השר עזר וייצמן אמר אתמול לאחר שיחה שנייה שקיים עם הנשיא חוסני מובארק, כי „ועידת פיסגה בין המנהיג המצרי לבין ראש־ממשלת ישראל שמעון פרס היא בלתי נמנעת".

„הדבר הזה יקרה... כל אחד רוצה בפגישה הזאת", אמר וייצמן לכתבים איתם נפגש בבית מלון בקאהיר. הוא אמר: „הכל נידון בשיחות שקיימתי כאן". אך נמנע ממסירת פרטים.

איפול מצרי

שלטונות מצרים הטילו איפול על השיחה שקיים הנשיא מובארק עם השר עזר וייצמן ואשר נמשכה 90 דקות. וייצמן, הגיע לקאהיר ביום ראשון לביקור בלתי־רשמי אשר לא נמסר עליו קודם לכן. בישראל נמסר בכלי התקשורת כי הביקור נועד לקבוע ועידת פיסגה מוקדמת בין מנהיגי שתי המדינות.

בינתיים לא נמסר שום דבר רשמי שיראה כי חל שינוי בסירובו של מובארק להיפגש עם הנשיא פרס לפני שחלה התקדמות בעניין הבוררות על סכסוך טאבה.

שר החוץ המצרי עיסמת עבדל מגיד אמר כי נציגי מצרים וישראל ייפגשו בקאהיר בשבוע הבא וידונו בנקודות המתייחסות לבעיית הבירור. הוא לא מסר על תאריך.

הסורים

(המשך מעמוד ראשון)

מודעים לפער בינם לבין ישראל בתחום חיל־האוויר וההגנה ה־אווירית.

מתקפת מנע?

להערכת המקור על ישראל לראות את סוריה באופן שונה מאשר בשנים האחרונות. „אסד אינו מאמין שיוכל להחזיר את רמת־הגולן לידיים סוריות ללא מלחמה. בסתר ליבו הוא יודע שבכל מקרה לא יוכל להשיג את כל הרמה", מעריך המקור. על הנעשה בלבנון מסר המקור הצבאי, כי הסורים אינם מעוניינים להפעיל, לפי־שעה את ארגוני החבלה הנתמכים על־ידם באופן ישיר. עם זאת מעריך המקור, כי הסורים מסיימים את הכנת „התיק הלבנוני" ולמעשה קובעים את כל מה שקורה כיום בלבנון ולא מן הנמנע שבעתיד, בעיתוי נוח יותר מבחינתם. ינסו הסורים להפעיל ישירות את ארגוני החבלה.

אש"ף יקבל 242

(המשך מעמוד ראשון)

מקור רם דרג בארמון המלוכה הירדני אמר אתמול כי הנוסחה החדשה מתבססת בעיקר על הסכם הירדני פלשתיני מפברואר 85. המדבר על שלום עם ישראל תמורת החזרת האדמות הכבושות, ובמסגרת קונפדרציה בין ירדן לפלשתין. למרות שבעת כתיבת שורות אלה עדיין אין כל התייחסות רשמית להסדר ההולך ומתגבש בירדן, יש להניח כי מדובר בהסכם מרוכך שבו יסכים הארגון באופן זה או אחר לקבל את החלטות האו"ם 242 ו־338" דבר מעשה הארגון כבר קיבל על עצמו בהסכם חוסיין ערפאת ובתמורה ידרוש הארגון כי יוכל להשתתף בוועידה בינלאומית במעמד עצמאי.

אתמול אחרי הצהריים התקיימה פגישת עבודה נוספת בין צוותי העבודה הירדנים בראשותו של ראש הממשלה זיד א־ריפאעי. מנהיג אש"ף הספיק להפגש אתמול גם עם השגריר הסובייטי בירדן.

התקדמות בשיחות מרפי

דובר מחלקת המדינה בוושינגטון אמר אתמול כי בשיחות מרפי עם ירדן חלה התקדמות, אך הוא סרב לפרט. כן עוד נמסר כי לא חל שינוי בעמדת ארה"ב כלפי אש"ף.

הועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת־השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6417 חלקה: 708 ברחוב: סוקולוב 53 הנמצאת באזור מגורים + מסחרי בקשה למתן אישור להקלה בגובה חנות לצורך הקמת גלריה. ההקלה המבוקשת בגובה החנות של 4.55 מ' במקום 4.75 מ'.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר / אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
מ. ורבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון
ת.ב./1529

קול זעקה בוקע

(המשך מעמוד ראשון)

פרס שהוא ראש הממשלה השני של ישראל המבקר במקום לאחר יצחק רבין ב־1975, הוטס במטוס של חיל האוויר של ישראל מבון, בירת גרמניה אל העיר הנובר. ומשם במסוקים של משמר הגבול של גרמניה לאחר מחנה הריכוז. בכניסה למחנה קיבל את פניו ראש־ממשלת סקסוניה התחתית, האנס אלברכט: מלווה ברב ובחזן סייר ראש־הממשלה במוזיאון והתבונן מקרוב בתמונות הזוועה ובמסמכים על התקופה הנאצית.

הפגנת חרדים

לאחר מכן בסופת שלג עזה הוא צעד אל עבר המצבה שלידה נערך טקס דתי. חזן קרא אל מלא רחמים ואמר קדיש. ראש־הממשלה הניח זר פרחים לזכר 50 אלף הקורבנות. מהם 30 אלף יהודים שהוצאו להורג בידי ונקברו בקברי אחים גדולים טרם שהמחנה שוחרר באפריל 1945 על־ידי הצבא הבריטי. על הזר נכתב: „ישראל והעולם כולו יזכרו. במהלך הטקס ניסו שני אברכים חובשי מגבעות להפריע למהלכו כאשר שלפו לתדהמת אנשי הביטחון מתחת למעיליהם כרזה בה נאמר: פרס הצל אותנו משואה רוחנית, אל תניח למורמונים לבנות מרכזם בירושלים. ראש הממשלה הביט בסלידה אל שני המפגינים והמשיך בסיור.

לאחר מכן הוא שב הוטס במסוק מלווה בעשרות עתונאים מהארץ מגרמניה ומרחבי העולם אל הנובר.

לאחר ביקורו באתר הזיכרון נועד פרס אמש לשיחות בקשר ליחסים בין ישראל לגרמניה עם הקאנצלר הלמוט קול. ראש־ממשלת בוואריה פרנץ יוזף שטראוס ואנשי תעשייה, כאשר במרכזן הקמת קרן משותפת לפיתוח טכנולוגי. כן נפגש עם יו"ר המפלגה הסוציאל־דמוקרטית וילי בראנדט ושאר מנהיגי המפלגה.

„האלפיניסטים של צה"ל"

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

מדי שנה מגיעים לאזור הגבוה של מוצב החרמון חיילי יחידה מיוחדת זו המכונה „האלפיניסטים של צה"ל" יוצאי סיירות שהוכשרו ועברו השתלמות לקיום פעילות יעודית בתנאי שלג קשים.

„החיילים בלבן" — עובדים ומקיימים אימונים בשלג הגבוה בנושאי חילוץ פצועים עם אלונקה נגררת על מזחלת, וכן במגוון משימות נרחב פעל בעבר גם בג'ין וכג'בל ברוך. היחידה מצויידת בפריטי לבוש וציוד קנדיים ואנשיה מעידים על „כיף של שירות".

שערי מטבע־חוץ

ליום 27.1.86

המטבע	בנק הפועלים — מזומנים — קניה	בנק הפועלים — מזומנים — מכירה	בנק הפועלים — העברות והמחאות — קניה	בנק הפועלים — העברות והמחאות — מכירה	בנק ישראל — שער יציג
1 דולר	1.46	1.53	1.4827	1.5013	1.4923
1 ליש"ט	2.01	2.11	2.0462	2.0717	2.0601
1 מארק גרמני	0.61	0.64	0.6187	0.6264	0.6227
1 פרנק צרפתי	0.20	0.21	0.2015	0.2040	0.2026
1 גולדן הולנדי	0.53	0.56	0.5479	0.5547	0.5514
1 פרנק שווייצרי	0.72	0.75	0.7299	0.7390	0.7355
1 כתר שוודי	0.19	0.20	0.1962	0.1986	0.1974
1 כתר נורבגי	0.19	0.20	0.1981	0.2006	0.1991
1 כתר דני	0.16	0.17	0.1678	0.1699	0.1689
1 מרק פיני	0.26	0.28	0.2754	0.2788	0.2771
1 דולר קנדי	1.03	1.08	1.0497	1.0628	1.0573
1 דולר אוסטרלי	1.02	1.10	1.0567	1.0699	—
1 ראנד דרא"פ	0.57	0.67	0.6650	0.6733	0.6698
10 פרנק בלגיים	—	—	0.3019	0.3057	0.3041
10 שילינג אוסטריים	0.86	0.91	0.8800	0.8909	0.8846
1000 לירות איטלקיות	0.89	0.95	0.9073	0.9187	0.9125
100 ינים יפאניים	0.74	0.78	0.7581	0.7675	0.7618

מוסקבה הופתעה מהאירועים בעדן

השגרירות הסובייטית בעדן הופגזה קשות — מספר שגריר צרפת שם ● השליט החדש מבקש סיוע לבניית עדן מחדש ● „הסובייטים פרקו ארגזים מסתוריים"

פאריס. — בריה"מ הופתעה מהאירועים בדרום־תימן, והי־קשרים שלה עם ההנהגה החדשה שם אינם ברורים — אומר שגריר צרפת בדרום־תימן עם שובו לפאריס.

השלטונות הסובייטיים הופתעו „לחלוטין מה שקרה שם", אמר השגריר פייר אודבר. בראיון בטל־וויזיה עם שובו מעדן „הם האמינו בנשיא המודח. עלי נאצר מוחמד, והסכימו לגמרי עם מדיניותו".

השגרירות הופגזה

בהתייחסו למשטר־הביניים בהנ־הגת ראש־הממשלה לשעבר, חייד אבו בקר אל־עטאס, אמר אודבר: „הם (הסובייטים) תומכים בו עכשיו, לפחות למראית־עין.

הוא אמר, כי השגרירות הסובייטית בעדן הופגזה קשות בעת הקרבות על השליטה בעיר, ולדעתו היה ניסיון מכוון מצד אחד הצדדים לכפות על הסובייטים לנקוט עמדה ברורה.

על אף שהמורדים שהדיחו את נאצר מוחמד הם עתה בשלטון, הנשיא הקודם התאושש ומתארגן למיתקפת־נגד. עד כה הוא אסף סביבו 40 אלף חיילים במחוז המזרחי של עאבאיאן, הוא אמר.

עוד אודבר אמר, כי לא נשארו יותר מ־100 יועצים סובייטים בדרום־תימן, וציין, כי האוניות של בריה"מ שבאו לפנות פליטים סובייטים מעדן, פרקו שם „ארגזים מסתוריים".

עדן תיבנה־מחדש

המנהיג החדש, אלעטאס, פנה בבקשה לקבלת סיוע בינלאומי כדי שממשלתו תוכל לבנות־מחדש את עדן, שנהרסה כמעט לחלוטין ב־11 ימי קרבות מרים.

כ־13,000 בני אדם נהרגו בקרבות, נמסר ממקורות רשמיים. הנזק נאמד במאות מיליוני דולרים.

„אנו קוראים למדינות־ערב, למדינות הסוציאליסטיות ולארגונים בעולם כולו, לסייע לנו כדי להתגבר על התוצאות רוויות־הדם של הקרבות... זוהי העדיפות הראשונה שלנו", אמר עטאס, שנתמנה למנהיג הזמני של דרום־תימן, לאחר הדחתו של עלי נאצר מוחמד.

„אנו נמשיך במדיניות־החוץ שלנו. אנו נפעל להידוק הקשרים עם אתיופיה, מוסקווה והמדינות בחצי האי הערבי. איתן יש לנו אינטרסים משותפים", הוא הוסיף. (ע"ק ע"צ)

שגריר צרפת בעדן, פייר אודבר - מעיד על המצב שם בהגיעו אתמול לפאריס. (צילום: איי. פי)

● המורדים כבשו העיר השנייה בגודלה באוגנדה

קמפלה. — צבא ההתנגדות הלאומי באוגנדה. הוא צבא המורדים שהשתלט על הבירה קמפלה ביום ראשון כבש אתמול את העיר השנייה בגודלה ג'ינג'ה.

דיפלומטים מערביים אמרו כי ג'ינג'ה נפלה לידי המורדים לאחר קרב עז בשעות הצהריים אשר בו הצטרפה לכוחות המורדים קבוצת מחתרת קטנה יותר בשם תנועת השחרור של אוגנדה.

מנהיג המורדים יוברי מוסביני אמר לדיפלומטים כי הוא השתלט על אוגנדה כדי להכניס משמעת בקרב חיילי הממשלה שהואשמו בביצוע מעשי־זוועה נגד אזרחים. (ע"צ. ע"ר)

טלקס

● הדולר והשטרלינג ממשיכים לרדת

לונדון. - גם הדולר וגם הלירה שטרלינג הועמדו אתמול תחת לחץ חזק של מוכרים. והמסחר בהם נעשה ברמה נמוכה מזו של סוף השבוע שעבר.

בפרנקפורט החל המסחר בליש"ט בירידה של שישה פניג מתחת למחיר הסגירה של יום שישי. היינו שפל חדש של 3.32 מארק. על אף שלאחר מכן חלה התאוששות קלה.

בלונדון נפתח המסחר בליש"ט ברמה של 1.376 דולר ו־3.312 מארק, ירידה חריפה לעומת מחירי הסגירה של יום שישי. 1.394 ו־3.32.

הדולר הידרדר עד 2.404 מארק במסחר שקט בפרנקפורט. אם כי הייתה התנגדות להורדתו אל מתחת ל־2.40 מארק (ע"ר)

תקציב הטריליון הראשון

וושינגטון. - ראש סגל הבית־הלבן, דונאלד רייגן, אמר אתמול, כי התקציב הפדראלי הבא של ממשלת ארה"ב עלול להגיע ל־1,040 מיליארד דולר. ויהיה בכך התקציב האמריקני הראשון שיהיה מעל 1,000 מיליארד דולר.

ד. רייגן, שנשאל עד היכן עשוי להגיע התקציב של 1987, השיב בראיון בטלוויזיה: „התשובה היא 1.04 טריליון (1040 מיליארד) דולר. אלא אם כן נעשה משהו, יהיה זה תקציב הטריליון הראשון" (טריליון שווה 1000 מיליארד). (ע"ר)

● יפאן נפתחת ליבוא

טוקיו. - ראש־ממשלת יפאן, יאסוהירו נאקאסונה, אמר בישי־בת הפרלמנט אתמול, כי יפאן חייבת להמשיך ולשפר את הזרימה של סחורות מבחוץ לשווקים שלה ולסייע בדרך זו לצמצם את העודף המסחרי הגדול שצברה עם יתר מדינות העולם. בהקשר זה צוין, כי העודף המסחרי של יפאן עם ארה"ב בלבד, הסתכם בשנת 1985 ב־50 מיליארד דולר.

נאקאסונה אמר, כי העודף המסחרי הגדול הזה יוצר חיכוכים כלכליים רציניים ומניעתם מהווה כיום משימה דחופה ביותר על־מנת לעשות את יפאן למדינה בין־לאומית באופיה. הוא הבטיח, כי הממשלה תמשיך לחתור לקראת השגת היעד הזה.

נאקאסונה אמר כי ממשלת יפאן תכניס ליברליזציה בשוקי הכספים ותהפוך את הייאן למטבע בין־לאומי אמיתי. (ע"ר, ע"צ)

● תאצ'ר הדפה מתנגדיה בפרלמנט

לונדון. - על אף שהאופוזיציה ממשיכה לתבוע את התפטרותה של ראש־ממשלת בריטניה. מרגרט תאצ'ר הוקל ולו במעט הלחץ הפוליטי ממנה. בעקבות הדיון הסוער שהתקיים אתמול בפרל־מנט.

ראש־הממשלה ניסתה להסביר בפרלמנט את התנהגותם של שרים ופקידים בפרשת חברת המסוקים ווסטלנד שכבר הביאה להתפט־רות שניים מבכירי השרים.

רוב חברי מפלגתה התאחדו מאחוריה כנגד ההתקפות העזות שהשמיעו מפי מנהיג הליבור. ניל קינוק בראשם ועמו מייקל הזלטיין. שר־ההגנה לשעבר. שגרם להתפרצות הפרשה. למרות זאת ענתה בבהירות על השאלות שהוצגו לה בקשר להדלפת מיזכרים ודיווחי־אמת לפרלמנט.

גם בעקבות דבריה המשיכה האופוזיציה לטעון, שתאצ'ר לא גילתה את כל האמת וכי נהגה באופן ח חוקה.

מאיר בלייך, בריטניה

מאסר־עולם לרוצחים על רקע גזעני בצרפת

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — מאסר עולם נגזר על רוצחים גזענים, שזרקו תייר אלג'ירי מרכבת אחרי שהיכו אותו למוות.

זו פעם ראשונה, שבית־משפט צרפתי גוזר עונש חמור כזה בעוון רצח של ערבי על רקע גזעני. אך חבר המושבעים מצא נסיבות מקילות אצל נאשם שלישי, שרק פתח את דלת הקרון אחרי שדקר בפגיון את הקורבן.

נסיבות מקילות

עשרות ערבים נרצחו כאן בשנים האחרונות על רקע גיזעני. אך תמיד מצאו לנאשמים נסיבות מקילות, כגון „עצבנות לרעשים", ו„נקמה רומנטית". הנאשם העיקרי לא האמין שיענישו אותו על רצח ערבי. הוא קיבל מכתבי עידוד מפעילים ב„חזית הלאומית" של ז'אן מארי לה פן. עד הרגע האחרון האמין, כי חבר המושבעים העממי יזכה אותו.

עם הקראת גזר־הדין הוא נראה כחיה בסוגר. השתולל ויילל ביאוש: ששה שוטרים לא יכלו לו ורק בשעה שרופא הזריק לו סם מרגיע, הוא קרס תחתיו. אתמול ניסה להתאבד בתא הכלא.

הושפעו מהאווירה

ההגנה טענה, כי הנאשמים חפים מפשע משום שהושפעו מהאווירה הגזענית בצרפת. אחד הנאשמים, ספררי בשם וידאל, ביקש מהשופטים להענישו בחומרה. הוא אמר, כי תפס את משמעות פשעו.

השופטים גם הוקיעו כ־80 נוסעים שהיו עדים לרצח, על כך שלא ניסו להציל את האלג'ירי, ואפילו לא העזו למשוך בידית האזעקה כדי לעצור את הרכבת.

נוסעים שהובאו כעדים סיפרו, כי קורבן הרצח השמיע שעה ארוכה „צרחות מחרידות". אך איש לא חש לעזור לו. הנוסעים אמרו: „הנחנו ליישב את החשבון ביניהם".

הורי קורבן הרצח באו מכפרם באלג'יריה ונכחו במשפט.

ג'מאייל יגיש הסכם מדמשק לפרלמנט

ביירות. — נשיא לבנון, אמין ג'מאייל, החליט אתמול להמשיך ביוזמתו ולהגיש את הסכם דמשק בין שלוש המיליציות לפרלמנט הלבנוני, למרות סירוב השרים המוסלמיים לשתף עימו פעולה.

לאחר שהממשלה, שאותה זימן אתמול, לא התכנסה בשל סירובם של השרים המוסלמיים, עומד נשיא לבנון לבקש הבוקר במכתב מיו"ר הפרלמנט הלבנוני, חוסיין חוסייני, להגיש את נוסח ההסכם המשולש „לעיון" חברי הפרלמנט.

מקור לבנוני מוסמך ציין, כי הנשיא יניח לפרלמנט, הנחשב כ„ריבוני", לבחון את הנוהל המתאים ביותר לבחינת ההסכם, אולם אין סיכויים רבים שיצליח בניסיון זה.

חוסייני אמר היום, כי „אינני רואה כל הצדקה שבית־המחוקקים ידון בצורה זו בהסכם".

מקור מקורב לנשיא לבנון אמר, כי ההסכם שנחתם בין המיליציות הלבנוניות העיקריות יוכל להיחשב כלגיטימי, רק לאחר אישור מטעם הפרלמנט, וכי פנייתו של נשיא לבנון תואמת את ההבטחות שמסר לעמיתו הסורי חאפז אסד, בפגישתם האחרונה. (ע"ר-ע"צ)

ב־16 בפברואר — סיבוב שני לנשיאות פורטוגל

ליסבון. — ראש מפלגת הימין, דיוגו פרייטאס אמאראל, וראש המפלגה הסוציאליסטית, רה"מ הקודם, מאריו סוארז, יתמודדו בסיבוב שני בבחירות לנשיאות בפורטוגל, אשר יתקיים ב־16 בפברואר.

בבחירות אלה ייבחר הנשיא האזרחי הראשון של פורטוגל מזה 60 שנה, בצעד האחרון של מעבר פורטוגל מדיקטטורה לדמוקרטיה מערבית.

תפקיד של ייעוץ

תפקידו של הנשיא בפורטוגל הוא בעיקרו תפקיד של ייעוץ, אולם יש לו הסמכות לפטר את הממשלה בתנאים מסויימים.

בסיבוב הראשון בבחירות לנשי־אות שהתקיים ביום ראשון, יצאו מן המרוץ ראש הסיעה הסוציאליסטית הפורשת, פרנסיסקו סאלגארו זינחה ומי שהיתה קודם לכן שגרירת פורטוגל באונסק"ו מאריה דה לאורדס פינטאסילגו, אינטלקטו־אלית מהמפלגה הקאתולית.

פרייטאס דו אמאראל, 44, כיהן בעבר כשר־הגנה ושר־חוץ. הוא התייצב בבחירות עם מצע של „גאווה לאומית", וצבר כ־34 אחוז של הקולות.

המנהיג הסוציאליסטי סוארז, השיג 25 אחוז מהקולות.

מאחר ואף אחד מן השניים לא קיבל יותר מ־50 אחוז מן הקולות. הם יתייצבו לסיבוב שני, ב־16 בפברואר. (ע"ר-ע"צ)

שני המועמדים לנשיאות בפורטוגל שעברו לסיבוב השני של הבחירות: מריו סוארש הסוציאליסט (ימין) ויריבו הימני, דייגו אמראל. (צילום: איי. פי)

מצרים מוזילה הנפט ב־3 דולרים לחבית

קאהיר. — מצרים הודיעה אמש על הפחתת מחירי הנפט שלה בשיעור של דולר עד 3 דולרים לחבית, והקטינה את תפוקת היצוא בקרוב ל־200 אלף חביות ליום.

מצרים הפיקה עד היום כ־870 אלף חביות ליום, ומהן ייצאה כשליש. בין היתר לישראל.

מובארק מודאג

הנשיא מובארק נתן ביטוי לדאגתו נוכח ירידת מחירי הנפט, באומרו, כי ממשלת מצרים תצטרך לעיין במצב כדי לנקוט צעדים נאותים. „בנסיבות הכלכליות הקשות העוברות עלינו".

הוא אמר, כי ירידת מחיר הנפט ב־10 דולר לחבית, תיגרור לירידה ב־700 מיליון דולר בהכנסותיה של מצרים.

הכנסות אלה הסתכמו ב־2.42 מיליארד דולר בשנת הכספים שנסתיימה ביוני אשתקד, לעומת 2.396 מיליארד דולר בשנה הקודמת. (ע"צ, ע"ר)

אוניות הצי האמריקני מתקרבות למפרץ סירטה

וושינגטון. — אוניות מלח־מה אמריקניות מתקרבות למפרץ סירטה השנוי־במחלוקת, למרות אזהרת הקולונל קאדאפי לא לחצות את „קו המוות".

פקידים אמריקנים בוושינגטון ציינו, כי לא נתקבלה החלטה להיכנס ממש למפרץ, או לטוס מעליו. „אנו ממשיכים להתקרב. יהיו תנועות נוספות בכיוון זה" אמר אחד הפקידים.

ארה"ב חולקת על טענת לוב כי מפרץ זה, בדרום הים־התיכון, הוא תחום טריטוריאלי שלה. בעימות שהיה ב־1981, הפילו שני מטוסי־קרב של הצי ה־6 שני מטוסים לוביים, בשמי המפרץ.

הצי האמריקני ה־6 הכולל שתי נושאות־מטוסים, פתחו ביום שני שעבר בשבוע של תמרונים בים התיכון, מצפון ללוב. ופקידים אמריקנים סירבו להוציא מכלל אפשרות קריאת־תגר מצד מטוסים אמריקנים על טענת הריבונות הלובית על המפרץ. (ע"ר)

פעילי מפ"ם בהסתדרות תובעים הגברת ייצוגם במוסדות המפלגה

מזהירים מהמשך הנסיגה בתחום התעסוקה והשכר

מאת כתבנו
לענייני הסתדרות

בכנס פעילי מפ"ם בהסתדרות שהתקיים אתמול בתל־אביב תבעו מרבית הדוברים את הגברת ייצוגם במוסדות המפלגה. הכנס נערך בעקבות השינויים בהרכב הסיעה ולקראת הדיונים על הסכמי המסגרת החדשים.

פתח והינחה את הכנס יוריה לבן, אשר נתמנה על־ידי הוועדה הפרסונלית לרכז את הסיעה בוועד הפועל במקומו של אריה גרוסמן. הכנס נפרד מגרוסמן והביע הערכה לעבודתו כרכז הסיעה במהלך הקדנציה הקודמת.

יוריה לבן קבע, כי על הסיעה לעמוד בראש המאבקים הצפויים במגזר יחסי העבודה כאשר המטרה היא "לעזור" לממשלה הנוכחית לסיים את כהונתה במהירות האפשרית.

אפרים ז'ילוני הטעים, כי הממשלה הצליחה במספר תחומים כלכליים אך נכשלה חמורות בהבטחת התעסוקה במשק והוא צופה בעתיד הקרוב שתי מערכות ציבוריות: מאבק נגד אבטלה ומערכה להשגת הסכמים חדשים. ז'ילוני הזהיר מפני המשך הנסיגה בתחום הבטחון הסוציאלי ומפני נסיונות חוזרים לפגוע בהסכם תוספת היוקר.

תוכנית אלטרנטיבית

דן שוורצברד טען, כי נוכח הזעזועים הפוקדים את המשק על מפלגה כמפ"ם לשמור על אמינותה ובמקום לפזר הבטחות יש להציג לפני העובדים תוכנית אלטרנטיבית.

בנימין אבנון אמר, כי ללא הפעילים והשליחים בוועד הפועל, במועצות הפועלים ובשלוחות המוניציפליות לא תוכל המפלגה לפרוץ אל מעגלים חברתיים חדשים.

המזכיר המדיני, אפרים קורן, קבע, כי המדיניות החברתית כלכלית של הממשלה, כפי שבאה לידי ביטוי בתקציב המוצע, מתעלמת לחלוטין מהקרבן של העובדים. עוד אמר קורן כי נמשך תהליך הטשטוש בין שמאל לימין ותנועת העבודה עלולה לשלם על כך מחיר כבד.

אברהם סלוק דרש להופיע בפני ציבור העובדים בשפה ברורה, לקבוע קו חד לגבי הכנסת מינימום ושכר מינימום וללוות את השינויים המבניים בתעשיה.

כל הדוברים עמדו על הצורך בהקצאת מקומות במוסדות המפלגה לפעילים ולשליחים. "כי ללא ציבור זה לא תוכל המפלגה לעלות על דרך המלך", אמר ז'ילוני.

מנכ"ל משרד־החינוך, אליעזר שמואלי, ונציג העדה האתיופית בכנס מחנכים במלאות שנה לעליית יהודי אתיופיה
צילום: יוני סלינגר/ישראל סאן

צור: להיזהר ממתן עודף חסות לעולי אתיופיה

שר־הקליטה, יעקב צור, אמר אתמול, כי יש להיזהר ממתן עודף חסות לעולי אתיופיה. טוב יהיה אם עולים אלה יקבלו הכשרה במקום עבודתם כדי שיוכלו להתקיים ולקיים את משפחותיהם.

שר־הקליטה אמר את דבריו בכינוס מחנכים ארצי שנערך בבית הבימה בתל־אביב, במלאות שנה לעליית יהודי אתיופיה ב"מיבצע משה". הוא הודה למורים ולמורות אשר עמדו בנקודת מפתח ונאלצו להתגבר על מחסום השפה של העולים כדי לקשר אותם אל ההוויה הישראלית. הוא הביע צערו שלא רבים מדברים עברית שוטפת ומחסום השפה עומד עדיין בין העולים לבין הישראלים הוותיקים.

לדעתו צריכים העולים להמשיך בלימודי השפה העברית בשעות הצהריים והערב, לאחר העבודה.

מנכ"ל משרד־החינוך־והתרבות, אליעזר שמואלי, הביע את תודת משרדו למורים באולפנים אשר לימדו את העולים מאתיופיה את השפה העברית, תרבות ישראל ותולדות המדינה.

יציאת מצרים שנייה

מנכ"ל המחלקה לעלייה של הסוכנות, דוד לויה, אמר, כי משה רבנו היה מחנך והכין את העם לחיים בארץ. תפקיד המורים הוא להכין לחיי יום־יום בארץ.

נציג העדה האתיופית, הרב הדנה, אמר, כי במצרים שלט מלך קשה ו"בארצו הסגורה אין בא ואין יוצא בלי רשות", אולם כשנקבע בשמים שעם ישראל צריך להיגאל, היהודים ייצאו ביד רמה. "אנו זכינו לראות במו עינינו יציאת מצרים שניה", אמר הרב הדנה.

הרב אמר שיהודי אתיופיה חשבו שהם היהודים האחרונים שנשארו בעולם. אולם המנהיגים אמרו לעם שהוא יחזור לירושלים ולישראל ארצו. הדרך לישראל לא היתה קלה. "אומר תודה לממשלת ישראל ולכל אלה שעזרו לנו", סיים הרב.

לאחר דברי מורות ומנהלות אולפנים הביע נציג התלמידים מאולפן באר־שבע תודה לכל המורים והמורות שלימדו אותם. הוא אמר שהם קיבלו אותם באהבה והדריכו אותם בקשיי הקליטה בחברה הישראלית.

בסיום הכינוס נערכה הצגת "נמר החברבורות" של תיאטרון "הבימה". (עתי"ם)

נער דרוזי נפצע מפגיעת מוקש ברמה

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

סאלח אסד מילחם אבו־אבוער בן 15 מהכפר מסעדה ברמת־הגולן נפצע אתמול בעלותו על מוקש.

המקרה אירע כאשר הנער נסע בטרקטור וסמוך לקיבוץ אלרום עלה החלק האחורי של הטרקטור על מוקש רכב ישן. כתוצאה מכך נפצע הנער ברגלו והוחש לבית־החולים בצפת.

חיפושים אחר נעדר מחולון

משטרת ישראל מבקשת עת עזרת הציבור בחיפושיה אחרי הנעדר מנחם בן אפרים משה, אשר יצא מביתו בחולון רח' האחד במאי 61 ביום חמישי ה־9.1.86 ומאז נעלמו עקבותיו.

תאורו: בן 62, גובהו 165 ס"מ, שערו שיבה, מבנה גופו רזה, עיניו שחורות, פניו צנומות, מצחו גבוה, הרכיב משקפי ראיה.

לבשו: מעיל גשם בז', חבש קסקט בצבע בז', ומכנסיים חומים. הנ"ל לוקה בפיגור שכלי.

מדבר: ספרדית.

כל מי שפוגש בנ"ל מתבקש ללוותו לתחנת המשטרה הקרובה.

לראשונה מאז בזל — בחירות דמוקרטיות לקונגרס הציוני

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

לראשונה מאז הקונגרס הציוני הראשון בבזל ייערכו בחירות דמוקרטיות לקונגרס הציוני הל"א, על בסיס של חברות אישית וחתימה על תוכנית ירושלים, בקונפדרציות הציוניות ברחבי העולם. על כך מסר אתמול פרופסור יצחק ורשבסקי, ראש המחלקה לאירגון של ההסתדרות הציונית העולמית במסיבת עתונאים בתל אביב, לקראת כנס ראשי הפדרציות הציוניות בעולם הנפתח הבוקר בירושלים.

ראשי הפדרציות הציוניות ונשיאיהן תובעים בחירות דמוקרטיות לקונגרס הציוני גם בישראל. כה קיים נוהג לחלוקת הצירים לקונגרס בהתאם ליחסי הכוחות בכנסת.

בתשובה לשאלת כתבנו אמר אריה דולצ'ין, יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית, כי "תביעה זו של הקונפדרציות פוגעת בעיקרון שמדינת ישראל היא מדינה ציונית. ולכן היא לא לגיטימית".

פרופסור ורשבסקי יכריז רשמית בכנס בירושלים על פתיחת מפעל החברות לתנועה הציונית ויגיש את תוכנית הפעולה של ההסתדרות הציונית והמחלקה לאירגון שהוא עומד בראשה.

בכנס משתתפים נציגי 26 פדרציות ציוניות הפועלות ברחבי העולם היהודי. על־פי המפקד לקונגרס הציוני ה־30 יש בפדרציות מיליון ו־452 אלף חברים המייצגים בריתות ציוניות, גופים קהילתיים ואירגונים יהודיים בין־ארציים.

פרופסור ורשבסקי, מסר, כי בהתאם לדו"חות שנתקבלו צפויה הצטרפותם של כ־200 אלף חברים חדשים, על בסיס אישי, לתנועה הציונית.

סוחרי קרקעות ביו"ש חשודים בהעלמת מע"מ בהיקף גדול

לפי החשד הקימו בעלי חברת "גל" את חברת "אוהליבה" בליבריה ובאמצעותה מכרו מגרשים בשווי 4 מיליון דולר ללא דיווח ותשלום מס

בעליה לשעבר של חברה שעסקה בסחר קרקעות ביהודה ושומרון חשודים בהקמת חברה בליבריה כדי להתחמק מתשלום מע"מ. החשודים ישי גלעדי, ויחיאל לוין הובאו אתמול לבית־משפט השלום בת"א.

בא־כוח המכס, דן פלד, טען, כי השניים חשודים בכך כי בזמן שניהלו את חברת "גל" יזומה ופיתוח בשומרון בע"מ, הקימו את חברת "אוהליבה לימטד" ורשמוה בליבריה כדי להתחמק מתשלום מע"מ.

פיתוח האדמות שנמכרו בשם החברה הליברית נעשה ע"י חברת "גל", הרשומה בישראל.

נציג מחלקת החקירות של אגף המכס ומס ערך מוסף טען, כי השניים מכרו באמצעות "אוהליבה" מגרשים בשווי 4 מיליון דולר, ללא רישום כעוסק וללא דווח או תשלום מס.

לדברי החוקר הגישה חברת "גל" באותה תקופה למע"מ תשומות במאות אלפי דולרים בגין הוצאות פיתוח ששולמו ע"י חברת "אוהליבה", אשר אותן לא יכלה לזכות עקב אי־רשומה כעוסק.

עוד טען החוקר, כי כל העסקות של החברות "אוהליבה" ו"גל" בוצעו על־ידי שני החשודים.

החוקר הסכים לשחרר את החשודים בערבות אשר תבטיח התייצבותם בבית־המשפט.

שופט השלום יצחק בראז ציווה על שיחרור השניים בערבות אישית ע"י הבטחת נכס בשווי 150,000 ש"ח וכמו־כן, הוצאו נגדם צווי עכוב יציאה מן הארץ ודרכוניהם הופקדו בידי שלטונות המכס. (עתי"ם)

שלמה הלל "הפר" הוראות ההגנה ו־50 העולים הוטסו מבגדד ליבנאל

מאת מירה יערי, כתבת "על המשמר"

"אני רוצה לקוות שלא יקום מישהו ויקים עכשיו ועדת חקירה ממלכתית ליו"ר הכנסת, שלמה הלל, על מיבצע 'מייקל־בר'", אמר אתמול ביבנאל סמי מוריה, מפעילי המוסד לעליה ב', שהשתתף עם הלל במבצע העליה הבלתי ליגאלית מבגדד ליבנאל ב־1947.

הדברים נאמרו בערב מפגש להעלאת זכרונות שאירגן המרכז להסברה במתנ"ס ביבנאל לרגל מלאות 40 שנה לעליית 50 פעילי התנועה החלוצית במטוס הראשון מעיראק.

יו"ר הכנסת, שלמה הלל, סיפר, שהשם "מייקל־בר" ניתן למיבצע על שם שני הטייסים הגויים שהסכימו להטיס את היהודים באומרם "תמורת כסף אנחנו מבריחים כל דבר. משקאות, סחורות ואפילו יהודים", ודרשו עבור הטסת 50 הנוסעים תשלום של 5000 לש"ט במטבעות זהב. מפקדי ההגנה בארץ הורו לשלמה הלל במברק בהול לא לשלם את הכסף לטייסים בבגדד ואלה איימו בתגובה להסתלק מהמיבצע בנימוק, שבארץ יזכו חבריהם למטוס. כל היהודים יברחו ואף אחד לא ישלם להם. "מילא שאר הנוסעים. אבל פחדתי שהם משאירים אותי תקוע בלי יכולת לחזור לקיבוץ מעגן־מיכאל. ונאלצתי לקבל החלטה ולהפר את הוראות ההגנה", סיפר הלל.

סמי מוריה הצליח לגייס בבגדד את מחצית הסכום, 2500 ליש"ט במטבעות זהב ושלמה הלל חתם לטייסים על צ'ק ללא כיסוי וכך נחת המטוס עם 50 נוסעיו. ביניהם סגנית שר־הבריאות, ח"כ שושנה ארבלי־אלמוזלינו בשדות יבנאל.

עיטור "יקיר ירושלים" הוענק ל־12 תושבי העיר

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר"

עיטור "יקיר ירושלים" לשנת תשמ"ו הוענק ע"י ראש העירייה טדי קולק ל־12 תושבי ירושלים, ביניהם אורח נוצרי, על חלקם בבנייניה ובחידוש תפארתה של הבירה.

הטקס התקיים אתמול, בתיאטרון ירושלים, ולפני כן ערך נשיא המדינה חיים הרצוג קבלת פנים למקבלי העיטור במשכן הנשיא.

מקבלי העיטור השנה הם: רבקה בוקסבוים, יוחנן בוהם, פרופ' אהרון כלה, משה מרדכי בנדבי, יהושע ברוסי, ברוך ברקאי, שלמה גבאי, קולונל אורד דובי, יוכבד דוסטרובסקי — קופרניק, בן־ציון מימרן, רב סתת ואברהם שמעוני.

בריל מתנגד להקמת אנדרטאות מצריות בנגב

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

אלוף פיקוד הדרום, האלוף משה (בריל) בר־כוכבא, אמר בסוף השבוע, כי הוא מתנגד להקמת האנדרטאות המצריות בנגב.

בראיון למקומון הבאר־שבעי "כלבי", שנערך לקראת פרישתו מהתפקיד, אמר בר־כוכבא: "אני גורס שהסכמים צריך לממש ואנחנו התחייבנו לבצע את הקמת האנדרטאות. במחשבה שנייה, אם הייתם שואלים אותי אם היה צריך להסכים לכך, הרי שאינני רואה בהסכמה להקים אנדרטאות לחללי הצבא המצרי בנגב דבר חיובי למדינת־ישראל".

"האנדרטאות מטרתן להזכיר שהיית באותו איזור וכי יש לך חלק במקום", אמר בר־כוכבא. "אנחנו צריכים להיות מעוניינים שיובהר שכשם שלנו אין שאיפות בסיני, כך גם למצרים לא צריכות להיות כל שאיפות בכיוון באר־שבע, אשדוד או קריית־גת. לכן, אם הדבר היה תלוי בי, הייתי מנסה לשכנע שלטונות שני הצדדים כדאי שלא להקים מצבות זיכרון מהסוג הזה".

פעילי עלייה מבריה"מ: אין סיבה לחגיגה

כמה עשרות פעילי עליה הפגינו אתמול מול מלון "הילטון" בירושלים, בו התקיימה ישיבה של המועצה הבינלאומית למען יהודי בריה"מ, ובדרישה לא להסתפק בדיבורים אלא במעשים.

המפגינים תלו כרזות "באווירת שמועות ירוויחו הסובייטים" ו"בגורלנו דנים בלעדינו".

אסיר ציון יוסף מנדלביץ' הסביר, כי המפגינים באו להזכיר לחברי המועצה ש"אין סיבה לחגיגה מכיוון שפעילותם בחצי השנה האחרונה נכשלה ולמעשה שרתה את האינטרסים של בריה"מ".

הוא אמר, כי ביקוריו של אדגר ברונפמן בבריה"מ רק יצרו רושם של אופטימיות והציגו את הסובייטים כאור היום לקראת פיסגת ז'נבה, אך בפועל לא החלה יציאת יהודים מבריה"מ. לדבריו, גם שיחרורו של אליהו אסס לפני שבוע תוזמן למועד כינוסה של המועצה הבינלאומית, שדיוניה המתקיימים כחלק מן הקונגרס היהודי העולמי.

מנדלביץ' הוסיף, כי הגוף הזה נכשל משום שאינו בנוי להפעלת לחץ. "אנו בעד מו"מ עם הרוסים, אבל כשצריך ללחוץ לא צריך להרתע מכך", אמר מנדלביץ'. (עתי"ם)

מחקר: ניתן לנבא הצלחה בבחינות בגרות טכנולוגיות

ניתן לנבא בצורה טובה ביותר את מידת ההצלחה בבחינות הבגרות גם במסלול הטכנולוגי, על סמך מבחנים פסיכומטריים הנערכים 4־5 שנים לפני מבחני הבגרות.

כך קובע מחקר חדש של נורית אדלר ופרופ' אלחנן מאיר, ממכון "הדסה" לייעוץ בבחירת מקצוע בירושלים.

מימצאי המחקר מחזקים מסקנות של מחקר קודם, שהוכיחו כי ניתן לנבא הצלחה בבחינות בגרות במסלול העיוני.

אדלר ומאיר מצאו כי קיימת התאמה טובה בין מידת הצלחתם של תלמידי המיזגם בבחינות הבגרות להישגיהם 4־5 שנים קודם לכן בבחינות פסיכומטריות, שבדקו בין היתר קשרים טכניים־מעשיים.

עוד עולה מן המחקר, כי סיכוייהם של תלמידים ברמת כושר לימוד בינונית, המקבלים עזרה מכוונת, יכולים לעלות מעבר לכושר הצפוי. החוקרים סבורים כי אם בידי היועצים החינוכיים יהיו אותם נתונים העשויים לסייע לתלמיד בלימודיו, אפשר לשפר במידה ניכרת את סיכויי הצלחתו של התלמיד, אשר על פי כושרו בלבד סיכוייו להצלחה לא היו מבטיחים.

במחקר השתתפו 500 תלמידי תיכון מירושלים. (עתי"ם)

טלקס

● מיבצע נטיעות של צה"ל וילדי קיבוצים בצפון

למעלה מ־500 תלמידים מכיתות ז' ח' ו־ט' מבית־הספר האזורי כפר־בלום בגליל־העליון ערכו היום מיבצע נטיעות במשותף עם חיילי צה"ל המשרתים לאורך גבול הצפון.

המיבצע נועד להדק את הקשרים בין ילדי הקיבוצים בגליל העליון לבין חיילי צה"ל באיזור. הנטיעות ייערכו בישובים ובאזורים הסמוכים לגבול הצפון.

יהודה צור

● "פורום" ועדי עובדים בחולון

"פורום" של ועדי עובדים מוקם בימים אלה על־ידי מועצת פועלי חולון. במסגרת הפורום תערכנה פגישות קבועות אחת לחודש עם אישי ציבור בתחומים שונים.

החברות ב"פורום" תהיה על בסיס אישי ובתשלום סמלי. בהנהלתו ייוצגו גם נציגי האיגוד המקצועי שעל־יד מועצת הפועלים.

אשר שילוני

● רחוב ע"ש קהילת פילדלפיה בחולון

רחוב תורמש בשכונת תל־גיבורים בחולון הוסב על שם קהילת פילדלפיה — לאות הוקרה לקהילה זו המאמצת את שכונת תל־גיבורים במסגרת פרוייקט שיקום השכונה. בטקס השתתפה משלחת של 30 איש מקהילת פילדלפיה.

קהילה זו משתתפת במספר פרוייקטים חברתיים בשכונת תל־גיבורים, כגון בניית מוסדות ציבור, מתנ"ס ומרכז יום לקשישים.

אשר שילוני

מחר — שביתת אזהרה בחב' החשמל המזרח־ירושלמית

במחאה על דרישת ירדן לפטר 200 עובדים ולבטל את כל ההטבות

מאת פנחס ענברי, כתב "על המשמר"

האיגוד המקצועי של עובדי חברת־החשמל המזרח־ירושלמית החליט להשבית מחר את העבודה ליום אחד במחאה נגד החמרת דרישותיה של ירדן לצעדי ייעול בחברה.

ירדן דורשת בין היתר לפטר 200 עובדים, שהם 40 אחוז מכלל העובדים, לבטל את כל ההטבות ולשעבד את חובות החברה למועצה המוסלמית העליונה.

משלחת של החברה ביקרה בשבוע שעבר ברבת־עמון, אך לא הצליחה להיוועד עם המלך חוסיין. על החמרת הדרישות הירדניות מסר למשלחת ראש הממשלה, זייד אר־ריפאעי, העומד בראש ועדה ירדנית מיוחדת לענייני החברה.

זוהי פעם ראשונה שירדן לא שיתפה את אנשי אש"ף בוועדה המשותפת במגעים עם החברה.

נחשפה רשת יהודית־ערבית החשודה בהפצת רכוש גנוב

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

בעקבות מעצרם של שלושה תושבים ערבים מסכנין ודיר־חנא ותושבת נצרת עילית, התגלתה רשת מסועפת החשודה בהפצת מכשירי טלוויזיה ווידיאו על־ידי הזמנת לקוחות בכפרים דיר־חנא, עראבה וסכנין.

עד כה התגלו 34 טלוויזיות צבעוניות ושמונה מכשירי וידיאו בבתים של תושבים באותם הכפרים, אשר רכשו אותם ביודעם ככל הנראה שמדובר ברכוש גנוב. המכשירים נגנבו ככל הנראה בנצרת, טבריה וישובים אחרים.

בעקבות החקירה התברר, שסוכן של "פיליפס" בכפר סכנין סיפק ללקוחות תמורת כסף תעודות אחריות וקנייה מזוייפות כדי שרוכשי המכשירים הגנובים יהפכו אותם ל"חוקיים". המשטרה הזמינה חוליה של אנשי מס־ערך־מוסף ובפשיטה על הנותן של האיש התברר שבנוסף למתן תעודות מזויפות הוא לא שילם מע"מ.

במהלך החקירה טענו תושבים מהכפרים דיר־חנא, סכנין ועראבה שאין הם יודעים כלל שקיימת חובה לשלם אגרת רדיו וטלוויזיה לרשות השידור. לטענת התושבים מעולם לא ביקרו ביישובים נציגים מרשות השידור ולא גבו מהם תשלום כלשהו.

רימונים וציוד צבאי נתפסו בכפרים ערביים בצפון

30 רימוני יד, תחמושת וציוד צבאי אחר נתפסו אור לאתמול, בפשיטה שערכו משטרת מרחב העמקים והמשטרה הצבאית על בתי חשודים בכפר הבדווי ערב אל שיבלי ובכפר ערה.

כתב עתי"ם מוסר, כי במהלך הפשיטה נעצרו 14 חשודים בהחזקת הציוד ובגניבתו מצה"ל. חלקם משרתים בכוחות הבטחון והאחרים אזרחים. (עתי"ם)

טרם פוענחה תעלומת מות האיש שנימשה מהירקון

עד כה טרם הוברהו נסיבות מותו של יוסף יזראלוב, בן 53 מרמת־גן, שגופתו נתגלתה שלשום בתוך מכוניתו, שהיתה שקועה באגם פארק הירקון.

הגופה הועברה למכון הפתולוגי לקביעת סיבת המוות המדוייקת. בדיקה ראשונית העלתה, כי שעת המוות היתה עשר שעות לפני מציאת הגופה. לא נמצאו סימני אלימות על הגופה.

למשטרה טרם הוברר אם מדובר ברצח, בהתאבדות או בתאונה. גופתו של יזראלוב נתגלתה יום לפני דיון בתביעת גירושין שהגיש המנוח נגד אשתו, שברחה לטענתו מהארץ יחד עם בתה. אשתו לא הגיעה מלונדון כדי להשתתף בדיון בבית־הדין.

כדי להוציא את הגופה מן המכונית נאלצו הכבאים לנסר את הרכב. צוללנים סרקו את האגם שעות ארוכות לאחר מכן, אולם לא גילו נימצאים כלשהם.

יזראלוב נתגלה במושב האחורי של מכונית ה"פרינץ" שלו כשלידו מונח בקבוק משקה ריק.

גופתו הועברה שלשום למכון לרפואה משפטית באבו־כביר ובמשטרה מקווים כי המימצאים הפתלוגיים יפזרו את הערפל סביב תעלומת מותו של האיש. (עתי"ם)

הטור השבועי

כינוס החירום הארצי

שהתקיים ביום ה' 23 בינואר ש.ז. בבית החייל בת"א רכז המוני גימלאים מכל חלקי הארץ ועורר הדים חיוביים בציבור הגימלאים ובכלי התקשורת מכל הסוגים. בכינוס השתתפו נציגי השדולה בכנסת נציגים מכל הסיעות והשמיעו דבריהם והבטחותיהם לציבור הגימלאים ועוררו תקוות שחברי השדולה לא יתנו יד לקיפוח הגימלאים, ולא יאשרו הגזרות הכלולות בתקציב המדינה לשנת 87/86. מחוסר מקום אין אפשרות לפרסם מהדברים שהושמעו בכינוס ואנו נסתפק בתמצית ההחלטות שנתקבלו שהוגשו ע"י יו"ר הסתדרות הגימלאים הח' אוריאל אברהמוביץ.

1. הכינוס מקבל בברכה ובהערכה את הקמת השדולה אליה הצטרפו 65 חברי כנסת.
2. הכינוס פונה לחברי השדולה לפעול בדחיפות לביטול החוק המטיל מס הכנסה על קיצבאות זיקנה ולמנוע קיצוץ בשעורי הוותק. כמו כן לדרוש תשלום קיצבאות זיקנה במלוא השיעור שנקבע בחוק הביטוח הלאומי.
3. הסתדרות הגימלאים מביעה התנגדותה להעלאת גיל הזכות לקיצבה של נשים מ־60 ל־65 שנה.
4. הכינוס מביע דאגתו בעקבות הידיעות כי הסכמי העבודה מאפריל 1986 יתוקנו ע"י הגדלת הנטו ולא ע"י תוספת שכר כפי שהיה מקובל. דבר זה עלול לפגוע בציבור הגימלאים ולהכביד על קרנות הפנסיה.
5. הכינוס פונה לציבור הגימלאים להיות נכונים להמשיך המאבק על זכויותיו.
6. הכינוס קורא להסתדרות הכללית לגייס את מלוא כוחה ועוצמתה להגנה על ציבור הגימלאים.

הובטח שריון לגימלאים — ותיקי התנועה בבחירות למוסדות מפלגת העבודה.

הח' ישראל שיוו מוסר: המערכה הממושכת שניהלו ארגון ותיקי התנועה להבטחת שריון הטיבתי בבחירות למוסדות המפלגה הוכתרה בהצלחה. בישיבת מרכז מפלגת העבודה ב־16 בינואר ש.ז. הוכנס תיקון בחוקת המפלגה (סעיף 17 ג) בו נאמר: ועדת הבחירות תמנה לא פחות מ־7 חברים ותכלול לפחות חברה אחת, נציג משמרת הצעירה ונציג ותיקי התנועה. סעיף 33 ג נאמר: ועדת הבחירות המקומית, תבהיר לבוחר בשולי רשימת המועמדים מהו מספר הצעירים וכיצד יובטח בהצבעה שיעור הייצוג של חברות, צעירים, עדות וגימלאים בהתאם לנוהל שיוצע; הכוונה לגבי החברות לוועידה הארצית ולמועצות הסניפים.

מחוז חיפה

אספת גימלאי קופ"ח — מחיפה והאיזור התקיימה ב־13 בינואר ש.ז. בהשתתפות נציגי המזכירות הארצית של הארגון. נמסרו דיווחים וסקירות על הנעשה בארגון גימלאי קופ"ח, בהסתדרות הגימלאים. בדיון השתתפו חברים רבים והוגשו הצעות שיובאו לדיון בכנס ארצי של גמלאי קופ"ח שיתקיים בחודש הבא.

אספת גימלאים בכרמל הצרפתי — ב־15 בינואר ש.ז. התכנסו גימלאי הכרמל הצרפתי לאספה כללית בהשתתפות הח' יוסף בלושטיין שמסר סקירה על הנעשה במערכות הגימלאים בארץ ובמחוז. לאחר הסקירה התקיים דיון בהשתתפות חברים שהביעו תרעומת על קיפוח הגימלאים בשטחים שונים וחוסר תגובה מצד מוסדות ההסתדרות.

קריית־גת

חנוכת בית הגימלאים — ליד מועצת הפועלים בקריית־גת תתקיים ביום ד' 29 בינואר ש.ז. בשעה 9.00 בבוקר בהשתתפות מזכ"ל ההסתדרות הח' י. קיסר ונציגי מוסדות מקומיים וארציים. ציבור הגימלאים מוזמן.

תל־אביב

בארגון גימלאי קופת־חולים — סניף ת"א המזכירות החדשה של הסניף שנבחרה לפני כמחצית השנה, מרחיבה פעולותיה בשטחים שונים. עיקר התעניינותה בנושאי הטיפול האישי בעזרת קבוצת מתנדבים. ארגנו מספר סיורים במוסדות תרבות שונים בעיר. המזכירות מוכרת כרטיסים, מוזלים לתיאטרון ומופעים שונים. בתכנית לארגן קורסים למלאכת־יד ותעמלות. משרד המזכירות נמצא במרפאת גלביץ ת"א, רח' ז'בוטינסקי 17 בימים א—ד בין השעות 10—12. טל' 221210.

הוועדה להגנת קשישים ואבטחתם — בנוסף לדפדפת "הנחיות לחברינו הקשישים" בנושא בטחון ובטיחות המופצת חינם, באנו לידי הסכם עם רשת "עמל" שתלמידי בתי־הספר המקצועיים שלה ייענו לפניות נזקקים לתיקונים בדירותיהם; הדרכתם של גימלאים בנושאי תיקונים (שרברבות, נגרות ומסגרות; וכן הסדרים עם חברות שונות לרכישה ו/או להתקנה של אמצעי מיגון אישיים או ביתיים בתנאים מיוחדים למציגי תעודת חבר של הסתדרותנו.

חוזר מפורט יישלח בימים אלה ליושבי ראש סניפי הסתדרות הגימלאים, ואלה יוכלו לעיין בהסכמים בתיק המיוחד, הנמצא בחדר 407 באגף הארגון.

המרכז הקיבוצי והמכון לחקר באוניב. חיפה
האגודה לחקר מארכס והסוציאליזם
אבלים על מותו של
שמעון נוי ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה והקיבוץ

לאווה ומשפחת ניר
אתכם באבלכם במות
האם
בית להבות חביבה

עם פנינה שפורר והמשפחה
אנו אבלים על מות
האב
יצחק פרלסון
בית עין־דרור

ביום ה' 30.1.86 כ' בשבט תשמ"ו, בשעה 15.00
ביום השנה למותו של חברנו
יצחק רויף ז"ל
אשר נספה בתאונת־דרכים
נעלה לקברו לגילוי המצבה
המשפחה ובית גת

בפליליים

בן 15 חשוד בפריצה נועזת לבית הוריו

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

בן טובים בן 15 וחצי נעצר אתמול על־ידי המשטרה כחשוד בשותפות בפריצה נועזת יחד עם פורצים נוספים לבית הוריו באילת וגניבת רכוש המוערך ב־30 אלף שקלים חדשים.

הקטין, שעד לאחרונה למד בבית־הספר התיכון בעיר, גילה לחוקריו, כי השתתף בפריצה לבית הוריו משום שהיה נתון בלחץ של עבריין מבוגר שהשתלט עליו והושפע על־ידו.

לפני שבועיים התלוננו הוריו של הקטין שביתם נפרץ בצהרי היום בעת שאיש לא היה בבית ורכוש רב, שכלל מכשירים אלקטרוניים יקרי ערך, נגנב.

יחידת המודיעין והבילוש של משטרת אילת, בפיקודו של מפקח גבי חזיזה, פתחה בחקירה ובמהלכה נתגלה בהרים מחוץ לאילת מחבוא מוסתר היטב ובו מרבית הרכוש שנגנב מבית המתלוננים. במחבוא נתגלו שתי טלוויזיות צבעוניות, מכשירי וידיאו, מערכות סטריאופוניות, מצלמות יקרות ערך, מצלמות וידיאו, מחשב עם תוכנות, ספריית וידיאו, 150 קסטות ופריטים רבים אחרים.

המשטרה הציבה באיזור תצפיות וכעבור כמה ימים הגיעו למקום שני תושבי אילת בני 25 ו־30 המוכרים למשטרה. השניים נעצרו ובמהלך החקירה התברר שהמבוגר מביניהם היה הפורץ ואילו השני היה האיש שעמד לקנות את הסחורה הגנובה. בהמשך החקירה גילתה המשטרה לתדהמתה כי בן המשפחה, שהיה מסוכסך עם הוריו, היה שותף פעיל לפריצה.

הנער, שמשתף פעולה עם המשטרה, סיפר לחוקריו, שהפורץ המבוגר הבטיח לו שלאחר שימכור את הרכוש הגנוב הוא יקנה לו אופנוע חדש. בידי המשטרה ארבעה עצורים וצפויים מעצרים נוספים. היום יובאו החשודים לבית־משפט השלום באילת להארכת מעצרם.

"המחזה" היה מוכר לקצין הבטחון ב"עסיס"

מאת ניצה רמון, כתבת "על המשמר"

קצין הביטחון של מפעל "עסיס" בנוננית שפשף עיניים: המחזה היה מוכר לו אבל מאיפה?

מולו פסעו שני פועלים שסיימו את משמרתם והיו בדרכם החוצה. משהו בממדי גופם העצום ובתנועותם היה משונה ומעורר חשד. בדיקה מהירה אימתה את החשד ובחיפוש שנערך על גופם נמצאו קופסאות שימורי תירס ובקבוקים של תרכיז מיץ.

השניים נעצרו לחקירה במשטרה ורק אחר־כך נזכר קצין הבטחון בתמונה המועלית בימים אלה בתיאטרון "הבימה". שם משחקת יונה אליאן תפקיד של אשת פועל ממורמרת מעליות המחירים ומהאינפלציה וכנקמה במינימרקט המושחת היא גונבת קופסאות שימורים מהחנויות. כל העולם במה...

אסיר נאשם ברצח חברו בכלא באר־שבע

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

כתב־אישום הוגש אתמול בבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע נגד האסיר עזרא ווהב בן 21 מראש־העין. והב, הכלוא בכלא באר־שבע, מואשם ברצח אסיר אחר, גבריאל לויאשווילי.

בכתב־האישום נאמר, כי ב־28.12.86 התנפל ווהב על לויאשווילי כשהוא רעול־פנים ומזויין בדוקרן מאולתר. בחצר אגף 6, בו היו השניים כלואים, דקר ווהב את לויאשווילי בצווארו ופצע אותו אנושות. הפצוע נפטר מפצעיו כמה שעות אחר־כך בבית־החולים "סורוקה".

הרצח, נאמר בכתב־האישום, נעשה בדם קר ובלי שקדמה לו התגרות כלשהי מצד הנרצח, והוא התבצע על רקע חיסול חשבונות בין השניים.

למשפחת שדמי ולקיבוץ מענית
אתכם באבלכם הכבד במות
אלי שדמי
חברים בבית־קמה

לענת שרה ולמשפחתה
איתך באבלך במות האם
פאולינה הולצברג
קיבוץ שובל

למשפחה ולקיבוץ עמיר
משתתפים בצערכם על מות
שמעון נוי
שותף בעבודתנו
מרכז מת"ח
וגבעת חביבה